

Verslag Raadsvergadering 24 oktober 2024

00:08:31

Voorzitter: Goedenavond, dames en heren. Van harte welkom. In Brabant noemen ze het altijd de hoogmis van het politieke seizoen. De gemeenteraadsvergadering met de Algemene Beschouwingen inzake de Begroting 2025. Het is vandaag 24 oktober 2024. Berichten van afwezigheid van mevrouw Lassooy van de Groep Lassooy. Zij is ziek. Daarnaast is de jarige wethouder Van Der Laan vandaag afwezig. Wij wensen hem de hartelijke felicitaties. Ik hoop dat hij niet meekijkt. Goed, we hebben vandaag de Algemene Beschouwingen. Dat betekent dat iedere fractie van u de gelegenheid krijgt om de algemene beschouwing uit te spreken. U kunt deze ook aan de raadsgriffier mailen, zodat die kan worden gepubliceerd nadat u deze heeft uitgesproken.

00:09:30

Voorzitter: Na vanavond zal de begroting op 6 en 7 november in de Zaanstad Beraden worden besproken. Daarna kan met elkaar het debat worden gevoerd. U kunt uw debatpunten zo spoedig mogelijk bij de griffie indienen, zodat iedereen zich goed kan voorbereiden. Op 6 november worden de inwoners in de gelegenheid gesteld om op de begroting in te spreken. Dan is op 12 november de besluitvormende raadsvergadering gepland. We hebben allemaal het routeboekje voor ogen. We gaan nu over tot de beëdiging van het steunfractielid Tamara Meerhoff van de Partij voor de Dieren. Dat doen we nadat de voorzitter van de Commissie Geloofsbrieven, mevrouw De Groot, haar bevindingen heeft gegeven. Zij heeft het woord.

00:10:22

Mevrouw De Groot (SP): De commissie uit de raad van de gemeente Zaanstad in wier handen werden gesteld bij het Reglement van Orde de gevorderde stukken, ingezonden door T.J. Meerhoff om op donderdag 24 oktober 2024 te worden beëdigd tot steunfractielid van de raad van de gemeente Zaanstad, rapporteert aan de raad van de gemeente Zaanstad dat zij de bovengenoemde bescheiden heeft onderzocht en in orde bevonden. Gebleken is dat het kandidaat-steunfractielid aan alle in het reglement gestelde eisen voldoet. De commissie adviseert tot haar toelating als steunfractielid van de raad voor de gemeente Zaanstad op 24 oktober. De commissie Anna de Groot, dat ben ik zelf. Ze heeft een partner, die zit daar en P. van der Velden.

00:11:16

Voorzitter: Mooi! Dan neem ik aan dat het voor u zo akkoord is. Ik zie iedereen ja knikken. Dan vraag ik u allen om te gaan staan. En mevrouw Meerhoff om in ons midden, in het hart van de raadszaal van de democratie, de tekst van de belofte en daarna 'dat verklaar en belof ik' te zeggen. Ik zal de belofte met u doornemen. Ik verklaar dat ik, om tot steunfractielid benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik verklaar en belof dat ik, om iets in het ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk, enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik belof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen, en dat ik mijn plichten als steunfractielid naar eer en geweten zal vervullen.

Verslag Raadsvergadering 24 oktober 2024

00:12:11

Mevrouw Meerhoff (Partij voor de Dieren): Dat verklaar en beloof ik.

00:12:15

Voorzitter: Mooi! Van harte gefeliciteerd en heel veel succes. U kent de procedure. We moeten officieel eerst de agenda vaststellen, maar die was net helder met u doorgenomen. Akkoord met het vaststellen van de agenda? Dan licht ik de werkwijze even toe. Vandaag wordt via een loting de volgorde van sprekers bepaald. Elke fractie krijgt maximaal 5 minuten het woord en daarna maximaal 10 minuten het debat. Dat zullen we streng handhaven. Mevrouw Köseoglu vraagt waarom ik naar haar kijk. Maar goed, het is niet persoonlijk bedoeld. Halverwege de avond is er een pauze. Dat zal om 21:00 uur zijn. Dan hebben wij de eerste twee sprekers die ik bekend ga maken. De gelukkige is de POV, de heer Keijser. Daarna heeft mevrouw Rot van DZ het woord. De heer Keijser heeft het woord.

00:13:43

De heer Keijser (POV): Voorzitter, voor ons ligt de Begroting 2025-2028. Dit is een zorgwekkend document. Tijdens de Algemene Beschouwingen van vorig jaar zei ik al dat we met de financiële riemen moeten roeien die we hebben. Dit jaar lijkt het erop dat we met een riem minder moeten roeien. Daardoor zijn we genoodzaakt de egalisereserve aan te spreken om Zaanstad op koers te houden. Het uitblijven van voldoende compensatie door het Rijk voor de verplichte taken zet de gemeente vanaf 2026 nog verder onder druk. Dit betekent dat we continu met een kritische blik moeten kijken naar wat echt noodzakelijk is. Er moeten moeilijke keuzes gemaakt worden over waar we kunnen investeren en waar we moeten bezuinigen.

00:14:37

De heer Keijser (POV): Helaas worden daarbij onvermijdelijke fouten gemaakt. Een duidelijk voorbeeld hiervan vinden wij de keuze om op gladheidsbestrijding te bezuinigen. Dat brengt niet alleen de veiligheid in gevaar, maar het kan ook tot ongelukken leiden. En daarmee extra kosten en leed. Ook lezen wij dat het percentage inwoners dat over de verkeersveiligheid in de eigen buurt tevreden is, slechts 45 % is. Dit geeft aan dat de meerderheid van de Zaanse inwoners over de verkeersveiligheid in hun eigen buurt niet tevreden is. Veel klachten gaan over onoverzichtelijke kruisingen door hoge begroeiing, het maaibeeld. En volgend jaar waarschijnlijk ook over gladde wegen. Voorzitter, de Partij voor Ouderen en Veiligheid is blij dat de buurthuizen in 2025 vooralsnog open kunnen blijven. En dat er geen pijnlijke bezuinigingen op de WMO hoeft te worden doorgevoerd.

00:15:25

De heer Keijser (POV): Toch maken wij ons zorgen over de vooruitzichten na 2025. Daarin ligt de sluiting van zwembaden en buurthuizen wel op tafel, bijvoorbeeld. Wat betreft de woningbouw, er wordt in Zaanstad volop gebouwd. Maar het is van groot belang dat we ook op seniorenwoningen blijven inzetten. Al jaren pleit de Partij voor Ouderen en Veiligheid voor passende seniorenwoningen. En andere woonvormen voor ouderen, zoals het Thuishuis en de Knarrenhof. Door ouderen te verleiden om naar geschikte woningen te verhuizen, kan er meer doorstroming op de woningmarkt ontstaan. Ook het opnieuw optuigen van bejaardenhuizen zou hier een goede bijdrage aan kunnen leveren. Achterstanden in het onderhoud van de openbare ruimte zijn voor onze partij al lange tijd een doorn in het oog.

Verslag Raadsvergadering 24 oktober 2024

00:16:07

De heer Keijser (POV): Mij is altijd geleerd dat het niet uitmaakt hoeveel geld je hebt, zolang je er maar verzorgt en netjes uit ziet. Dat principe zouden wij ook op onze stad moeten toepassen. Wij zijn ervan overtuigd dat er manieren zijn om de stad schoon en netjes te houden, zonder dat dit miljoenen hoeft te kosten. Het gebrek aan capaciteit bij de handhaving is een zichtbaar probleem. Toch geloven wij dat het niet alleen een kwestie van capaciteit is, maar ook van prioriteit. Het verder overhevelen van de politietaken aan onze boa's speelt hierbij een belangrijke rol. Als stad willen we ondernemersvriendelijk zijn en de ondernemers ondersteunen. Maar met de invoering van de zero-emissiezones in 2026 zetten we veel ondernemers onder enorme druk. We geven ze vier jaar minder voorbereidingstijd en jagen ze op hoge kosten. De Partij voor Ouderen en Veiligheid is hierover nog niet uitgesproken.

00:16:59

De heer Keijser (POV): Zijn wij blij met alles wat we in deze begroting lezen? Zeker niet. Zullen wij deze begroting goedkeuren? Absoluut. Tot slot willen we het college complimenteren voor het voorleggen van een sluitende begroting voor 2025, ondanks de beperkte financiële middelen. Onze raad trekt samen op om het ravijnjaar te voorkomen. Kabinet, duw ons niet het ravijn in. Tot zover.

00:17:29

Voorzitter: Nu is er ruimte voor het debat. Mevrouw Stroo loopt naar de microfoon en heeft het woord.

00:17:38

Mevrouw Stroo (GroenLinks): Dankuwel, voorzitter. Ook dankuwel voor uw heldere betoog, meneer Keijser. Ik heb echter een vraag aan u. Ik heb er eigenlijk twee, maar ik beperk het tot een, zodat de anderen ook tijd hebben. Het gaat over uw zorg omtrent de bezuiniging op de gladheidsbestrijding, want u zegt: direct glibberen wij met zijn allen door de stad heen. Het zijn mijn woorden, maar dat leid ik eruit af. Bent u het met mij eens dat het klimaat verandert? Dat het steeds warmer wordt en dat het dus steeds minder vaak glad zal zijn? Glad wordt het pas als het onder 0 zakt. Dat gebeurt steeds minder vaak en daardoor heb je minder gladheidsbestrijding nodig. Bent u het daarmee eens?

00:18:31

Voorzitter: De heer Keijser.

00:18:31

De heer Keijser: Nee, daar ben ik het niet mee eens. Ik ben het met u eens dat het klimaat verandert en dat wij minder koude winters krijgen. Maar als wij nu al aangeven dat we erop gaan bezuinigen en we krijgen wel een strenge winter, dan is dat geld er niet. Dan lopen we tegen problemen aan.

00:18:47

Voorzitter: Mevrouw Stroo.

00:18:50

Mevrouw Stroo (GroenLinks): Voorzitter, zo heb ik het gelezen. Volgens mij was dat de reden waarom we op die gladheid konden bezuinigen. Er zal echt minder capaciteit nodig zijn. Er staat letterlijk in dat als het nodig is die strooiwagens uitgaan.

Verslag Raadsvergadering 24 oktober 2024

Maar op het moment dat het boven 0 blijft, zijn die strooiwagens niet nodig. Daardoor kun je op die gladheidsbestrijding bezuinigen.

00:19:19

Voorzitter: De heer Keijser.

00:19:20

De heer Keijser (POV): Ik ken u als een raadslid dat erg veel fietst. Dan hoeft ik u toch niet te vertellen: als het niet vriest, wordt er niet gestrooid. Dat deden we vorig jaar ook al niet.

00:19:26

Voorzitter: Mevrouw Stroo.

00:19:30

Mevrouw Stroo (GroenLinks): Als het niet vriest, wordt er niet gestrooid. Dat klopt, maar dan is het toch niet nodig? Je ziet overigens nu dat de bladeren op straat ook voor gladheid kunnen zorgen. Volgens mij doelt u daar niet op, het gaat echt om het moment dat de temperatuur onder 0 zakt. Aangezien de temperatuur in Nederland niet meer zo vaak onder 0 zakt, hebben we minder capaciteit nodig voor die gladheidsbestrijding. Tot zover, en daar wil ik het bij laten.

00:19:57

Voorzitter: Mevrouw De Groot.

00:20:01

Mevrouw De Groot (SP): Voorzitter, ik wilde graag een ander aspect belichten, want ik las vanmorgen een heel interessant artikel over de zero-emissiezones. Het stond in de Volkskrant. Ik las in dat artikel dat er al heel lang een voorbereiding voor die zero-emissiezones is geweest. Dat alle ondernemers de tijd gehad hebben om daarop in te spelen. Dat er heel veel subsidies gegeven zijn om zo'n zero-emissie voertuig aan te schaffen. Nu vraag ik me af: is dat in Zaanstad niet gebeurd? Wat weet u daarvan? Dit wetende, vindt u nog steeds dat die zero-emissiezones helemaal verkeerd zijn?

00:20:48

Voorzitter: De heer Keijser.

00:20:50

De heer Keijser (POV): Ik vind dat de zero-emissiezones niet helemaal verkeerd zijn. Het tijdstip waarmee we ze in willen voeren, vind ik helemaal verkeerd. U hebt het stuk in de Volkskrant gelezen. Ik heb vanmorgen de mail van meneer Bus gelezen, over de problemen waar de ondernemers in Zaanstad tegenaan lopen. Ik weet niet of u die ook gelezen heeft.

00:21:03

Voorzitter: Mevrouw De Groot.

00:21:10

Mevrouw De Groot (SP): Uiteraard heb ik de mail van meneer Bus gelezen, maar dat is een wat eenzijdige benadering van het standpunt. Ook de werkgeversorganisaties en dergelijke, zijn van mening dat die zero-emissiezones nu moeten worden ingevoerd. Die vinden het heel jammer dat er een uitstel komt.

Verslag Raadsvergadering 24 oktober 2024

00:21:33

Voorzitter: De heer Keijser wil nog reageren.

00:21:34

De heer Keijser (POV): De werkgeversorganisaties kunnen dat vinden. De ondernemersorganisatie in Zaanstad vindt dat niet.

00:21:40

Voorzitter: De heer Kuyper.

00:21:43

De heer Kuyper (ROSA): Voorzitter, dankuwel. Ik hoorde de heer Keijser iets zeggen over het misschien terugbrengen van bejaardentehuizen. Op zich vind ik dat helemaal geen gek idee, alleen we merken op dit moment in de stad dat de marktpartijen vooral in het duurdere segment bejaardenwoningen bouwen. Heeft meneer Keijser al een idee hoe we ervoor zorgen dat soort tehuizen voor iedereen bereikbaar worden? Of heeft u het idee om later dit jaar met ons van gedachten erover te wisselen?

00:22:10

Voorzitter: De heer Keijser.

00:22:11

De heer Keijser (POV): Het lijkt me fantastisch om later dit jaar met u van gedachten erover te wisselen, want wij vinden het een goed idee. Ik kan niet in de portemonnee van de projectontwikkelaars kijken, maar het lijkt me goed om daarnaar te kijken.

00:22:20

Voorzitter: Mevrouw Kingma.

00:22:26

Mevrouw Kingma (D66): Dank, voorzitter. Ik hoor de POV zeggen dat de huidige staat van de openbare ruimte een doorn in hun oog is. Dat ze willen investeren om die te verbeteren. Volgens mij is dat al lange tijd een wens van deze raad. We doen die kwaliteitsverhoging niet, omdat het ons vele miljoenen kost. Wat is het idee van de POV om dit te bekostigen met het ravijnjaar in zicht?

00:22:46

Voorzitter: De heer Keijser.

00:22:46

De heer Keijser (POV): Er is al jaren een mogelijkheid voor de Participatiewet. We kunnen mensen die een uitkering hebben met een maximum van 8 uur per week iets voor de samenleving terug laten doen. Daar doen wij in Zaanstad niks mee. Het lijkt me een heel goed punt om daar wat mee te doen.

00:23:00

Voorzitter: Mevrouw De Boer .

00:23:02

Mevrouw Doeves-de Boer (Groep De Boer): Dankuwel, voorzitter. Dank aan de heer Keijser voor een algemene beschouwing. In heel veel punten kunnen wij ons prima vinden. In het verlengde van mevrouw Kingma, we missen de concrete aanknopingspunten erbij. Ik sloeg een beetje aan op dat u zegt: wij maken ons heel erg zorgen over de verkeersveiligheid. Dat doen wij ook. U nam ook de gevaarlijke

Verslag Raadsvergadering 24 oktober 2024

krusingen op. Te hoog groen, te weinig gemaaid. Dat benoemen we al heel lang in deze raad, maar het college en de collegepartijen stemmen altijd tegen de daadwerkelijke acties daarop. Een recent voorbeeld is een groot bouwproject. Weer op een plek waar het nu al verkeersonveilig is en waar de POV voorstemt. Wat verkeersveiligheid betreft, ben ik heel benieuwd hoe u dat soort cijfers omhoog zou willen krijgen?

00:23:54

Voorzitter: De heer Keijser.

00:23:55

De heer Keijser (POV): Ik gaf een voorbeeld. Door ervoor te zorgen dat de kruisingen overzichtelijk zijn, bijvoorbeeld. Ik weet dat het bij bouwprojecten niet onveiliger wordt waar de verkeersveiligheid nu al onveilig is. Ik neem aan dat ons college ernaar kijkt om dat zo goed mogelijk te regelen. We moeten ook wonen. Dus waar gewoon moet worden, moet gebouwd worden. Ik neem aan dat we zo goed mogelijk ervoor zorgen dat de verkeersveiligheid op een peil blijft dat wij tevreden kunnen zijn.

00:24:23

Voorzitter: Mevrouw De Boer.

00:24:25

Mevrouw Doeves-de Boer (Groep De Boer): Dankuwel, want dit is waar de essentie zit, denk ik. Ik zal er in mijn eigen betoog nog op ingaan: het niet maken van keuzes. U geeft nu eigenlijk aan: woningbouw prevaleert boven de verkeersveiligheid. Het is een keuze, maar die is wel helder.

00:24:40

Voorzitter: De heer Keijser.

00:24:41

De heer Keijser (POV): Dat is niet wat ik zei. Als u het zo wil vatten, vind ik dat prima. Maar het waren niet mijn woorden.

00:24:47

Voorzitter: Mevrouw De Boer nog.

00:24:51

Mevrouw Doeves-de Boer (Groep De Boer): Kijk, als we concreet woningbouwplannen op plekken toevoegen die nu al onveilig zijn, is de aanname dat het onveiliger wordt. We hebben in Zaandam een voorbeeld. We hebben in Assendelft recent een voorbeeld gehad, waarbij inwoners inspreken dat het nu al verkeersonveilig is. Dus als je heel veel woningen en heel veel verkeersbewegingen gaat toevoegen. De reactie van de collegepartijen is vaak: die hebben dan pech. Dat is even de constatering dat dat het effect is waar we reëel over moeten zijn.

00:25:20

Voorzitter: Ik zie dat er andere interrupties hierop zijn. De heer Barends en dan mevrouw Köseoglu.

00:25:24

De heer Barends (PVV): Ik hoor de POV zeggen dat het niet per se onveiliger wordt als de situatie al onveilig is. Maar als er een nieuw bouwproject komt, komen er ook heel veel nieuwe mensen, nieuwe auto's, verkeersdeelnemers en voetgangers. Die

Verslag Raadsvergadering 24 oktober 2024

komen ook erbij. Je zou toch kunnen zeggen dat het onveiliger wordt, omdat het drukker wordt? Of bent u het daar niet mee eens?

00:25:47

Voorzitter: De heer Keijser.

00:25:47

De heer Keijser (POV): Daar ben ik het per definitie niet mee eens is. Waar het drukker wordt, hoeft het niet onveiliger te worden. Het kan er zelfs voor zorgen dat het veiliger wordt.

00:25:54

Voorzitter: Mevrouw Köseoglu.

00:26:00

Mevrouw Köseoglu (PvdA): Dankuwel, voorzitter. Even een interruptie op mevrouw De Boer. Ik probeer de heer Keijser bij te vallen, want u heeft het over: we maken geen keuze tussen verkeersveiligheid en bouwen. Ik wil de vraag terugleggen. Kunnen wij de conclusie trekken dat Lokaal Zaans en de PVV voorstander zijn van veel auto's? Iedereen de auto gebruiken en lekker rijden, maar geen woningen voor al die mensen die een woning zoeken. Is dat uw keuze?

00:26:32

Voorzitter: Mevrouw De Boer.

00:26:35

Mevrouw Doeves-de Boer (Groep De Boer): Volgens mij is dat niet onze keuze. Ik probeerde dit op verschillende andere momenten aan te geven. Zodra wij op een postzegel binnenin de stad bouwen, komen mensen inspreken. Die hebben zorgen over de verkeersveiligheid. Waar het om gaat, is de reactie van deze raad. Die is vaak: zij hebben pech, omdat wij moeten bouwen.

00:26:56

Voorzitter: Mevrouw Köseoglu.

00:26:58

Mevrouw Köseoglu (PvdA): Kijk, ik vind dit belangrijk. Iedereen kiest zijn eigen woorden, maar laten we bij de feiten blijven. Dit is een patroon dat zich vaak voordoet. U beschuldigt de raad heel vaak van dingen die niet kloppen. De raad zegt helemaal niet dat die mensen pech hebben. We maken keuzes. Er worden afwegingen gemaakt. En uiteindelijk beslist de raad. Daarnaast zegt u dat u zelf ook geen keuze maakt en daarom leg ik de vraag nog een keer terug. Wat is uw keuze als we tussen auto's en wonen moeten kiezen?

00:27:33

Voorzitter: We spreken altijd via de voorzitter. Het is goed om dat te blijven doen en altijd op de inhoud door te gaan. Mevrouw De Boer, en dan is de laatste minuut ingegaan, klaar.

00:27:44

Mevrouw Doeves-de Boer (Groep De Boer): Dankuwel, voorzitter. Mevrouw Köseoglu stelt nu een tegenstelling die helemaal niet aan de orde is. Ze zegt: u zegt het zelf, zo is het niet gezegd. Letterlijk, ik kan u een stukje terug laten zien. Er wordt in deze raad gewoon gezegd: dan hebben ze pech. Ik heb het niet verzonnen. U

Verslag Raadsvergadering 24 oktober 2024

zegt: woningen of auto's. Maar wij kunnen best woningen aan de randen van de stad maken en dan kan het een stuk verkeersveiliger worden. Maar een deel van deze coalitie, ik kijk naar uw partij, heeft besloten om dat niet te doen. Dat zijn wel de consequenties.

00:28:17

Voorzitter: Daarmee is de grens van 10 ruim overschreden, dus we gaan door naar de volgende spreker. Dat is mevrouw Rot van DZ. Daarna is het CDA aan de beurt. Mevrouw Rot heeft het woord.

00:28:33

Mevrouw Rot (DZ): Dankuwel. Voorzitter, u kent Democratisch Zaanstad als een kritische, maar altijd oplossingsgerichte partij. Wij zoeken naar oplossingen en verbeteringen voor onze inwoners en ondernemers. Zo kijken we ook in het grotere geheel naar het functioneren van de gemeente als lokale overheid. Juist om die reden zijn en waren wij geen voorstander van het indienen van een niet-sluitende begroting vorig jaar. Ten eerste vinden wij dat een slecht voorbeeld naar onze inwoners toe, waarvan wij verwachten dat zij het huishoudboekje op orde hebben. Ten tweede is het college ons inziens verplicht een sluitende begroting aan de gemeenteraad te presenteren. Een niet-sluitende begroting als signaal naar het Rijk vinden we onverantwoord.

00:29:08

Mevrouw Rot (DZ): Democratisch Zaanstad ziet graag meerjarig sluitende begrotingen, en tegelijkertijd een voortzetting van de lobby richting het Rijk voor meer financiële middelen. Al denken wij eerlijk gezegd niet dat die zullen komen. Om die reden denken wij dat het verstandig is om naar ons ambitieniveau te kijken. Het vergroten van ons verdienvermogen en een vervolg op het gesprek over denklijnen. Wij zijn tegen lastenverzwaring van onze inwoners. Met belastingverhoging onder het mom van 'de sterkste schouders dragen de zwaarste lasten' wordt de middenklasse tegenwoordig snel uitgehold. Dat willen we voorkomen. De middenklasse is de spil van onze economie die zonder haar in elkaar stort. De gemeenteraad en onze inwoners verdienen het om een keuze uit meer dan een optie te kunnen maken.

00:29:45

Mevrouw Rot (DZ): Wij zouden graag zien voor welke mogelijkheden het college bij het opstellen van deze begroting niet heeft gekozen. De onttrekking van bijna 57,5 miljoen voor 2025 en 52 miljoen in 2026 uit de reserves laat een zorgelijk beeld zien. Tegelijkertijd hebben we gelezen dat het aanbieden van niet-sluitende begrotingen vanaf 2026 vooral een signaalfunctie richting het Rijk zou moeten hebben. Wij denken dat het signaal bij het aanbieden van de vorige niet-sluitende begroting, duidelijk is en was. Wat ons betreft, wordt dat niet herhaald. In dat kader en in het kader van alle nog niet uitgewerkte of concreet gemaakte denklijnen, zien wij graag uitgewerkte scenario's van het college tegemoet. Dat inzicht biedt in de consequenties van de mogelijkheden om te bezuinigen.

00:30:26

Mevrouw Rot (DZ): Een keuze die gemaakt lijkt te zijn, is het sturen op het financiële voordeel dat de instroom van medewerkers die in een lagere salarisschaal vallen, met zich meebrengt. Wij zien daarbij het risico op het verlies van kennis in de ambtelijke organisatie. Dat kan op termijn negatieve financiële en andere

Verslag Raadsvergadering 24 oktober 2024

consequenties met zich meebrengen. Hoe is dit risico gewogen? De financiële maatregelen die voor de jaren 2026 en verder worden overwogen, behoeven wat ons betreft qua impact zeker meer uitwerking. Die horen idealiter in een overzicht waarbij de gemeenteraad duidelijk afwegingen kan maken, en daarmee de risico's en consequenties op voorhand goed in beeld heeft. Het voorkomen van het sluiten van publieke voorzieningen, is wat ons betreft zeer van belang. Onze inwoners zien en voelen direct de consequenties hiervan.

00:31:10

Mevrouw Rot (DZ): Bovendien heeft de sociale functie van dit soort voorzieningen een preventieve werking. In de vorm van de bestrijding van eenzaamheid, bijvoorbeeld. Ook kunnen inwoners die financieel minder draagkrachtig zijn, toch van dit soort voorzieningen gebruikmaken. Dit draagt weer bij aan de zeer terechte doelstelling dat we geen mensen van het participeren in onze lokale samenleving willen buitensluiten. Daarbij moeten we opletten dat preventieprogramma's vaak onvoldoende impact hebben of niet effectief zijn in verhouding tot hun kosten. Ook bij andere preventieve maatregelen denken we dat de kosten regelmatig voor de baten uitgaan. Hierbij moeten we de manier waarop er tot nu toe gewerkt wordt, de efficiëntie en effectiviteit van maatregelen, regelmatig tegen het licht houden.

00:31:48

Mevrouw Rot (DZ): Tenslotte een korte opsomming van debatpunten die wij graag de komende weken aan de orde willen stellen. Erpacht, een van de meest belangrijke onderwerpen met een serieuze ontwikkeling. Het kan in potentie veel inkomsten voor de gemeente schelen die wel zijn ingeboekt. Klimaatmaatregelen, er worden miljoenen in Zaanstad aan klimaatmaatregelen uitgegeven. In verschillende programma's, zoals Klimaatneutraal 2030-2040 en Circulair Zaanstad 2050. De inwoners merken er niet direct iets van. Die bevatten niet wettelijke, maar wel beïnvloedbare kosten voor de gemeente. Deze programma's kunnen best een tandje minder. Het sociaal domein, specifiek de jeugdzorg en de sociale wijkteams, hoe kunnen we financieel gezien als gemeente meer in control komen?

00:32:26

Mevrouw Rot (DZ): Juridische zaken, een onderwerp waar wij met enige regelmaat aandacht voor vragen. Met name gericht op dejuridisering en de effecten daarvan in financieel en maatschappelijk opzicht. De bezuiniging van 168.000 op gladheidsbestrijding is al aan de orde geweest. Het verleden heeft geleerd dat een dergelijk relatief kleine bezuiniging op een belangrijke taak, een grote investering op lange termijn nodig had. Dus om het weer op het niveau van voor de bezuiniging te krijgen. De verhoging van de toeristenbelasting en andere belastingen. Wij kijken liever eerst naar de mogelijkheden om het eigen verdienvermogen te vergroten en het ambitieniveau te beperken. Tenslotte het verlenen van financiële steun aan commerciële partijen. Dat is ons inziens geen overheidstaak. Textiles2Textiles en WeSpark zijn voorbeelden waaruit blijkt dat het onverstandig is. Zeker voor een gemeente die financieel niet erg draagkrachtig is. Dankuwel.

00:33:17

Voorzitter: Dankuwel. Dan geef ik het woord aan mevrouw Köseoglu.

00:33:24

Mevrouw Köseoglu (PvdA): Dankuwel, voorzitter. DZ geeft aan dat ze geen

Verslag Raadsvergadering 24 oktober 2024

voorzander zijn van een niet-sluitende begroting. Tegelijkertijd geeft DZ ook aan dat ze geen voorzander zijn voor lastenverzwaring. Dan is mijn vraag: welke sociale voorzieningen en buurthuizen wil DZ sluiten of stoppen?

00:33:49

Voorzitter: Mevrouw Rot.

00:33:53

Mevrouw Rot (DZ): Dankuwel, voorzitter. Als u maar goed naar mijn betoog had geluisterd. Ik heb gevraagd om de discussie over de denklijnen verder te voeren. Ik denk dat het voor de gemeenteraad heel belangrijk is om een integraal beeld te hebben van wat de mogelijkheden zijn om te bezuinigen. Dan kunnen we daarin afgewogen keuzes maken. Wij weten op dit moment niet of het bezuinigen op de sociale voorzieningen de laatste strohalm is. Omdat he het niet weet, is het onverstandig om je voor te nemen om daarin te snijden. Het heeft namelijk een heel groot maatschappelijke impact. U heeft het over: welke sociale voorzieningen? Wat mij betreft, kijken we niet alleen naar de sociale voorzieningen. We kijken naar effectief en efficiënt werken. We kijken naar alle domeinen wat het college waarschijnlijk ook heeft gedaan.

00:34:36

Mevrouw Rot (DZ): Zoals u in mijn tekst heeft kunnen horen, is dat de reden waarom we om een overzicht hebben gevraagd. Dus de keuzes die het college niet heeft gemaakt bij het opstellen van deze begroting.

00:34:48

Voorzitter: Mevrouw Köseoglu en dan de heer Lopes.

00:34:50

Mevrouw Köseoglu (PvdA): Dankuwel, voorzitter. Ik heb heel erg goed geluisterd. U heeft het net herhaald en daarom wil ik hem concreet maken. U praat een beetje in ambtenarentaal. We moeten denklijnen uitwerken en integraal kijken. Dan is de vraag: wat is uw denklijn? We hebben de begroting die voorligt om met elkaar die denklijnen te bediscussiëren.

00:35:11

Voorzitter: Mevrouw Rot.

00:35:17

Mevrouw Rot (DZ): Dankuwel, voorzitter. De term 'denklijnen' komt niet van ons. De term 'denklijnen' komt van het college zelf bij de vorige kadernota. Wij stellen vast dat bij het aanbieden van deze begroting - uit mijn hoofd gezegd - twee van de tien denklijnen zijn uitgewerkt en de rest niet. In ieder geval zijn toegepast. En uitgewerkt, daar zijn we nooit aan toegekomen. Wij zijn heel benieuwd naar de andere acht, eigenlijk.

00:35:37

Voorzitter: De heer Lopes.

00:35:38

De heer Lopes (VVD): Voorzitter, dankuwel. Ik ga mevrouw Köseoglu in dit geval bijstaan, want wij zijn allebei coalitiepartijen. U bent dat niet. Ik vind het heel makkelijk hoe u hier nu zegt: wij zijn een voorzander van een sluitende begroting.

Verslag Raadsvergadering 24 oktober 2024

Dat zijn we als VVD ook, maar we hebben het over 19 miljoen, mevrouw Rot. Ik hoor u net een paar kruimels roepen. Ik ben heel benieuwd waar die andere 17 miljoen is die u wilt aanvullen.

00:36:00

Voorzitter: Mevrouw Rot.

00:36:02

Mevrouw Rot (DZ): Voorzitter, een stukje terug in de geschiedenis. Ik kom nog uit de tijd dat deze gemeente voor de opgave stond om € 60 miljoen te bezuinigen. Dus ik denk dat 17 best wel gaat lukken.

00:36:12

Voorzitter: De heer Lopes.

00:36:12

De heer Lopes (VVD): Wat ik u ook hoorde zeggen, is dat u niet wilt dat het de inwoners van Zaanstad raakt. Ik ben heel benieuwd hoe we 17, 19, 60 miljoen gaan bezuinigen als we de inwoners niet willen raken. Dat doen we namelijk niet alleen door de belastingen te verhogen, dat doen we ook door voorzieningen te sluiten.

00:36:28

De heer Lopes (VVD): Mevrouw Rot.

00:36:31

Mevrouw Rot (DZ): Dank u, voorzitter. Wat ik net al zei: we hebben geen overzicht van alle mogelijkheden waarop bezuinigd kan worden. Dus ik weet niet of een belastingverhoging voor de inwoners per se de eerste aangewezen mogelijkheid is. Dus laten we eerst kijken of we alles in beeld hebben. Als het niet anders kan, dan een belasting verhogen. Dan is het wat het is, maar dan zijn het de feiten.

00:36:51

Voorzitter: De heer Lopes.

00:36:51

De heer Lopes (VVD): Voorzitter, dankuwel. Dan nodig ik DZ en mevrouw Rot specifiek uit om verder hierover na te denken. Ik denk graag met u mee. Van de Partij voor de Dieren hebben we een heel mooie tegenbegroting gekregen. Die gaan we straks behandelen. Ik wacht op uw tegenbegroting waarin u 19 miljoen - ik herhaal het nog een keer - 19 miljoen vind in 2026. Ik ben heel benieuwd. Ik heb gezocht, ik heb nagedacht. Wij hebben dat met elkaar gedaan. Wij vinden het verschrikkelijk dat we weer een begroting moeten tonen die niet sluitend is, maar wij krijgen hem niet recht gerekend.

00:37:20

Voorzitter: Mevrouw Rot.

00:37:25

Mevrouw Rot (DZ): Dankuwel, voorzitter. Als u met ons uw college aanspoort om die denklijnen verder uit te werken en een overzicht te geven. Dus van alle maatregelen die het college heeft kunnen afwegen en wij nog niet, dan gaan wij ons uiterste best doen.

00:37:39

Voorzitter: Mevrouw Van 't Veer wil ook op dit punt ingaan. Die heeft het woord.

Verslag Raadsvergadering 24 oktober 2024

00:37:42

Mevrouw Van 't Veer (CDA): Voorzitter, ik had bijna precies dezelfde vraag als de heer Lopes. Maar ik hoorde net de fractie van DZ zeggen: we zijn tegen de meerjarenbegroting die niet sluitend is. Dus het zijn geen dingetjes waarop we incidenteel kunnen bezuinigen. Het gaat echt om grote structurele bezuinigingen. Ik ga ervan uit dat als een fractie in deze zaal roept dat we structureel voor meerdere jaren een grote bezuiniging moeten zoeken, er ook een aantal ideeën zijn.

00:38:09

Voorzitter: Mevrouw De Groot.

00:38:10

Mevrouw De Groot: Voorzitter, even op dit punt. Wij zijn met zijn allen hoopvol dat het Rijk alsnog voor alle gemeenten met die € 2,3 miljard over de brug komt. Dan is ons probleem opgelost. Tot die tijd zullen we hiermee moeten leven. We zullen geweldig ons best moeten doen om die 2,3 miljard euro voor alle gemeenten binnen te krijgen. Dus 19 miljoen voor ons. Het zou fijn zijn als mevrouw Rot er ook een handje bij helpt. Maar ik wil het ergens anders over hebben, want mevrouw Rot heeft het over de klimaatmaatregelen. Zij vindt het allemaal veel te duur, maar we hebben als Zaanstad een verantwoordelijkheid. Zoals u vandaag of gisteren al in het nieuws heeft gehoord, is het zo dat we op klimaat helemaal niet genoeg doen. Dit kabinet doet op klimaat ook niet genoeg. Het is vastgelegd dat we dat moeten halen. Mevrouw Rot, ik denk dat als u daar nog over wil praten, het verspilde moeite is.

00:39:18

Voorzitter: De heer Mattens.

00:39:25

De heer Mattens (Partij voor de Dieren): Dankuwel, voorzitter. Toch even beginnen met wat de portefeuillehouder eerder heeft aangegeven. Er is ongeveer 40 miljoen waar je mee kunt schuiven. Dat is op korte termijn te bezuinigen en daarin moeten we 19 miljoen zien te vinden. Dat zijn de denklijnen waar we het mee te doen hebben. Zoals de heer Lopes aangaf, dat zijn hele pijnlijke bezuinigingen. Iets wat ik mevrouw Rot in haar bijdrage hoor zeggen, is: we moeten de preventiemaatregelen goed tegen het licht houden. Wegen de kosten tegen de baten op? Ik hoor in het denklijstje waarmee DZ komt een aantal maatregelen die de preventie raken. Gladheidbestrijding is een voorbeeld. Dat doen we om te voorkomen dat er ongelukken gebeuren.

00:40:03

De heer Mattens (Partij voor de Dieren): Klimaatverandering willen we ook voorkomen, want de echte kosten van klimaatverandering komen over een paar decennia binnen. Overigens stromen die nu al binnen, maar dat wordt straks echt duur. Dus de vraag aan u: waarom bent u selectief in uw preventiemaatregelen? Bent u echt van mening, tenminste staat u aan onze zijde om de kosten tegen de baten af te wegen? Bij klimaatverandering echt naar de echte kosten te kijken als we dingen niet doen?

00:40:32

Voorzitter: Mevrouw Rot.

Verslag Raadsvergadering 24 oktober 2024

00:40:33

Mevrouw Rot (DZ): Dankuwel. Volgens mij heb ik het lijstje niet gebruikt in de zin van voorbeelden van preventieve maatregelen waar wij tegen zijn of wat we anders zouden willen. Maar meer waar we met de raad verder over zouden willen discussiëren. Als het over klimaatdoelstellingen en klimaatambities gaat, vinden we dat ze haalbaar, realistisch en goed betaalbaar moeten zijn. Misschien niet in dat ene domein dat aan de bezuinigingen zou kunnen ontkomen. We kunnen uitgebreid erover verder in het Zaanstad Beraad, denk ik.

00:41:02

Voorzitter: De heer Mattens.

00:41:04

De heer Mattens (PvdD): Voorzitter, ik ben op zoek naar het antwoord van mevrouw Rot. Is ze het met me eens dat ze in de afweging de daadwerkelijke kosten moet meewegen als we die dingen niet doen?

00:41:13

Voorzitter: Mevrouw Rot.

00:41:18

Mevrouw Rot (DZ): Dat lijkt me evident, voorzitter.

00:41:21

Voorzitter: Mevrouw Kingma.

00:41:23

Mevrouw Kingma (D66): Dank, voorzitter. Door dit punt ben ik ook benieuwd. Ik hoor DZ aan de ene kant zeggen: we kunnen een tandje minder op duurzaamheid. Maar ook: ik wil geen extra lasten bij de onze inwoners neerleggen. Bent u het niet met mij eens dat als we op onze duurzaamheidsmaatregelen besparen, we onze inwoners steeds verder afhankelijk van dure fossiele brandstoffen maken?

00:41:46

Voorzitter: Mevrouw Rot.

00:41:46

Mevrouw Rot (DZ): Dank u, voorzitter. Nee, voorzitter, dat ben ik niet met mevrouw Kingma eens totdat ik de berekening zie.

00:41:52

Voorzitter: Mevrouw Kingma.

00:41:53

Mevrouw Kingma (D66): Voorzitter, ik heb op dit moment die berekening niet, natuurlijk. Als u met uw auto tankt, heeft u net als ik de laatste jaren gezien dat die benzineprijs al stijgt. Er zijn de laatste tijd bezuinigingsmaatregelen genomen zijn om ervoor te zorgen dat mensen nog kunnen autorijden. Volgens mij hoef ik u die berekening hier niet voor te leggen. Als u langs de tank gaat, ziet u het zo.

00:42:19

Voorzitter: Mevrouw Köseoglu. Een interruptie op de interruptie van mevrouw Kingma door de heer Brekelmans.

Verslag Raadsvergadering 24 oktober 2024

00:42:19

Voorzitter: Een interruptie op de interruptie van mevrouw Kingma door de heer Brekelmans.

00:42:28

De heer Brekelmans (POV): Mevrouw Kingma, heeft u de winstcijfers van Shell bekeken?

00:42:34

Voorzitter: Mevrouw Kingma.

00:42:35

Mevrouw Kingma (D66): Voorzitter, ik snap niet helemaal wat de winstcijfers van Shell met dit debatpunt te maken hebben.

00:42:41

Voorzitter: De heer Brekelmans.

00:42:43

De heer Brekelmans (POV): U heeft het over de benzineprijs en de pomp. U zegt: ze zijn erbarmelijk hoog. Dat zijn ze ook. Maar de winstcijfers van Shell zijn veel hoger en dat komt daardoor.

00:42:53

Voorzitter: Goed, maar we zijn hier niet op de aandeelhoudersvergadering van Shell. Dat gaan we op een ander moment doen. Mevrouw Köseoglu.

00:43:01

Mevrouw Köseoglu (PvdA): Dankuwel, voorzitter. Kunnen wij de voorzichtige conclusie trekken dat DZ geen idee heeft hoe we op welke maatregelen moeten bezuinigen om die 19 of 18 miljoen niet te hoeven bezuinigen? En een aanvullende vraag over klimaat. Ik wil de klimaataanpak van Zaanstad wat concreter maken. Is DZ het niet met ons eens dat het noodzakelijk is om ervoor te zorgen dat mensen hun energierekening kunnen betalen? En dat we ervoor moeten zorgen dat de inwoners in een leefbare en een gezonde omgeving moeten wonen?

00:43:36

Voorzitter: Mevrouw Rot tenslotte van dit debat.

00:43:39

Mevrouw Rot (DZ): Voorzitter, ik laat aan mevrouw Köseoglu welke conclusies ze verbindt aan het duidelijke verhaal wat ik heb gehouden. Die woorden laat ik lekker aan u. Wat de energierekening betreft, denken wij dat het niet alleen gebaat is bij duurzaamheidsmaatregelen. Er zijn vele mogelijkheden en argumenten. Wat ik net al zei: ik ben niet de klimaatduurzaamheidsexpert van DZ. U kunt erop vertrouwen dat wij in het Zaanstad Beraad met de nodige inputs en bijdragen zullen komen. Dus u zult op uw wenken worden bediend.

00:44:16

Voorzitter: Mooi! Dan gaan wij over naar mevrouw Van 't Veer van het CDA. Daarna is de fractie van DENK aan het woord. Mevrouw Van 't Veer.

00:44:31

Mevrouw Van 't Veer (CDA): Voorzitter, voor ons ligt de begroting van 2025-2028. Daarin geven we als gemeenteraad de toekomst Van Zaanstad vorm in een tijd van

Verslag Raadsvergadering 24 oktober 2024

grote uitdagingen. Allereerst een compliment voor het college en de ambtelijke organisatie dat zij de begroting voor 2025 hebben rondgekregen. Maar daar houdt het positieve op, want per 2026 en verder dreigt een miljoenentekort. Het Rijk draait de financiële steun aan gemeenten aanzienlijk terug, terwijl het Rijk steeds meer taken bij de gemeente neerlegt. Dit dreigende tekort vraagt om doordachte en verantwoorde keuzes van het gemeentebestuur. Het kan toch niet zo zijn dat we straks onze zwembaden of buurthuizen moeten sluiten?

00:45:08

Mevrouw Van 't Veer (CDA): Ondanks deze verwachte beperkte financiële middelen zal mijn fractie zich hard blijven maken op de volgende onderwerpen. Zorgen voor elkaar, een blijvend belangrijke kernwaarde van het CDA. Zeker in deze tijd waarin mensen steeds meer tegenover elkaar komen te staan en het aantal eenzame mensen stijgt. We pleiten voor het versterken van de gemeenschapszin door in buurtgerichte initiatieven, ontmoetingsplekken en sportverenigingen te investeren. Juist nu de druk op de zorg hoog is, is een sterk sociaal vangnet van belang. Zo ook onze mantelzorgers die goud waard zijn. Een sterke gemeenschapszin heeft een positief effect op de gezondheid en welzijn van onze inwoners. Des te belangrijker om dit te blijven stimuleren.

00:45:48

Mevrouw Van 't Veer (CDA): We zijn blij met de ambitie om de administratieve lasten voor de sociale wijkteams te verminderen. Maar zouden we deze ambitie ook niet moeten doortrekken naar een versimpeling van het aanvragen van vergunningen voor evenementen? Om zo de initiatieven in de wijk te blijven stimuleren en faciliteren? Het kan toch niet zo zijn dat juist in deze tijden van onzekerheid en hoge druk op onze sociale voorzieningen, evenementen en buurtinitiatieven niet meer doorgaan door de obstakels die de gemeente zelf creëert? De woningnood is een van de meest urgente problemen in Zaanstad. Zaanse starters hebben grote moeite om een betaalbare woning in hun eigen gemeente te vinden. Ouderen kunnen vaak niet in hun vertrouwde omgeving oud worden.

00:46:26

Mevrouw Van 't Veer (CDA): Als CDA maken wij ons sterk voor het versnellen van de woningbouwprojecten met zoveel mogelijk betaalbare woningen voor Zaanse starters en senioren. We zijn dan ook blij met de resultaten die het college boekt. In Zaanstad leven mensen met lagere inkomens vaak in de wijken waar de gezondheid achterblijft. Het CDA wil dat de gemeente zich blijft inzetten voor toegankelijke zorg en welzijnsdiensten. Vooral voor de kwetsbare groepen. We pleiten voor investeringen in preventieve zorg, zoals buurtgerichte gezondheidsprogramma's. Daarmee kunnen we de gezondheid van onze inwoners verbeteren en toekomstige zorgkosten beperken. Dit vraagt om een gezamenlijke inspanning van zorgverleners, maatschappelijke organisaties en gemeenten. In Zaandam-Oost zien we dat deze samenwerking dankzij extra investeringen al vorm krijgt.

00:47:08

Mevrouw Van 't Veer (CDA): Soms moet je ongelijk investeren om gelijke kansen te creëren. Laten we die kernen, die prachtige dorpen niet vergeten die het gemiddeld gezien misschien goed doen. Mobiliteit is een van de grootste zorgen van onze inwoners. Het CDA maakt zich sterk voor het verbeteren van de bereikbaarheid en

Verslag Raadsvergadering 24 oktober 2024

de verkeersveiligheid in onze regio. Een belangrijk onderdeel hiervan is de A8-A9 verbinding. Een project waar wij ons als CDA al jarenlang voor inzetten. De verbinding tussen deze snelwegen is essentieel om de doorstroming in Zaanstad en de regio te verbeteren. En om onze gemeente voor bewoners en bedrijven betere bereikbaar te maken. Niet alleen een betere bereikbaarheid, maar ook de gezondheid van omwonenden en schoolgaande kinderen staat op het spel.

00:47:49

Mevrouw Van 't Veer (CDA): Duurzaamheid blijft belangrijk. Het CDA Zaanstad kiest voor een realistische benadering, waarbij de lasten eerlijk worden verdeeld en de haalbaarheid centraal staat. Wij hebben nog steeds onze twijfels bij de invoering van de zero-emissiezones, gezien de impact op onze lokale ondernemers. De discussie rondom de zero-emissiezones en een recent aangenomen motie van de Tweede Kamer die uitstel tot 2029 vraagt, brengt onzekerheden met zich mee. Die mogen we niet negeren. Duurzaamheid moet haalbaar en betaalbaar blijven voor iedereen. Dus ook voor onze ondernemers. Het CDA Zaanstad blijft zich sterk maken voor de veiligheid en leefbaarheid van onze wijken. We willen dat onze inwoners zich veilig voelen in hun eigen buurt.

00:48:27

Mevrouw Van 't Veer (CDA): Het CDA wil meer preventie en handhaving, goede verlichting en maatregelen tegen overlast. Evenals de aanpak van ondermijnende criminaliteit. Het versterken van sociale veiligheid is daarbij cruciaal. Door de gemeenschapszin te bevorderen, versterken we ook de veiligheid in de wijken. Voorzitter, de begroting biedt nog steeds kans om Zaanstad sterker, veiliger en leefbaarder te maken. Maar de komende jaren vragen om verantwoorde keuzes. Het CDA Zaanstad kiest voor een koers waarin zorg voor elkaar, verbeterende mobiliteit en een realistische benadering van duurzaamheid centraal staan. Dan wil ik afsluiten met de zin: onze raad trekt samen op om het ravijnjaar te voorkomen. Kabinet, duw ons niet het ravijn in. Dankuwel.

00:49:07

Voorzitter: De heer Mattens.

00:49:14

De heer Mattens (PvdD): Dankuwel, voorzitter. Dank voor uw bijdrage, mevrouw Van 't Veer. Ik ben benieuwd, want u haalt aan de ene kant aan dat we een A8-A9 zouden moeten aanleggen. Een miljardenproject om de luchtkwaliteit te verbeteren. Aan de andere kant zegt u: klimaat moet haalbaar en betaalbaar zijn. En een zero-emissiezone wat relatief weinig kost, wil u uitstellen. Dat gaat toch niet hand in hand met elkaar?

00:49:42

Voorzitter: Mevrouw Van 't Veer.

00:49:42

Mevrouw Van 't Veer (CDA): Voorzitter, ik denk dat er nogal een verschil in zit. Door de invoering van de zero-emissiezones leggen we onwijze lasten neer bij onze Zaanse ondernemers. Wij hebben niet heel lang geleden een eerste brief naar onze ondernemers uitgestuurd met: pas op, deze zones komen eraan. Wij vinden het heel realistisch om onze ondernemers meer tijd te geven. Wat betreft de A8-A9, dat is een

Verslag Raadsvergadering 24 oktober 2024

discussie die we hier heel vaak voeren. Wij zijn bereid om zoveel te investeren, omdat die A8-A9 op Zaanstad-Noord een grotere invloed heeft op de doorstroming. Het gaat zeker een positieve invloed op de gezondheid van onze inwoners en de luchtkwaliteit hebben.

00:50:20

Voorzitter: De heer Mattens.

00:50:21

De heer Mattens (PvdD): Voorzitter, ik ben benieuwd hoeveel elektrische busjes je van 14 miljoen voor de A8-A9 kunt kopen. Volgens mij kunnen we van het geld dat we voor die A8-A9 hebben staan alle ondernemers in het centrum van een elektrisch busje voorzien. Bovendien ben ik heel benieuwd wat mevrouw Van 't Veer tegen al die ondernemers zegt die al geïnvesteerd hebben. U creëert hiermee een ongelijk speelveld.

00:50:40

Voorzitter: Mevrouw Van 't Veer.

00:50:42

Mevrouw Van 't Veer (CDA): Voorzitter, daar wil ik heel graag op reageren. Ik denk dat de heer Mattens een ding vergeet. Die elektrische busjes zijn een stuk zwaarder en over het algemeen een stuk kleiner. Als alle ondernemers op die elektrische busjes over moeten, gaat het aantal verkeersbewegingen ontielijk omhoog. Hoe mooi zou het zijn als we die twee snelwegen aan elkaar hebben verbonden om de doorstroming te vergroten? Dat zou toch een hoop schelen? En het tweede wat de heer Mattens zei over de motie die in de Tweede Kamer voor 2029 is aangenomen. Dat is geen afstel, maar uitstel. Alle ondernemers die nu al een stap hebben gezet naar de elektrificering van hun voertuigen, wij denken dat het niet voor niets is.

00:51:21

Voorzitter: De heer Mattens.

00:51:22

De heer Mattens (PvdD): Voorzitter, dank. Ik snap het standpunt van mevrouw Van 't Veer. Voor de ondernemers die al geïnvesteerd hebben, betekent het jarenlange concurrentievervalsing. Dat is een ding. Het tweede met die A8-A9 verbinding is dat je meer aanzuigende werking van autoverkeer creëert. Dus per saldo meer vervuiling. En die zal lang op zich zal laten wachten als die er überhaupt ooit komt. Maar dat is de keuze van mevrouw Van 't Veer.

00:51:43

Voorzitter: Mevrouw Van 't Veer.

00:51:44

Mevrouw Van 't Veer (CDA): Voorzitter, ik wil er nog een ding aan toevoegen. Het zijn vooral veel grotere bedrijven die al in een elektrisch wagenpark hebben geïnvesteerd. Juist die kleine ondernemers die het niet zo goed kunnen opbrengen, hebben nog niet de mogelijkheid gehad om hierin te investeren. Dus als we het over gelijke kansen hebben, geven we die kleine ondernemers ook hiervoor de tijd.

00:52:03

Voorzitter: Mevrouw De Groot.

Verslag Raadsvergadering 24 oktober 2024

00:52:03

Mevrouw De Groot (SP): Voorzitter, uiteraard wil ik meneer Mattens graag bijvallen, maar ik heb nog een ander aspect. Wat op mij heel vreemd overkomt, is dat Mevrouw Van 't Veer in gezondheid, preventieve maatregelen en dergelijke wil investeren. En in een adem zegt ze: die zero-emissiezones moeten maar niet doorgaan. Ze zegt: die A8-A9 moet maar. Er wordt een ongelooflijke hoeveelheid verkeer door die A8-A9 aangetrokken. Dat is ook nog in de polder en slecht voor de gezondheid. De zero-emissiezones zijn er juist om de gezondheid van de inwoners in de verschillende centra van Zaanstad te bevorderen. U doet dat gewoon met een pennenstreek teniet. Het hoeft voor ons niet als er maar met vervuilende auto's gereden kan worden.

00:52:57

Voorzitter: Mevrouw Van 't Veer.

00:52:58

Mevrouw Van 't Veer (CDA): Voorzitter, ik denk dat mevrouw De Groot en ik heel erg verschillen over het effect van de A8-A9 en de luchtkwaliteit. We zullen het nooit eens erover worden. Ik denk juist dat die zero-emissiezones erin staan. Ik zeg niet dat ze er helemaal niet hoeven te komen. Ik geef alleen aan dat het voor heel veel ondernemers lastig is om het voor die deadline op te brengen. Wij willen graag ook een ondernemersvriendelijke gemeente zijn.

00:53:21

Voorzitter: Mevrouw De Groot.

00:53:21

Mevrouw De Groot (SP): Voorzitter, volgens mij ben je met het instellen van de zero-emissiezones een buitengewoon ondernemersvriendelijke gemeente. Dat hebben de werkgeversorganisaties van de ondernemers gisteren gezegd. Die willen niets liever dan morgen een zero-emissiezone invoeren.

00:53:39

Voorzitter: Mevrouw Van 't Veer tenslotte.

00:53:41

Mevrouw Van 't Veer (CDA): Dan moet ik concluderen dat wij andere ondernemers spreken.

00:53:44

Voorzitter: Mevrouw De Boer.

00:53:47

Mevrouw Doeves-de Boer (Groep De Boer): Dankuwel, voorzitter. Ik heb genoten van het betoog van Mevrouw Van 't Veer over de A8-A9 en de zero-emissiezones. Dat onderschrijven wij volledig. Ik had er een ander punt uitgehaald, eigenlijk. Ik wilde ook uw oproep over de gemeenschapszin met elkaar onderschrijven. Ik denk dat het in deze tijden heel belangrijk is. Maar ik hoorde u iets over het ongelijk investeren zeggen en dat het nodig is. Toen hoorde ik ook en dat is mijn vertaling: de dorpen mogen we daarbij niet vergeten. Vervolgens noemde u handhaving, dat we ondermijning aan moeten pakken. Ik ben een beetje teleurgesteld in deze begroting, omdat de vergroting van het handhavingscapaciteit niet gelukt is. Het is allemaal een druppel op de gloeiende plaat, hoewel iedereen ontzettend zijn best doet. Ik ben blij

Verslag Raadsvergadering 24 oktober 2024

dat u het noemt, want ik heel benieuwd. Hoe gaan we toch dat tij keren om die mensen die u uitspreekt toch realiteit te laten worden?

00:54:41

Voorzitter: Mevrouw Van 't Veer.

00:54:42

Mevrouw Van 't Veer (CDA): Voorzitter, ik wil even reageren op het eerste wat mijn uitspraak was. Soms moet je ongelijk investeren voor gelijke kansen. Dat zien we in Zaandam-Oost. Er is daar meer nodig om te investeren. In ieder geval om de leefbaarheid op een gelijk niveau van de andere kernen van Zaanstad te krijgen. We moeten daarbij niet de dorpen of de kernen vergeten die wat stiller zijn of waar het over het algemeen goed gaat. Dat we denken: het zal wel prima gaan. Wat betreft de handhaving, ik deel uw teleurstelling. Als we geen capaciteit hebben, is het nogal lastig om te zeggen: we toveren de capaciteit uit de lucht. Ik denk dat het goed is om te kijken op welke momenten en waar we de capaciteit inzetten. Misschien dat we daar nog een slag in kunnen slaan.

00:55:25

Voorzitter: Mevrouw De Boer.

00:55:27

Mevrouw Doeves-de Boer (Groep De Boer): Dankuwel, voorzitter. Ik ben in ieder geval blij dat het benoemd wordt. Ik denk dat we zeker erover door moeten praten. Maar de realiteit is dat het juist in die dorpen toeneemt en dat we het tij niet kunnen keren. Dat zien we en vinden we heel frustrerend. Dus ik roep via u naar de hele raad om er nader naar te kijken. Dankuwel.

00:55:46

Voorzitter: Mevrouw Stroo.

00:55:46

Mevrouw Stroo (GroenLinks): Dankuwel, voorzitter. Ik heb een vraag aan Mevrouw Van 't Veer. Het kan heel goed zijn dat ik het verkeerd heb begrepen, daarom wil ik hem graag stellen. Het gaat over de woningnood die u terecht agendeert. U zegt dat het CDA wil dat de woningbouwprojecten moeten versnellen. Maar tegelijkertijd zegt u dat u blij bent met de resultaten die het college boekt. Dus wat is het? Wilt u nog harder gaan dan het college al doet? Of begrijp ik het verkeerd?

00:56:18

Voorzitter: Mevrouw Van 't Veer.

00:56:19

Mevrouw Van 't Veer (CDA): Het college zet de gewenste versnelling in.

00:56:24

Voorzitter: Mevrouw Köseoglu.

00:56:28

Mevrouw Köseoglu (PvdA): Dankuwel, voorzitter. Allereerst dank voor uw bijdrage. Ik wil nog even terug naar het onderdeel zero-emissiezones. U had het over: een ondernemersvriendelijke gemeente zijn. Allereerst het uitstellen van die zero-emissiezones. Het is niet zo dat we dat meteen in 2026 invoeren. Het is gefaseerd, het is niet dat we meteen er wat mee doen. Dus waarom nu zo hard daarop inzetten?

Verslag Raadsvergadering 24 oktober 2024

Daarnaast willen we een betrouwbare overheid en een ondernemersvriendelijke gemeente zijn. We hebben dit al geïnitieerd. Er wordt al met de ondernemers gesproken. Hoe betrouwbaar en ondernemersvriendelijk zijn we als gemeente als we dit halverwege willen terugdraaien? Wat zegt u tegen al die ondernemers die al die investeringen al hebben gedaan?

00:57:14

Voorzitter: Mevrouw Van 't Veer.

00:57:15

Mevrouw Van 't Veer (CDA): Voorzitter, we gaan inderdaad voor een gefaseerde invoering, maar in 2026 start de eerste zone. Dat is namelijk hier in het centrum. Dus we gaan zeker in 2026 van start, zoals het er nu voorligt. De boodschap die ik aan mevrouw Köseoglu heb: we moeten een betrouwbare overheid zijn. Maar ik vind ook dat je een betrouwbare overheid bent als je naar je inwoners en ondernemers luistert.

00:57:38

Voorzitter: Mevrouw Köseoglu.

00:57:50

Mevrouw Köseoglu (PvdA): U zegt: we moeten naar onze inwoners luisteren. Dan denk ik: dat is misschien een deel van de inwoners die pertinent tegen zero-emissiezones zijn. Er is ook een deel van de samenleving die het heel belangrijk vindt. We beginnen inderdaad in 2026, maar het heeft een doorlooptijd tot 2030.

00:58:12

Voorzitter: Mevrouw Van 't Veer.

00:58:14

Mevrouw Van 't Veer (CDA): Gelukkig zit ik in de politiek om belangen af te wegen. Ik heb mijn belangen zo afgewogen. Ik denk dat de PvdA het anders doet.

00:58:22

Voorzitter: Mevrouw De Boer.

00:58:22

Mevrouw Doeves-de Boer (Groep De Boer): Dankuwel, voorzitter. Ik wil Mevrouw Van 't Veer steunen in de wens van het uitstel van de zero-missiezones. Ook richting mevrouw De Groot van de SP, zij zegt: die werkgeversorganisaties willen dat we het toch invoeren. Ja, me dunkt, omdat iedereen in die raas van verplichting noodzakelijk is meegegaan. Maar de grote lijn is nog steeds dat we het gaan uitstellen, omdat heel veel ondernemers niet mee kunnen komen. Ze stevenen gewoon af op faillissementen. We kunnen onze ogen ervoor sluiten en denken: dat is jammer. Maar het doet echt iets voor de werkgelegenheid in deze gemeente. Ik heb nog een concrete vraag aan Mevrouw Van 't Veer als het mag. Ik hoor u zeggen: het centrum gaan we wel per 1 januari 2026 invoeren. Wat ons betreft, stellen we die ook uit. Hoor ik u goed?

00:59:08

Voorzitter: Mevrouw Van 't Veer.

Verslag Raadsvergadering 24 oktober 2024

00:59:10

Mevrouw Van 't Veer (CDA): Voorzitter, ik zei als reactie op mevrouw Köseoglu: zoals het er nu uitziet, start het op 1-1-2026.

00:59:17

Voorzitter: Goed, daarmee is de tijd om en gaan we door naar de heer Kük. Daarna de Partij voor de Dieren. De heer Kük heeft het woord.

00:59:30

De heer Kük (DENK): Dankuwel, voorzitter. Toen ik aan het schrijven van deze tekst begon, dacht ik ineens terug aan mijn kindertijd. Voorzitter, het is gek om te merken dat je naarmate je ouder wordt en iets nieuws of belangrijks doet, steeds vaker aan je jeugd terugdenkt. Toen ik de begroting voor me had liggen, kwam opeens het oude sprookjesboek van mijn oma in me op. Zo'n dik, oud boek waar de kaft bijna vanaf valt, en waar zo'n specifieke geur vanaf komt bij elke bladzijde die je omslaat. Het is opmerkelijk dat ik aan een sprookjesboek denk, terwijl ik met de begroting bezig ben. Als snel realiseerde ik me waarom. De begroting beslaat maar liefst 286 pagina's. Er staan mooie ambities in die we grotendeels onderschrijven. Maar zijn dit geen sprookjes, zeker nu het ravijnjaar in het verschiet ligt?

01:00:17

De heer Kük (DENK): Nu is het college duidelijk en eerlijk geweest, voorzitter. Zo wordt er in de begroting al gesproken over creatief denken in de aankomende periode, en over maatregelen die genomen moeten worden. Er staat zwart-op-wit dat deze maatregelen niet zonder impact op de inwoners en onze gemeentelijke organisatie zijn. Met het ravijnjaar in het verschiet, weet ik niet of het de lading dekt. Wij zijn blij dat onze Wethouder van Financiën bereid is om aan de haren van Rapunsel het torentje te binnen te klimmen. Te blijven lobbyen om meer gelden bij het kabinet vrij te maken. We ondersteunen het college hierin volledig. Voorzitter, om het sprookjethema voort te zetten; als heksen op bezemstelen vliegen onze parkeerkosten de lucht in.

01:00:58

De heer Kük (DENK): De al veel te hoge parkeerkosten worden nog hoger. Voorzitter, terwijl wij al niet zo'n ongelooflijk aantrekkelijk centrum hebben. Voorzitter, ik heb het niet over mezelf, ook niet over u, maar over de bereikbaarheid van ons centrum. Het centrum is ontzettend moeilijk te bereiken. Ingericht als een soort magisch doolhof met plotseling omhoog komende pollers en doodlopende straten. Een gracht die hatseflats van gedempt naar ongedempt wordt omgetoverd. Het is bijna onmogelijk om het centrum in te komen, behalve als je Aladin heet en over een vliegend tapijt beschikt. Maar zelfs voor Aladin is het nog maar de vraag of hij Zaandam bezoekt vanwege het winkelaanbod. Zo blijkt uit de cijfers dat de tevredenheid over ons centrum namelijk weer is gedaald. Voor dit alles, deze Efteling 2.0, willen wij nog hogere parkeerkosten rekenen.

01:01:54

De heer Kük (DENK): Daarnaast heerst er een grote ontevredenheid over het aantal parkeerplaatsen in de wijken. Het is vreemd dat we niet genoeg parkeerplaatsen aanbieden, maar de kosten voor de weinig beschikbare plaatsen verhogen. Bovendien gaan de boetes voor foutparkeren omhoog. We begrijpen dat je de boetes wilt verhogen, vooral als er extra gelden nodig zijn. Maar laten we als raad ervoor

Verslag Raadsvergadering 24 oktober 2024

zorgen dat er eerst genoeg parkeerplaatsen zijn, voordat we de mensen gaan beboeten voor iets waar we zelf verantwoordelijk voor zijn. Ondertussen worden er meer woningen gebouwd. Dat is positief. Er moeten wel genoeg faciliteiten zijn in een wijk. Daarnaast worden er veel woningen gebouwd die zo klein zijn dat hooguit een van de zeven dwergen erin kan. Sneeuwwitje moet dan weer terug naar haar stiefmoeder. Als grote boze wolven hangen groepen volwassenen rondom speeltuintjes met alcohol, sigaretten en wie weet wat nog meer. Ouders durven kinderen niet meer alleen naar oma te sturen met een mand met koekjes of gewoon naar de speeltuin.

01:02:48

De heer Kük (DENK): Ondertussen wordt onze capaciteit op de handhaving vooral ingezet om boetes uit te delen met een karretje dat verdomd veel op een ufo lijkt. Voorzitter, het is duidelijk dat wij een soort Efteling 2.0 van Zaanstad hebben gemaakt met de Zaanse Schans en het project Inverdan. Kom op, laten we in ieder geval Holle Bolle Gijs vragen om die ondergrondse containers te vervangen. Deze containers kunnen simpelweg de hoeveelheid niet aan, waardoor de straten vol liggen met vuilniszakken. Voorzitter, om af te sluiten. Ik denk weleens: wat zou het fijn zijn als wij net als Doornroosje voor 100 jaar in slaap kunnen vallen. En over 100 jaar komt er een mooie prinses of in sommige gevallen een prins, het stadhuis ingelopen om ons wakker te kussen. Hoe zou onze gemeente eruitzien? Of een belangrijker vraag: hoe willen we dat de gemeente eruitziet?

01:03:40

De heer Kük (DENK): Ik denk dat als wij - het college, iedereen hier in de zaal - goed over deze vraag nadenken, tot betere besluiten kunnen komen. En eindelijk kunnen zeggen: we leefden nog lang en gelukkig. Hiervoor hebben we allemaal wat meer nodig dan mooie ambities en de wilskracht die vanuit het college en de raad blijkt. Ik wil benadrukken dat onze raad samen optrekt om het ravijnjaar te voorkomen. Kabinet, duw ons niet het ravijn in. Dankuwel, voorzitter.

01:04:11

Voorzitter: De heer Kuyper.

01:04:12

De heer Kuyper (ROSA): Dankuwel, voorzitter. Ik had de veronderstelling dat de heer Kük ons in zijn sprookjesverhalen zou vertellen dat de wolf ondertussen ook terug was in Zaanstad. Maar zover is het nog niet blijktbaar. Ik had een andere vraag. Hij blijft op de parkeervoorzieningen en de bereikbaarheid van het centrum aandringen. Dat weten we en kennen we van de heer Kük. Dat is zijn goed recht. Maar er zijn studies genoeg die aantonen dat een aantrekkelijk centrum juist zoveel mogelijk autoluw is. Ook winkels zijn erbij gebaat als mensen lopend en met de fiets fijn in het centrum kunnen komen. U hoeft hier geen antwoord op te geven, anders wordt het een welles-nietesverhaal. Maar ik raad u toch aan om die andere studies er eens naast te leggen. Te kijken wat nu een centrum is waar mensen echt graag winkelen.

01:05:03

Voorzitter: De heer Keijser wil hierop reageren.

01:05:06

De heer Keijser (POV): Ik heb primair een reactie. U zegt: de bloeiende centra zijn

Verslag Raadsvergadering 24 oktober 2024

autoluw. Hoe komt het dan dat wij al onze winkels, de grote supermarkten waar de mensen met de auto heengaan, allemaal in het centrum plaatsen? U vindt het altijd een slecht idee als wij zeggen: doe dat buiten het centrum.

01:05:26

Voorzitter: De heer Kuyper.

01:05:26

De heer Kuyper (ROSA): Ik wil de discussie van de heer Kük niet afpakken, maar dat kan ik u uitleggen. We hebben in Nederland jaren geleden gelukkig het besluit genomen dat de detailhandel niet buiten de centra mag plaatsvinden. Gelukkig maar, anders hadden we verschrikkingen als de Auchan's in Frankrijk gekregen. Daar kun je ook tanken en met je gezin op een parkeerplaats van twee vierkante kilometer de hele dag doorbrengen. Dus ik ben heel blij dat we dat niet hebben gedaan en daar blijf ik bij.

01:05:50

Voorzitter: De heer Keijser.

01:05:51

De heer Keijser (POV): U geeft geen antwoord op mijn vraag. Waarom die grote winkels allemaal in het centrum, terwijl we er met de auto niet meer mogen komen?

01:05:57

Voorzitter: De heer Kuyper.

01:05:58

De heer Kuyper (ROSA): Omdat het in principe niet de bedoeling is om met de auto daarnaartoe te gaan.

01:06:05

Voorzitter: De heer Kük, nog behoefte om hierop te reageren? Mevrouw Kingma.

01:06:09

Mevrouw Kingma (D66): Dank, voorzitter. Ik hoor in het verhaal van DENK een groot deel over parkeren en de problemen die we daarmee hebben. Ik kan het niet helpen, behalve dat ik het gevoel krijg dat parkeren ons grootste probleem in Zaanstad is. Met alle issues die op dit moment spelen: woningnood, oplopende wachtlijsten in de jeugdzorg, klimaatcrisis. Je moet niet 100 jaar gaan slapen als je wil dat Zaanstad over 100 jaar er beter uitziet, maar aan de slag.

01:06:36

Voorzitter: De heer Kük.

01:06:41

De heer Kük (DENK): Dat klopt over dat we 100 jaar slapen, we moeten zeker aan de slag. Dat was meer een metafoor om het verhaal lopend te krijgen. Wat betreft het parkeren, dat is hetgeen waarop ik op dit moment heb gefocust. Ik hoop dat we in uw bijdrage wat meer te horen krijgen over de problemen rondom wonen, et cetera. Maar de mening deel ik.

01:07:07

Voorzitter: Mevrouw Köseoglu.

Verslag Raadsvergadering 24 oktober 2024

01:07:07

Mevrouw Köseoglu (PvdA): Dankuwel, voorzitter. Een groot deel is al door mevrouw Kingma gesteld. Het is overigens opmerkelijk. U bent hartstikke jong en u heeft het nu al over uw jeugd. Volgens mij is dat een paar jaar geleden. Allereerst aanvullend op wat mevrouw Kingma zei en ik wil graag een reflectie van DENK hierop. We hebben een begroting gepresenteerd gekregen waarbij we ons echt zorgen over de toekomst van Zaanstad maken. U beperkt zich alleen tot parkeerplekken en auto's. Er zijn heel veel mensen in Zaanstad die geen auto hebben, die moeilijk rondkomen. Die zijn echt afhankelijk van de overheid. Wat is de visie van DENK als het om deze mensen en om de toekomst van Zaanstad gaat?

01:07:55

Voorzitter: De heer Kük.

01:07:56

De heer Kük (DENK): Dankuwel, voorzitter. Dat klopt inderdaad, er zijn meer problemen. Ik zou willen dat we die allemaal op hetzelfde moment kunnen aanpakken. Daarnaast zou ik willen dat ik ze allemaal in die 5 minuten zou kunnen propfen. Dat lukte helaas niet, dus ik heb nu op een punt gefocust. We komen zeker tijdens het Zaanstad Beraad inhoudelijk bij u erop terug.

01:08:19

Voorzitter: De heer Barends.

01:08:19

De heer Barends (PVV): Dank u, voorzitter. U had het in uw betoog op een gegeven moment over afval op straat en ondergrondse containers. Op het moment dat je je vuilniszak naast de containers zet, zijn er in mijn ogen twee dingen die kunnen spelen. Oftewel de mentaliteit: hoe ga je met afval om? Oftewel dat je ergens illegaal woont en niet over een afvalpas beschikt. Bent u het met mij eens dat dat belangrijke problemen zijn? En hoe denkt u er een oplossing voor te kunnen bieden?

01:08:54

Voorzitter: De heer Kük.

01:08:55

De heer Kük (DENK): Ik heb niet over die oplossing nagedacht, omdat ik het niet met u eens ben dat dat per se het probleem is. Het is heel vaak zo dat de containers gewoon vol zitten. Dus op het moment dat je je pasje ertegenaan houdt, opent die de container niet. Hij zit namelijk vol. Het idee dat ik heb, is: of dat gat onder de container moet groter of er moeten meer containers komen.

01:09:17

Voorzitter: De heer Keijser.

01:09:19

De heer Keijser (POV): Ik wilde even op de heer Barends reageren. Niet iedereen die zijn vuilniszak naast die container zet, is asociaal. Om het zo maar te noemen. Er zijn mensen die met hun rollator naar de container toe gaan. Als die vol zit, zijn ze fysiek niet meer in staat om die zware vuilniszak mee terug te nemen. Ze zetten hem keurig ernaast en krijgen dan een bon van € 193.

01:09:42

Voorzitter: De heer Barends.

Verslag Raadsvergadering 24 oktober 2024

01:09:43

De heer Barends (PVV): Wat moet je daarvan vinden? Als die niet opengaat naast de container neerzetten, is niet zoals je het zou moeten aanbieden. Ik snap dat er soms situaties zijn waarom je die zak niet mee terugneemt. Als je een rollator hebt, zou ik zeggen: zet hem op de rollator en rij dat tasje weer terug.

01:10:03

Voorzitter: De heer Keijser.

01:10:05

De heer Keijser (POV): Ik denk dat dat het verhaal van de heer Kük is. Die containers zijn te vaak vol, waardoor het te vaak voorkomt.

01:10:12

Voorzitter: De heer Barends tenslotte van dit debatje.

01:10:15

De heer Barends (PVV): Ik ben het met u eens dat het niet altijd goed gaat. Dat hangt misschien per wijk af. Ikzelf heb weinig problemen ermee, maar ik kan me voorstellen dat het in een wijk als Poelenburg veel meer speelt. Dus dat ben ik absoluut met u eens.

01:10:27

Voorzitter: De heer Kük. Nee? Verder nog andere reacties? Nee, dan dank ik de heer Kük en gaan we door naar de bijdrage van de Partij voor de Dieren. Daarna is de VVD aan de beurt. De heer Mattens heeft het woord.

01:10:49

De heer Mattens (PvdD): Dankuwel voorzitter. Bij de Partij voor de Dieren maken wij nooit grappen over tofu, want dat vinden we smakeloos. De ontwikkeling van plantaardige producten gaat keihard. Steeds meer mensen zien in dat ons voedselsysteem radicaal om moet. Om klimaatverandering te stoppen, om nieuwe pandemieën te voorkomen, om voldoende gezond voedsel voor iedereen te produceren. En om de dieren uit een systeem van gevangenschap, uitbuiting en de dood te bevrijden. Het is mooi dat steeds meer mensen dat inzien. Het is een van de beste en goedkoopste manieren om goed te doen. Het helpt ons herinneren dat Zaanstad, ondanks het financiële ravijnjaar, heel veel manieren heeft om inwoners en bedrijven te steunen op een pad naar een mooiere toekomst.

01:11:36

De heer Mattens (PvdD): Voorzitter, graag presenteert de Partij voor de Dieren u onze tegenbegroting. Hierin maken we fundamentele keuzes vanuit mededogen, duurzaamheid, persoonlijke vrijheid en verantwoordelijkheid. De sterkste schouders en de grootste vervuilers dragen de zwaarste lasten, natuurlijk. Projecten die niet aan een groene toekomst bijdragen, schrappen wij uit onze begroting. Wij geven onze inwoners en dieren de voorkeur ten opzichte van het grootkapitaal. Met het vrijgekomen geld kunnen we belangrijke problemen voor mens en dier oplossen. Het laat zien dat we veel meer inkomsten kunnen ophalen, zonder de rekening bij onze inwoners neer te leggen. Als we maar voor een nieuwe economie durven kiezen, namelijk de 'donuteconomie'. Daarin heeft iedereen genoeg, zonder dat het van anderen of eenieders welzijn ten koste gaat.

Verslag Raadsvergadering 24 oktober 2024

01:12:29

De heer Mattens (PvdD): Voorzitter, het moet gezegd: ook in onze tegenbegroting gaan we het ravijnjaar niet oplossen. De miljoenentekorten blijven als een molensteen om ieders nek hangen. Als het Rijk niet over de brug komt, dreigt er te moeten worden bezuinigd op fundamentele voorzieningen. De zwembaden, het ov, de preventie van tienerzwangerschappen, en de openbare ruimte. Helaas brengt het ravijnjaar opnieuw de focus naar het geld, terwijl de crisis rondom de mentale gezondheid van onze jeugd nog nooit zo groot was. Het systeem dat zo op prestatie en welvaart gericht is, doet alsof hun zorgen ongegrond zijn. Terwijl hun zorgen en behoeften heel fundamenteel zijn. Veiligheid, rechtvaardigheid, een groene leefomgeving, persoonlijke aandacht, en simpelweg gezien worden. Die waarden doen ertoe en wij moeten laten zien dat we ze horen.

01:13:17

De heer Mattens (PvdD): Zonder fundamentele veranderingen aan het systeem, wordt de oorzaak van de problemen niet aangepakt. De Partij voor de Dieren verlegt daarom de aandacht van welvaart naar welzijn om de aarde voor haar bewoners leefbaar te houden. Voorzitter, om het systeem te veranderen en de problemen van deze tijd op te lossen, moet Den Haag het geld verstandig uitgeven. Er gaan miljarden naar wapens, de bio-industrie, de fossiele industrie, en de brievenbusmaatschappijen op de Zuidas. Terwijl we juist nu van egocentraal naar ecocentraal moeten denken. Terwijl we nu moeten opstaan voor het meest kwetsbare. Weg van de kortetermijnbelangen van de welvarende mens en zijn geld. De korting op het gemeentefonds om daarmee de fossiele industrie en dierenleed te subsidiëren, slaat het cement uit onze samenleving.

01:14:06

De heer Mattens (PvdD): Dat moet Den Haag luid en duidelijk horen. Voorzitter, daarom zetten we gelukkig samen met heel veel andere partijen uit onze raad en het college, stappen om het kabinet met de neus op de feiten te drukken. Deze samenwerking is een mooi voorbeeld en een veelbelovend beeld naar de stad. In deze tijden van extreme polarisatie laat het zien dat wij als lokale politiek toch eenheid kunnen laten zien. Voorzitter, zoals ik begon, sommige fundamentele keuzes kosten geen geld. Of dit nu gaat om verbinding zoeken, naar elkaar luisteren, elkaar helpen als iemand het slecht heeft, of werken aan een mooiere wereld voor toekomstige generaties. Er ligt te veel werk om stil te blijven staan. Ravijnjaar of niet, we moeten door. Als de Partij voor de Dieren hebben we er duidelijke ideeën bij blijkens onze tegenbegroting. Voorzitter, tot slot, onze raad trekt samen op om het ravijnjaar te voorkomen. Kabinet, duw ons niet het ravijn in. Dankuwel.

01:15:12

Voorzitter: De heer Brekelmans.

01:15:12

De heer Brekelmans (POV): Dankuwel, voorzitter. Voorzitter, in de door de Partij voor de Dieren opgestelde gedeeltelijke tegenbegroting, zien we voorstellen in diverse maatregelen die betrekking hebben op 2024 en '25. Maatregelen die erin hakken, maar met een botte bijl. Ik heb twee vragen aan meneer Melchior en zijn partij.

Verslag Raadsvergadering 24 oktober 2024

01:15:35

Voorzitter: De heer Mattens.

01:15:36

De heer Brekelmans (POV): Ach, meneer Mattens, uiteraard. Neem het me niet kwalijk. Gaat u de voorstellen over '25, zoals die in de in de maatregelen 1 tot met 5 staan, bij de begrotingsbehandeling van '25 als zodanig amenderen? Vraag twee: de door u voorgestelde verhoging van de ozb in 2024 ten bedrage van 4,8 miljoen, zoals genoemd in maatregel 1. Wilt u die alsnog bij de behandeling van de Narap over 2024, middels een amendement aan de Zaanse burgers opleggen? Dat waren mijn vragen.

01:16:15

Voorzitter: De heer Mattens.

01:16:15

De heer Mattens (PvdD): Voorzitter, als ik meneer Brekelmans goed begrijp, gaat het over: gaan wij deze in de huidige begroting amenderen? Dat is wel onze intentie. Waarom? U zegt: die ozb is een verhoging en die leggen we neer bij de burgers. Nee, zo doen wij dat niet. Wij gaan de rioolbelasting een-op-een voor onze burgers verlagen, zodat onze burgers er niks van merken. Degenen die er wat van merken, zijn degenen die grootschalig water verbruiken. En degenen die nu nog geen rioolbelasting betalen. Die gaan meer voor de rioolbelasting opdraaien. Daardoor spelen we geld vrij om voor onze burgers een lastenverlichting in de rioolheffing door te voeren. Gegeven het financiële tekort, zetten we daartegenover een ozb-verhoging. Maar onze inwoners gaan er per saldo niks van merken.

01:17:04

Voorzitter: De heer Brekelmans.

01:17:05

De heer Brekelmans (POV): Voorzitter, dankuwel. Voorzitter, ik zie bij maatregel 1 in uw voorstel dat de opbrengst vanuit de huishoudens toch hoger gaat worden. Dat komt vooral door de verhoging van de onroerendezaakbelasting. Ik zie ook in uw voorstel dat de rioolheffing gelijk blijft, alleen wordt er tussen grootverbruikers en kleinverbruikers geschoven. Dat lees ik hieruit. De rioolheffing blijft hetzelfde en de toename van die 4,8 miljoen in 2024 ligt echt bij de ozb. Trouwens, voor '25 ook. Ik wilde ook graag een antwoord op mijn tweede vraag als het kan.

01:17:51

Voorzitter: De heer Mattens.

01:17:51

De heer Mattens (PvdD): Voorzitter, dat heb ik al gezegd, volgens mij. De grootverbruikers gaan meer betalen in die rioolheffing, waardoor we de huishoudens een korting kunnen geven. Dus de huishoudens gaan voor de rioolheffing minder betalen. Daar staat een verhoging van de ozb tegenover, waardoor we als geheel meer ophalen. Maar degenen die dat uiteindelijk betalen, zijn degenen die grootverbruiker zijn. Dat zijn niet de huishoudens.

01:18:17

Voorzitter: De heer Brekelmans.

Verslag Raadsvergadering 24 oktober 2024

01:18:18

De heer Brekelmans (POV): Ik weet het niet, ik zie hier bij een begroting van '25 € 358,84 staan. En in uw voorstel voor de ozb € 430, 61. Dat is toch een verhoging? Zeg het maar.

01:18:36

Voorzitter: Ik vrees dat hetzelfde antwoord komt. Volgens mij zijn de argumenten op dit punt gewisseld. Het is goed om na de vergadering nog eventjes de koppen bij elkaar te steken, mocht het nodig zijn. De heer Lopes, ook op dit punt?

01:18:47

De heer Brekelmans (POV): Vraag twee.

01:18:47

Voorzitter: Vraag twee. Nee, eerst even kijken of er op dit punt nog opmerkingen zijn. Nee, de heer Lopes niet. Dan vraag twee en het antwoord van de heer Mattens.

01:18:54

De heer Mattens (PvdD): Als ik meneer Brekelmans goed begrijp, is het of we het met terugwerkende kracht over 2024 willen doorvoeren? Wat mij betreft wel. Laat ik het zo zeggen: daar gaan we nog over nadenken.

01:19:07

Voorzitter: De heer Brekelmans.

01:19:07

De heer Brekelmans (POV): Goed, omdat het expliciet in uw tegenbegroting '24 staat vermeld. Vandaar mijn vraag: brengt u dat straks bij de Narap met een amendement in stemming?

01:19:20

Voorzitter: De heer Mattens.

01:19:22

De heer Mattens (PvdD): Voorzitter, volgens mij gaat het om een staatje wat ter vergelijking is. Het is vrij technisch en ik wil er graag met meneer Brekelmans apart over doorpraten.

01:19:29

Voorzitter: Oké, dat doen we buiten de vergadering om. Ik dacht dat mevrouw Stroo als eerste bij de microfoon stond na de heer Brekelmans.

01:19:37

Mevrouw Stroo (GroenLinks): Dankuwel, voorzitter. En dank aan de Partij voor de Dieren voor de tegenbegroting. Er zitten een aantal best interessante dingen in waar ik het op een later moment met u over wil hebben. Er zijn een paar dingen waar ik toch een beetje moeite mee heb. Met name in het kader van een betrouwbare overheid zijn. Ik heb het over maatregel 5: het schrappen van projecten met een kredietbesluit. U noemt De Kraaien, bijvoorbeeld. Dat is een project wat al jaren loopt. Het besluit is twee periodes hiervoor genomen, volgens mij. Ik kijk mevrouw De Groot aan, zij weet dat beter dan ik. Je kunt er veel over vinden, dat snap ik. Maar als we dat nu nog eruit halen, zijn we dan geen onbetrouwbare overheid? Kijkend naar De Kraaien zelf, die al jaren hiernaar uitkijken om te mogen verhuizen.

Verslag Raadsvergadering 24 oktober 2024

U geeft in uw tegenbegroting aan: ze kunnen op hun huidige plek blijven zitten. Maar dat is helemaal niet wat zij willen.

01:20:37

Voorzitter: De heer Mattens.

01:20:38

De heer Mattens (PvdD): Voorzitter, ik snap het punt van mevrouw Stroo. Tegelijkertijd zien we een salomitactiek aan structurele verhogingen in dit project terugkomen. We zien jaar op jaar, elke Voorjaarsnota, elke Narap, dat er weer tonnen bij dit project komen. Ook dit keer wordt er 5 ton extra voor het project uitgetrokken. Dat is iets wat we met elkaar moeten bespreken. Willen we dit op deze manier steeds verder verhogen?

01:21:03

Voorzitter: Mevrouw Stroo, dan de heer Lopes en de heer Brekelmans op dit punt.

01:21:05

Mevrouw Stroo (GroenLinks): Mijn punt blijft staan. Even los wat je van het project zelf vindt. Als je jaren na dato toch de stekker eruit gaat trekken, getuigt dat in mijn ogen van een onbetrouwbare overheid. Dan ga ik meteen door naar de volgende, want dat is op hetzelfde punt. Dat is het project Guisweg.

01:21:29

Voorzitter: Die pakken we zo op, anders gaan we door elkaar lopen. We gaan eerst naar de Lopes op het punt van De Kraaien.

01:21:35

De heer Lopes (VVD): Voorzitter, inderdaad op dit punt. Meneer Mattens, het is een beetje flauw om dit te zeggen, want uw partij is de reden dat De Kraaien daar nog steeds niet zit. De salomitactiek ben ik met u eens, maar we hadden jaren geleden al kunnen beginnen. Er waren iedere keer allemaal onderzoeken nodig, omdat er weer iets was gevonden wat er uiteindelijk niet bleek te zijn.

01:21:53

Voorzitter: De heer Brekelmans.

01:21:55

De heer Brekelmans (POV): Voorzitter, dankuwel. Meneer Lopes haalt de woorden uit mijn mond, want ditzelfde geldt ook voor de A8-A9. Waarom is die zo onbetaalbaar geworden? Omdat er constant verzet is. Constant schuiven, schuiven, en schuiven. Daardoor wordt alles duurder. Geef toch eens toe dat er dingen moeten gebeuren en dat we moeten bouwen. Dan kunnen we aan de slag en is het betaalbaar.

01:22:17

Voorzitter: De heer Mattens.

01:22:17

De heer Mattens (PvdD): Voorzitter, allereerst over meneer Lopes: er zijn rechtszaken geweest waar ik niks mee te maken heb. En punt twee: er is bij het asbestonderzoek dat u aanhaalt, echt wat gevonden. Daarin was het terecht en ook richting de buurt terecht, dat dit onderzoek nog eens werd uitgevoerd. Dat heeft niks met het uitstel van dit project te maken.

Verslag Raadsvergadering 24 oktober 2024

01:22:38

Voorzitter: De heer Lopes.

01:22:38

De heer Lopes (VVD): Voorzitter, dankuwel. Inderdaad, er is wat gevonden, maar we gaan nog steeds bouwen. Dus het is niet voldoende om die bouw tegen te houden. Het had in mijn beleving niet gehoeven, toch?

01:22:49

Voorzitter: De heer Mattens.

01:22:49

De heer Mattens (PvdD): Voorzitter, je weet alleen of het veilig is of niet als je het goed hebt onderzocht. Er gaan straks kinderen hier spelen, dus we moeten het goed doen. De buurt verdient het, want het heeft nogal een kaalslag voor de buurt teweeggebracht.

01:23:04

Voorzitter: De heer Lopes tenslotte van dit debatje.

01:23:05

De heer Lopes (VVD): Precies, dus u bent het niet met mij eens dat uw partij de reden is dat De Kraaien uitgesteld is?

01:23:13

Voorzitter: De heer Mattens.

01:23:14

De heer Mattens (PvdD): Nee, voorzitter.

01:23:16

Voorzitter: Mevrouw Stroo.

01:23:18

Mevrouw Stroo (GroenLinks): Dank u, voorzitter. Ik had nog een punt op die maatregel 5: projecten schrappen met kredietbesluiten. Ik wil niet meteen het hele debat overdoen. Daarvoor wil ik waken. Laten we niet helemaal tot in detail gaan, maar u geeft aan: we kunnen het Guisweg-project ook eruit halen. Het is namelijk niet aangetoond dat het door de ADC-toets komt. Dat is toch een soort 'wat als' definitie?

01:23:44

Voorzitter: De heer Mattens.

01:23:46

Mevrouw Stroo (GroenLinks): Voorzitter, wat als? Er is nog steeds totaal niet aangetoond dat het een kans van slagen heeft. Tenminste, hier in dit huis is nog geen bewijs aangedragen dat het een kans van slagen heeft. Dat is mijn punt. Als we nu nog steeds geen bewijs op tafel hebben dat het daadwerkelijk door die ADC-toets gaat komen, denk ik dat je het niet moet doen. En gegeven de andere bezwaren die over het project zijn voor de buurt, de stad, de verbinding.

01:24:15

Voorzitter: Mevrouw Stroo.

Verslag Raadsvergadering 24 oktober 2024

01:24:16

Mevrouw Stroo (GroenLinks): Voorzitter, ik zei al dat ik wil voorkomen dat we het debat van de Guisweg overdoen. Wij verschillen van mening hierover, denk ik. Nogmaals, ik ga graag met u in gesprek over de tegenbegroting.

01:24:31

Voorzitter: De heer Lopes.

01:24:31

De heer Lopes (VVD): Voorzitter, dankuwel. Ik wil beginnen met een grote buiging voor de Partij voor de Dieren. En voor de tegenbegroting die wij gekregen hebben. Op de inhoud kom ik hierna. Wat er allemaal in staat, u begrijpt dat ik faliekant tegen ben. Maar diep respect dat u uw huiswerk gedaan heeft. Daar kunnen de andere coalitiepartijen in Zaanstad nog wat van leren. Nee, de oppositiepartijen, ook de coalitie. Mevrouw Stroo, u bent straks, dus we zien het straks. Goed, in de inleiding geeft u aan dat het de inwoners zo min mogelijk moet raken. Als ik doorblader in uw blad, vind ik het bijzonder dat ik vijf maatregelen tegenkom die de inwoners altijd raken. Meneer Brekelmans heeft net de eerste al gepakt, dus daar ga ik overheen.

01:25:12

De heer Lopes (VVD): Als ik bijvoorbeeld naar de tweede kijk, zegt u: we moeten de parkeertarieven verhogen. DENK stipte het net al aan. Onze inwoners parkeren hier in onze stad. In mijn beleving raakt dat de inwoners. U zegt: de toeristenbelasting verhogen. Volgens mij hebben wij genoeg horeca- en recreatiebedrijven. Het zijn hier weer de Zaanse inwoners die we op deze manier raken. U heeft het over de reclamebelasting, idem. Zaanse inwoners, want de ondernemers zijn ook gewoon Zaanse inwoners. En maatregel 5: De Kraaien, het Dam-tot-Dam-fietspad en de Guisweg. Het raakt allemaal de inwoners. Ik snap uw punten, oprecht. Maar ik ben het ermee oneens, dat begrijpt u. U kunt niet zeggen dat dit de inwoners niet raakt. Graag een beschouwing daarop.

01:25:53

Voorzitter: De 5 minuten zijn om, maar dit vraagt om een antwoord. Dus de heer Mattens heeft daarop nog het woord.

01:25:59

De heer Mattens (PvdD): Voorzitter, ik denk dat alle maatregelen het individuele belang raken. Een belangrijke opgave die we als stad hebben. We brengen extra geld in het laatje. Ik denk dat het goed is om onderscheid te maken tussen inwoners en huishoudens die het zwaar hebben en ondernemers bij wie het relatief beter gaat. Ook in deze tijden. Zeker als het aankomt op zaken als reclamebelasting en toeristenbelasting. Dat zijn zaken waar je in redelijke mate deze ondernemers, die soms onze inwoners zijn, niet excessief mee raakt. Zolang je het in proportie doet, ook ten opzichte van andere gemeenten om ons heen. Ik haal die belangen echt uit elkaar.

01:26:43

Voorzitter: De heer Lopes.

01:26:48

De heer Lopes (VVD): Voorzitter, als ik nu ga reageren, denk ik dat we nog heel veel minuten nodig hebben. Ik hou het hierbij.

Verslag Raadsvergadering 24 oktober 2024

01:26:52

Voorzitter: Mooi! U ging al staan, omdat u hierna het woord heeft. Maar niet nadat ik heb aangegeven dat ROSA na de VVD aan de beurt is. De heer Lopes heeft het woord.

01:27:02

De heer Lopes (VVD): Voorzitter, dankuwel. Ik wilde u even meenemen. Een paar weken geleden ben ik de trotse oom van Chloé geworden. Het eerste kleinkind van mijn moeder. Een groot hoogtepunt binnen ons gezin. In deze algemene beschouwing van de VVD wil ik de raad een dagje in het leven van Chloé meenemen. We gaan naar Zaanstad 2049. Het jaar waarin Zaanstad 75 jaar wordt en Chloé 25. Het is een donderdag in juni. Chloé ontwaakt net iets te laat in haar nieuwbouw erfpachtvrije appartement bovenop een school in Westerwatering. Omdat Zaanstad ruim 25 jaar geleden in MAAK Zaanstad heeft geïnvesteerd, zijn er genoeg woningen in onze gemeente te vinden. Ook voor meisjes van 25 met een gemiddeld inkomen. Het is Zaanstad jaar op jaar gelukt om de woonlasten niet net zo hard te laten stijgen als de buurgemeenten zoals Amsterdam.

01:27:51

De heer Lopes (VVD): Chloé heeft het geluk dat zij recent in een nieuwe wijk aan de rand van de gemeente is komen wonen. Een mooie wijk met veel goed onderhouden groen en speelplaatsen. Ook genoeg parkeerplaatsen en niet meer dan 30 % sociale huurwoningen, natuurlijk. Omdat Chloé net iets te laat uit haar bed is gegaan en haar hondje nog even moet uitlaten, slaat zij de koffie over. Tijdens het uitlaten van haar rondje leest ze alvast wat werkmail en kijkt wat de snelste route naar haar werk is. Dat is zonder twijfel over de busbrug. Chloé werkt in de jeugdzorg. Het is het gemeentebestuur gelukkig gelukt om de steeds buitenproportionele kosten in de jeugdzorg op te lossen. Hard werken moet zij nog steeds. Schrijnde gevallen zijn dagelijkse kost bij haar, maar deze worden op de juiste manier geholpen. Vooral door de juiste hulpverleners.

01:28:40

De heer Lopes (VVD): Chloé gooit netjes de hondendrolletjes van haar hondje in de daarvoor bestemde bakken. Zij denkt aan haar lievelingsoom die in zijn lokale politieke carrière er mede voor heeft gezorgd dat zij geen belasting voor haar trouwe viervoeter hoeft te betalen. Voordat zij de auto instapt, groet zij nog even netjes naar de glazenwasser. Die viert dit jaar zijn vijfde lustrum van zijn vergunning. Ze appt naar haar hockeyvriendinnen van De Kraaien dat ze vanavond niet zal komen trainen, want ze heeft andere plannen. Die hebben overigens net het clubhuis een grote renovatie moeten geven, want die stond alweer 23 jaar. Na een lange dag werken rijdt zij snel en moeiteloos over de busbrug naar huis. Onderweg belt ze nog even met haar oma die net over de verbinding van de A8-A9 rijdt. Het is heerlijk weer. Zij gaat lopend naar de Dam in Zaandam waar zij heeft afgesproken om met diezelfde lievelingsoom te dineren.

01:29:27

De heer Lopes (VVD): De Dam van Zaandam is na jaren van een dip weer florerend. Net als vele andere plekken in Zaanstad. Ze heeft zelfs een restaurant met een Michelinster gekregen. De bedrijven roemen Zaanstad al tijden door de ruimte die zij van deze gemeente krijgen om te ondernemen, zonder onnodige regeltjes. Een

Verslag Raadsvergadering 24 oktober 2024

gemeente die hen helpt in de plaats van hen tegenwerkt. Een gemeente die weet dat bedrijven een gemeente levend houden. Tijdens het diner vertelt haar oom een verhaal over zijn tijd in de gemeenteraad van Zaanstad. Alweer 25 jaar geleden. Het jaar waarin de Algemene Beschouwingen van sommige partijen door AI werden geschreven. Het jaar waarin het gemeentebestuur hard heeft ingezet om de jeugdcriminaliteit in Zaanstad-Noord de kop in te drukken. Maar ook het jaar waarbij het zogeheten ravijnjaar steeds dichterbij kwam. Het Rijk bleek dit zelfs te ontkennen bij monde van de minister van de partij van haar eigen oom.

01:30:17

De heer Lopes (VVD): De partij van haar oom heeft een degelijk financieel huishoudboekje altijd belangrijk gevonden. Zijn partij heeft altijd geprobeerd om niet tegen beter weten in te handelen. Maar in de jaren na het ravijnjaar is er toch voor gekozen gelden uit de egalisereserve te gebruiken om die jaren te dichten. Om een duidelijk signaal aan het Rijk te geven, heeft de gemeenteraad van Zaanstad in 2024 een duidelijk signaal gegeven door een zwembad te sluiten. Aan het einde van het diner hebben Chloé en haar oom het over hun plannen voor het weekend. De moeder van Chloé komt dit weekend terug uit Frankrijk waar zij is gaan wonen. Ze zal in een leuk hotel in Zaanstad-Noord gaan slapen. De verspreiding van de horeca en recreatie is in deze gemeente gelukt.

01:30:57

De heer Lopes (VVD): Voordat ze weer naar huis gaat, nodigt Chloé haar oom uit om naar Roze Zaterdag mee te gaan. Dat os ook die week weer in Zaanstad. Na het daverende succes van 24 jaar geleden, heeft Zaanstad de eer om dit evenement weer te mogen organiseren. Tegenwoordig hoeft het nog maar een keer per vijf jaar gegeven te worden, omdat de acceptatie van de gemeenschap niet meer im Frage is. Chloé loopt veilig terug naar huis. Door het goede optreden van eerst de burgemeester Hamming, daarna Van Der Laan, Breunessse en Onclin in Zaanstad, is deze gemeente nog steeds vrij van straatintimidatie. De georganiseerde misdaad is duidelijk in beeld en er zijn al jaren geen drugspanden meer gesloten. Het team Wijkgerichte Overlast is opgeheven, omdat hun goede werk vruchten heeft afgeworpen.

01:31:40

De heer Lopes (VVD): Voorzitter, ik rond af. Een dag in het leven van een meid van 25 in het mooie Zaanstad. Het kan zo mooi zijn, maar dan moet er vandaag wat gebeuren. Daarom trekt onze raad samen op om het ravijnjaar te voorkomen. Kabinet, duw ons niet het ravijn in.

01:31:53

Voorzitter: De heer Keijser.

01:31:57

De heer Keijser (POV): Dankuwel, voorzitter. Die Chloé lijkt me een hele verstandige meid. Ik hoop dat haar favoriete oom haar ook verteld heeft dat Zaanstad zo mooi en florerend is door de tomeloze inzet van de Partij voor Ouderen en Veiligheid.

01:32:13

Voorzitter: Mevrouw Veurink.

Verslag Raadsvergadering 24 oktober 2024

01:32:15

Mevrouw Veurink-Malda (CU): Dankuwel, voorzitter. Ik vond het een heel boeiend verhaal, alleen maak ik me een beetje zorgen over Chloé. Ze gooit in dit verhaal de zakjes van de hond in een poepbak. Aangezien de hondenbezitters geen bijdrage meer betalen, heeft de gemeente Zaanstad ergens in de komende 25 jaar besloten die weg te bezuinigen. Misschien had de gemeente Zaanstad er toch anders over moeten beslissen.

01:32:39

Voorzitter: De heer Lopes.

01:32:43

De heer Lopes (VVD): Dankuwel, mevrouw Veurink. Ik denk dat het nooit de beste optie zal zijn. Ondanks dat de hondenbelasting afgeschaft is, zal ik er altijd voor pleiten om de vuilnisbakken niet uit het straatbeeld weg te halen. Dan gaan we het namelijk op straat gooien. Ik hoop dat uw partij dat ook zal doen.

01:32:53

Voorzitter: De heer Keijser.

01:32:53

De heer Keijser (POV): Dank u, voorzitter. Mevrouw Veurink, de hondenbezitter heeft nooit hondenbelasting voor de bak betaald. Die hondenbelasting is helemaal geen doorbelasting. De hondenbezitter krijgt er helemaal niets voor terug. Het ging gewoon in de algemene middelen.

01:33:15

Voorzitter: Dan hebben we nu mevrouw De Boer.

01:33:17

Mevrouw Doeves-de Boer (Groep De Boer): Dankuwel, voorzitter. Complimenten aan de VVD. Weer een mooi betoog. En gefeliciteerd met de geboorte van Chloé. Dit klinkt heel mooi, natuurlijk. Het lijkt een beetje op het beeld wat wij ook voor ogen hebben. Alleen, die busbrug over 25 jaar? Dat is nog heel ver verwijderd voordat die opengaat. Die A8-A9 is ook ver weg verwijderd. U geeft aan: genoeg parkeerplaatsen. Dat vinden wij ook. Ik denk dat het beeld van 2025 mooi is. Maar als we kijken hoe de VVD nu met de parkeernorm omgaat, en wat u nu met deze begroting in dit coalitieakkoord doet, lijkt het nog heel ver verwijderd.

01:33:57

Voorzitter: De heer Lopes.

01:33:59

De heer Lopes (VVD): Ik heb het inderdaad over 25 jaar gehad. Natuurlijk snapt u dat ik niet over 25 jaar pas die busbrug open wil hebben. Zeker niet die A8-A9. Wat u over de parkeernorm zegt, daar gaan wij het de volgende maand met elkaar uitvoerig over hebben, denk ik. Ik ben heel benieuwd hoe u deze opmerking bedoelt, want ik heb geen glazen bol over wat er de komende maand allemaal gaat gebeuren.

01:34:17

Voorzitter: Mevrouw De Boer.

01:34:19

Mevrouw Doeves-de Boer (Groep De Boer): Ik ben zeer verheugd over dit antwoord.

Verslag Raadsvergadering 24 oktober 2024

We vinden de VVD namelijk aan onze zijde om die parkeernorm zo te houden dat er in Zaanstad blijvend goed geparkeerd kan worden. Laten we inderdaad die A8-A9 snel realiseren, evenals het openstellen van de busbrug.

01:34:34

Voorzitter: Een reactie van de heer Barends op deze bijdrage.

01:34:38

De heer Barends (PVV): Ik wil een aanvullende vraag stellen. Kan de VVD bij de Parkeervisie die later dit jaar behandeld wordt, toezeggen dat zij zich keihard zullen maken voor een hogere parkeernorm? In plaats van een lagere parkeernorm waar het nu alle schijn van heeft?

01:34:52

Voorzitter: De heer Lopes.

01:34:53

De heer Lopes (VVD): Dat ga ik zeker niet toezeggen, meneer Barends. Laten we volgende maand het debat voeren. Hoger is meteen het andere uiterste.

01:35:01

Voorzitter: Mevrouw Köseoglu.

01:35:04

Mevrouw Köseoglu (PvdA): Dankuwel, voorzitter. Ook gefeliciteerd met de geboorte van Chloé. Ik hoop dat Chloé over 25 jaar het echte verhaal van haar lievelingssoom krijgt te horen. Namelijk dat haar lievelingssoom in een coalitie zit met hele leuke en verstandige mensen. Die hebben ook een bijdrage geleverd in de keuzes die de lievelingssoom heeft gemaakt. U heeft het over de jeugdzorg gehad. Dat het over 25 jaar is opgelost. Ik ben alleen benieuwd hoe.

01:35:35

Voorzitter: De heer Lopes.

01:35:37

De heer Lopes (VVD): Volgens mij zei ik hoe, maar ik denk dat u daar verder op wil doorgaan. Er zaten twee hele zinnen daarover. Laten we het erover hebben dat wij als VVD vinden dat we te veel jongeren en kinderen momenteel in de jeugdzorg hebben zitten. Misschien moeten we goed aan de voorkant kijken of iedereen die nu in de jeugdzorg zit, echt in de jeugdzorg hoort. Zoals ik in mijn verhaal zei: worden de jongeren in deze sector nu geholpen door de juiste hulpverlener?

01:36:10

Voorzitter: Mevrouw Köseoglu.

01:36:11

Mevrouw Doeves-de Boer (Groep De Boer): Dankuwel, voorzitter. Dat zijn terechte vragen. Dan hoop ik de VVD aan onze zijde te vinden als wij als PvdA juist om de jeugdzorg voorstellen willen doen. Om te kijken hoe je die sociale basis bij jongeren en kinderen kunt versterken, zodat ze niet te snel gediagnosticeerd worden en doorverwezen.

01:36:31

Voorzitter: De heer Lopes.

Verslag Raadsvergadering 24 oktober 2024

01:36:31

De heer Lopes (VVD): Voorzitter, dankuwel. Ik denk dat u ons altijd kritisch aan uw kant heeft gevonden. Aan de kritische kant voor de jeugdzorg. Ik denk dat wij de partij zijn die de wethouder altijd aanspoort om zuinig te zijn. U mag best weten dat wij ook dit jaar weer teleurgesteld waren om te zien dat we ruim 4 miljoen moeten bijstorten. Ik roep hier weer de wethouder op: ga alsjeblieft aan de slag. Elk jaar is het weer de jeugdzorg. Het potje waar het meeste geld naartoe gaat, waardoor andere dingen in de stad niet gedaan kunnen worden.

01:37:03

Voorzitter: Mevrouw Köseoglu.

01:37:05

Mevrouw Köseoglu (PvdA): Juist daarom is het in deze tijd belangrijk om met elkaar heel goed het gesprek te voeren. Dat voeren we als PvdA. We zijn al een soort proces gestart om juist breder dan de gemeente en de ambtelijke organisatie te kijken. Dus vinden wij de VVD aan onze zijde als we het over normaliseren in de jeugdzorg willen hebben?

01:37:23

Voorzitter: De heer Lopes.

01:37:25

De heer Lopes (VVD): Sorry, voorzitter. Ik werd afgeleid.

01:37:28

Voorzitter: De heer Mattens op dit punt.

01:37:30

De heer Mattens (PvdD): Voorzitter, ik hoor mevrouw Köseoglu en meneer Lopes het vooral hebben over: hoe gaan we in de zorg sturen? Hoe gaan we voorkomen dat mensen gediagnosticeerd worden? Het gaat niet alleen over de zorg. Ik ben benieuwd, meneer Lopes. Bent u het met mij eens dat het vooral gaat over investeren in welzijn en een systeemverandering? Ervoor zorgen dat die jongeren niet meer tegen de problemen aanlopen, waar ze nu in het dagelijkse leven tegenaan lopen door niet gehoord en niet gezien te worden. Dat is de grondoorzaak van deze uit de hand lopende tekorten. We moeten daarop inzetten om de jeugdzorg naar beneden te brengen.

01:38:05

Voorzitter: De heer Lopes.

01:38:06

De heer Lopes (VVD): Voorzitter, dankuwel. Ik denk dat meneer Mattens en ik elkaar best kunnen vinden, hoor. Ik denk alleen dat de waarheid in het midden ligt. Ik denk dat de groep die we nu jeugdzorg geven te groot is. Als we daarin selectiever worden, denk ik dat we de mensen waar u nu aan refereert juist meer kunnen helpen. Die mogen van mij meer geholpen worden als dat ze nu geholpen worden, maar de groep is nu te groot.

01:38:25

Voorzitter: Mevrouw Van 't Veer.

Verslag Raadsvergadering 24 oktober 2024

01:38:27

Mevrouw Van 't Veer (CDA): Voorzitter, complimenten aan de heer Lopes. Ik hoorde hem tussendoor zeggen: misschien moeten we als statement een zwembad sluiten. Meneer Lopes, u wilt toch ook dat uw nichtje op zwemles kan en het liefste zonder een lange wachtlijst?

01:38:39

Voorzitter: De heer Lopes.

01:38:40

De heer Lopes (VVD): Nu ga ik heel flauw zijn. Mijn nichtje is net geboren. Dus wanneer zij gaat zwemmen, zijn we drie jaar verder. Ik hoop zeker dat het zwembad dan weer open is. Mevrouw Van 't Veer, het serieuze hierin is dat wij als gemeente iets moeten doen. Wij als VVD denken na om ons statement kracht bij te zetten. Dat doet de Wethouder Financiën al ruim twee jaar. Misschien moeten we een keertje actie ondernemen. Een zwembad voor een week als statement sluiten, waardoor we het journaal halen en de minister van Financiën van mijn partij, maar ook die van Binnenlandse Zaken, nog meer wakker schrikken.

01:39:19

Voorzitter: Mevrouw Van 't Veer.

01:39:21

Mevrouw Van 't Veer (CDA): Voorzitter, ik zou graag over zo'n actie willen meedenken, maar dan ligt onze voorkeur niet per se bij het zwembad. Dan maar het gemeentehuis of zo een week dicht.

01:39:29

Voorzitter: De heer Lopes.

01:39:30

De heer Lopes (VVD): Een weekje extra vrij zeg ik nooit nee tegen.

01:39:34

Voorzitter: Mevrouw Van 't Veer.

01:39:36

Mevrouw Van 't Veer (CDA): Tegenwoordig kunnen de rijbewijzen en paspoorten toch thuisbezorgd worden, dus daar gaan de problemen niet in zitten.

01:39:42

Voorzitter: Mevrouw Stroo.

01:39:43

Mevrouw Stroo (GroenLinks): Dankuwel, voorzitter. Omwille van de tijd een hele korte vraag. Ik heb het hele vergezicht van Chloé gehoord. Maar wat ik niet heb gehoord, is of Chloé in 2049 in een klimaatneutrale stad leeft.

01:39:58

Voorzitter: De heer Lopes.

01:39:59

De heer Lopes (VVD): Waarschijnlijk niet haalbaar en betaalbaar.

01:40:04

Voorzitter: Mevrouw Stroo.

Verslag Raadsvergadering 24 oktober 2024

01:40:05

Mevrouw Stroo (GroenLinks): Voorzitter, volgens mij hebben we ons gecommitteerd aan het feit dat wij uiterlijk 2040 klimaatneutraal zijn. Dus dit antwoord van de VVD verbaast me wel.

01:40:16

Voorzitter: De heer Lopes.

01:40:16

De heer Lopes (VVD): Verbazen hoeft niet, hoor. Zoals ik net zei: haalbaar en betaalbaar. Wij zien nu al dat we volgend jaar 19 miljoen tekort hebben. Als wij dat droomdoel van u van 2040 willen halen en wij lopen jaar op jaar 20 miljoen achteruit, halen we het niet, mevrouw Stroo. Tenzij u met ingenieuze ideeën komt. Dan luister ik heel graag.

01:40:35

Voorzitter: Mevrouw Stroo.

01:40:36

Mevrouw Stroo (GroenLinks): Ik begin steeds meer medelijden met Chloé te krijgen. Dat betekent dat Chloé in 2049 met een gemeente zit waar een enorme hoeveelheid geld naartoe moet. Het wordt alleen maar duurder als we nu geen maatregelen nemen. Dan benoem ik nog niet eens het feit dat er een grote kans is dat Chloé ook een rubberboot voor de deur moet hebben, anders heeft ze natte voeten. Of regenlaarsjes, je hebt hele modieuze tegenwoordig.

01:41:10

Voorzitter: De heer Lopes.

01:41:11

De heer Lopes (VVD): Ik vind het interessant. De vraag die u stelde, was of ze in 2049 in een klimaatneutrale gemeente leeft. Mijn antwoord was: waarschijnlijk niet. Ik denk dat u nu zegt dat wij het dit jaar niet doen. Ik ben heel benieuwd. Wat wilt u in de begroting aanpassen? U bent zelf ook coalitiepartij. Wat bevalt u niet? Volgens mij staat mijn handtekening hieronder. Is dit wat we gaan doen? Is dit voor mijn gevoel een veel te veel klimaatgerichte begroting? Daar zijn we beide bij. Alleen 2049? U vraagt mij om op landelijk niveau te gaan te reageren. Nee, ik denk het niet, mevrouw Stroo.

01:41:48

Voorzitter: Ik zie mevrouw Stroo als reactie hierop, mevrouw Van 't Veer en mevrouw Kingma. Dus we gaan eerst even het rondje af. Mevrouw Stroo kort.

01:41:52

Mevrouw Stroo (GroenLinks): Heel kort. Dan begrijpen we elkaar misschien verkeerd. Ik was in de veronderstelling dat u het hele klimaatbeleid over de schutting wilde werpen, maar dat is dus niet wat u zegt. Oké, heel goed.

01:42:08

Voorzitter: Mevrouw Van 't Veer.

01:42:08

Mevrouw Doeves-de Boer (Groep De Boer): Voorzitter, ik wil de heer Lopes een beetje bijvallen, want het staat zelfs letterlijk in onze begroting hoe het er nu allemaal

Verslag Raadsvergadering 24 oktober 2024

uitziet. Dat we onze doelstellingen voor 2040 niet gaan halen, en dat het wellicht nodig is om onze ambities te herijken. Dat staat letterlijk in onze begroting.

01:42:22

Voorzitter: Mevrouw Kingma.

01:42:22

Mevrouw Kingma (D66): Dank, voorzitter. Ik denk dat Chloé haar oom nog ergens voor kan bedanken. Hij kiest er namelijk niet voor om bezuinigingen op klimaat door te voeren. Zij kan straks nog met haar moeder naar een vakantiehuisje in Frankrijk, zonder in de 40 plus te verstikken.

01:42:41

Voorzitter: De tijd is nu om, dat betekent dat wij naar de laatste spreker voor de pauze doorgaan. Dat is de heer Kuyper van ROSA. Na de pauze zullen wij als eerste aan het woord hebben de Partij van de Arbeid en daarna Groep De Boer . Het woord is aan de heer Kuyper.

01:43:06

De heer Kuyper (ROSA): Voorzitter, dankuwel. Sinds de vorige Algemene Beschouwingen zijn we er niet op vooruitgegaan. De wereld staat letterlijk en figuurlijk in brand. In Den Haag heeft rancuneus rechts de macht gegrepen. Hoewel het kabinet gelukkig niet de capaciteiten lijkt te hebben om hun meest kwaadaardige plannen ten uitvoer te brengen, ligt het noodzakelijke werk stil. Met regeringspartijen die uit zijn op tweespalt in onvrede, is het lastig opbouwen. Voorzitter, laten we hopen dat Nederland gauw van deze bestuurlijke plaag verlost zal zijn. Des te groter onze waardering voor het college van Zaanstad dat zich wel inspant om de belangen van onze inwoners te behartigen. Het is ongehoord dat we daardoor op een ramkoers met Den Haag zijn geraakt, maar we hebben weinig keus nu het Binnenhof in meerderheid doof lijkt voor de smeebedes vanuit de gemeente.

01:43:55

De heer Kuyper (ROSA): ROSA steunt het college. Met name de Wethouder Financiën in deze gerechtvaardigde, maar zware strijd. Het is voor onze ambtenaren ook niet gemakkelijk om met alle onzekerheden om te gaan. ROSA wil haar waardering voor deze begroting uitspreken die ondanks alles weer helder, leesbaar en overzichtelijk aan ons gepresenteerd werd. Daar spreekt een soort onverzettelijkheid uit die hartverwarmend is. We zijn ook blij met onszelf, voorzitter. In deze zaal weten wij als raad, ondanks de soms grote ideologische afstand, wel constructief samen te werken. ROSA hoopt vurig dat we de negativiteit die in de wereld rondgaat, buiten de deur weten te houden. Er blijft immers genoeg te doen en op veel terreinen is er geen tijd te verliezen.

01:44:39

De heer Kuyper (ROSA): Erfgoed heeft veel aandacht in deze begroting en dat is terecht. De historische lijnen bepalen immers ons pad naar de toekomst. Die toekomst vraagt verrassend vaak om teruggrijpen naar oude materialen en technieken. Maar de woningnood trekt ondertussen ook partijen aan die karakteristieke panden kopen voor de sloop om er liefdeloze betonnen blokken voor terug te plaatsen. Onze linten, dijken en paden, onze Zaanse identiteit, staat daarmee onder druk. De opdracht voor de komende periode is om daar een afdoend

Verslag Raadsvergadering 24 oktober 2024

antwoord op te vinden. Voorzitter, misschien moeten we ervoor kiezen om vanaf nu niets meer te slopen, tenzij er zeer zwaarwegende argumenten zijn. Die zijn er namelijk heel vaak niet.

01:45:20

De heer Kuyper (ROSA): Laten we het eens proberen. Zaanstad, laat maar eens lekker staan, stad. Dat is verreweg de duurzaamste optie. Wat we nieuw bouwen, bouwen we natuurlijk in hout. Daar zijn we goed in. Die ambities kunnen wat ROSA betreft wel wat omhoog. Duurzaamheid is een verplichting naar de komende generaties. Ook de kwaliteit van ons water, de lucht en de biodiversiteit dienen zonder uitstel verbeterd te worden. Emissies moeten naar 0 en onze stenige wijken schreeuwen om vergroening. De ambities zijn er zeker, maar net als bij het erfgoedbehoud is de praktijk weerbarstig. We gaan simpelweg niet snel genoeg en daarvan ondervinden we de gevolgen al. Ook onze accountant adviseert de kosten van klimaatverandering in de begroting op te nemen.

01:46:05

De heer Kuyper (ROSA): We hebben immers tegenwoordig om de paar jaar een vernietigende zomerstorm en dat gaat niet meer minder worden. Maar hoe dan ook, Zaanstad groeit en die groei moeten we faciliteren. Om kinderen een toekomst te geven in onze gemeente, is het essentieel dat zij zich gezien, gehoord en gewaardeerd voelen. Voorzitter, het is goed om te kunnen constateren dat opgroeien in een kansrijke omgeving een plek heeft in deze begroting. Onze kinderen verdienen die aandacht. Onze samenleving heeft er baat bij dat we onze jeugd kunnen bereiken en veilig naar volwassenheid begeleiden. Daarnaast is ROSA verheugd dat het extra aanbod op de scholen voor steeds meer kinderen toegankelijk is. Ook in de toekomst hebben we behoefte aan sterke, goed geïnformeerde mondige Zaankanters, want er drijven donkere wolken aan.

01:46:52

De heer Kuyper (ROSA): Het komende jaar zal uitwijzen of we onze ambities kunnen waarmaken of dat we voor pijnlijke keuzes komen te staan. Maar ook als dat laatste gebeurt, zal ROSA waken voor de belangen van de meest kwetsbaren. We zullen ons hard maken voor de plekken en evenementen waar mensen elkaar ontmoeten in alle wijken en dorpen. Voor kansen en cultuur om de hoek. Soms letterlijk om de hoek, zoals de prachtige murals die de laatste jaren zijn verschenen. ROSA zou ook graag poëzie op blinde gevels zien. Zo zorgen we voor straten die leefbaar zijn en leesbaar in alle betekenissen van dat woord. Er is nog tijd. Zoals eerder gezegd, laten we de negativiteit buiten deze zaal zien te houden. Kop in de wind en schouders eronder.

01:47:37

De heer Kuyper (ROSA): Voorzitter, het zal u niet verbazen, daarom besluiten wij met de woorden: onze raad trekt samen op om het ravijnjaar te voorkomen. Kabinet, duw ons niet het ravijn in.

01:47:49

Voorzitter: Mevrouw Cornelisse.

01:47:56

Mevrouw Cornelisse (PVV): Dankuwel, voorzitter. Volgens hoorde ik mij net de

Verslag Raadsvergadering 24 oktober 2024

woorden: rancuneus rechts heeft de macht gegrepen. Het is toch een democratie in Nederland? Of zie ik het nu heel fout?

01:48:10

Voorzitter: De heer Kuyper.

01:48:10

De heer Kuyper (ROSA): Ja, maar zo voelt het niet.

01:48:13

Voorzitter: Mevrouw Van 't Veer.

01:48:21

Mevrouw Van 't Veer (CDA): Voorzitter, dank aan de heer Kuyper voor de algemene beschouwing. Ik had een vraag. Ik hoorde: laten we voorlopig niets meer slopen, maar duurzaamheid wordt verplicht. Hoe ziet u dat voor zich? De mensen die in een huis vol schimmel wonen waar ontzettend veel maatregelen genomen moeten worden om een huis te verduurzamen? Of een huis wat beter af is als het gesloopt wordt? Dus een nieuw, mooi, duurzaam pand ervoor terugkomt, in plaats van talloze maatregelen die aan die woning moeten gebeuren?

01:48:51

Voorzitter: De heer Kuyper.

01:48:51

De heer Kuyper (ROSA): Ik ben oprecht blij met deze vraag. Dankuwel, mevrouw Van 't Veer. Ik had maar 5 minuten en nu kan ik 8 minuten doorpraten over de voordelen van niet slopen. Het is een relatief jonge beweging, maar u gaat in de architectuur veel meer ervan horen. Het is niet alleen wat betreft de cultuurhistorie, maar juist voor de duurzaamheid veel beter om een gebouw te laten staan. Het meest duurzame gebouw is het gebouw dat er al staat. Aanpassingen kunnen altijd, natuurlijk. Onderzoek wijst uit dat een gebouw slopen en een A+ gebouw ervoor neerzetten nog minstens 30 jaar duurt, voordat je de negatieve impact van slopen hebt weg verduurzaamd. Het is altijd de moeite waard om het te laten staan. Er zullen hier en daar uitzonderingen zijn, natuurlijk. Om Willem Frederik Hermans te parafraseren zou je voor de Algemene Beschouwingen als uitgangspunt kunnen zeggen: nooit meer slopen.

01:49:45

Voorzitter: Mevrouw Van 't Veer.

01:49:47

Mevrouw Van 't Veer (CDA): Voorzitter, dat had zo mooi geweest bij het William Pont-kantoor als ROSA er iets eerder mee had gekomen. Dan had dat gebouw er nog gestaan.

01:49:54

Voorzitter: De heer Kuyper.

01:49:54

De heer Kuyper (ROSA): Of de Beatrixflat, die staat er nog. Daarom komen we nu met dit voorstel.

01:50:01

Voorzitter: Mevrouw De Boer.

Verslag Raadsvergadering 24 oktober 2024

01:50:03

Mevrouw Doeves-de Boer (Groep De Boer): Dankuwel, voorzitter. Ik heb twee vragen aan de heer Kuyper. Het laatste is meteen het bruggetje naar de Beatrixflat. U weet dat u ons altijd aan uw zijde vindt als het om het beschermen van erfgoed gaat. Wij willen niet in blokkendozen wonen. Dat omschrijven wij altijd zo. Ik ben benieuwd waar ROSA de grens leg legt, want ROSA zit in de coalitie. Wat we aan de lopende band voorbij zien komen, zijn toch voorstellen voor sloop. U zegt: er staat aardig wat erfgoed in de begroting. In de praktijk zien wij heel weinig daarvan. Dus ik ben benieuwd waar ROSA de grens legt. Ik heb nog een vraag, maar ik denk dat we deze eerst doen.

01:50:41

Voorzitter: De heer Kuyper.

01:50:42

De heer Kuyper (ROSA): Als het mag, wil ik eerst een wedervraag stellen, voorzitter. Wat bedoelt u met waar we de grens leggen? Ik begrijp niet precies in wat voor opzicht u dat bedoelt.

01:50:50

Voorzitter: Mevrouw De Boer.

01:50:51

Mevrouw Doeves-de Boer (Groep De Boer): U heeft zeer recent bijvoorbeeld de BOPA geagendeerd. Dat betreft een pand dat we eigenlijk niet wilden slopen. We zien nog een voorbeeld in Krommenie. Mevrouw Van 't Veer noemde net twee voorbeelden. Elke keer zie ik dat we ten opzichte van de meerderheid verliezen. Ik noem juist dat ROSA in de coalitie zit. Wij vonden het heel fijn om dat erfgoed stevig in beeld te brengen, maar de praktijk is heel pijnlijk. Ik denk dat er toch heel veel erfgoed verloren gaat. Ik ben heel benieuwd waar ROSA als coalitiepartij de grens legt.

01:51:29

Voorzitter: De heer Kuyper.

01:51:31

De heer Kuyper (ROSA): Ik weet nog steeds niet precies wat u met 'grens' bedoelt. Wij zijn in ieder geval bereid om de grenzen op te zoeken als u dat bedoelt. Dat proberen we zowel in deze zaal als ook in de gesprekken die we met het college en onze coalitiepartners hebben. Er zijn grenzen aan wat mogelijk is, natuurlijk. Als er geen meerderheid voor iets is, dan is er geen meerderheid voor iets. Dan proberen we het de volgende keer weer. U kent dat zelf ook. U komt soms ook met een mooi plan wat het niet haalt. Dat zei Ruud Pauw altijd: politiek is nu eenmaal een grote cursus omgaan met teleurstellingen. Dan trek je jezelf weer aan je kraagje omhoog en probeer je het de volgende keer weer. Dat zullen wij altijd blijven doen.

01:52:08

Voorzitter: De heer Lopes.

01:52:10

De heer Lopes (VVD): Voorzitter, dankuwel. Ik merk dat deze microfoon veel langer is dan die. Meneer Kuper, goed dat u over grenzen begint. Dat is fantastisch en koren op mijn molen. Er zijn ook grenzen aan de linten, dijken en paden. Laten we

Verslag Raadsvergadering 24 oktober 2024

alle panden die daarin vallen er wel toe kwantificeren. En alles wat daarbuiten valt gewoon niet doen, toch?

01:52:31

Voorzitter: De heer Kuyper.

01:52:31

De heer Kuyper (ROSA): Nee, hoor. Het voorstel is om niks meer te slopen. Dat heb ik net proberen te verdedigen. Ook buiten de linten, dijken en paden.

01:52:39

Voorzitter: De heer Lopes en dan mevrouw De Boer.

01:52:40

De heer Lopes (VVD): Dus u zegt hierbij dat u als coalitiepartij wil afwijken van hetgeen dat voor de linten, dijken en paden besproken is?

01:52:48

Voorzitter: De heer Kuyper.

01:52:50

De heer Kuyper (ROSA): Linten, dijken en paden heeft te maken met cultuurhistorie. Ik heb het nu over duurzaamheid, dus er zijn meerdere aspecten aan het slopen van gebouwen. Nee, wat we hebben afgesproken, hebben we afgesproken. Wij staan voor wat we hebben afgesproken. Je kunt altijd in een veranderende samenleving nog eens kijken, omdat de wereld erom vraagt. Of de waarden waar je vanuit gaat en die de onderligger van je beleid zijn, herschreven kunnen worden. Zoals ik net betoogde, is duurzaamheid een verplichting die we voor de generaties na ons hebben.

01:53:18

Voorzitter: De heer Lopes.

01:53:18

De heer Kuyper (ROSA): Namens u, voorzitter, u snapt dat ik deze ga onthouden. U krijgt deze als een boemerang een keertje van mij terug.

01:53:27

Voorzitter: Mevrouw De Boer.

01:53:29

Mevrouw Doeves-de Boer (Groep De Boer): Ik snap de VVD niet zo goed. We hebben het net over de klimaatdoelen gehad en de onmogelijkheid om dat versneld uit te voeren. U weet ook dat wij dat versneld willen afschalen. De andere kant op, want wij denken dat het niet realistisch is. Als er een mogelijkheid is om te verduurzamen door niet te slopen, zou je dat toch met beide handen moeten aangrijpen? Zeker als je een deel van je cultuurhistorisch erfgoed kunt behouden. Ik snap dus niet zo goed waarom de VVD dat niet als een no regret-maatregel ziet.

01:54:00

Voorzitter: De heer Lopes.

01:54:02

De heer Lopes (VVD): Dankuwel. Dat geeft mij de mogelijkheid om op een ander stuk te reageren. Dat had ik nog gewild. Meneer Kuyper, wat zei u nu? Slopen is

Verslag Raadsvergadering 24 oktober 2024

altijd de minst duurzame oplossing. Dat is pertinent niet waar. Er zijn casussen waarin dat zeker klopt. Ik ga niet zeggen dat meneer Kuyper liegt, alleen is het niet altijd de beste optie. Mevrouw De Boer, dat is dus het antwoord op uw vraag. Soms kan het de beste optie zijn, maar het is niet altijd zo. We kunnen niet aan de voorkant zeggen: dat is het. We moeten per casus bekijken of dat zo is. U weet dat wij als VVD niet altijd voor de meest duurzame oplossing kiezen. Zoals meneer Kuyper net zegt: je moet breder kijken dan alleen enkel puntje.

01:54:43

Voorzitter: Mevrouw De Boer en dan mevrouw Van 't Veer.

01:54:47

Mevrouw Doeves-de Boer (Groep De Boer): Dan zoek ik de verbinding maar in de woorden van de heer Lopes. Ik haal er een aantal positieve dingen uit. We zijn bereid om erfgoed te bewaren waar het kan. We slaan dan twee vliegen in een klap, die hoor ik. Ik hoor nog een hele positieve. Dat gaat over de uitwerking van de linten, dijken en paden. Ik hoor de heer Lopes zeggen: laten we in ieder geval daarop richten om het erfgoed en de historische waarde te beschermen. Dat is meer dan wat we in de afgelopen tijd in deze raad hebben bewerkstelligd. Daar hou ik u aan. Als het mag, heb ik nog een laatste vraag aan de heer Kuyper.

01:55:25

Voorzitter: Ik denk dat mevrouw Van 't Veer eerst nog reageert op het vorige punt. Mevrouw Van 't Veer.

01:55:30

Mevrouw Van 't Veer (CDA): Voorzitter, ik had nog een vraag. Als slopen en niet slopen het nieuwe uitgangspunt is, ben ik heel benieuwd hoe deze partijen dit zien tegenover onze huidige woningbouwambities.

01:55:41

Voorzitter: De heer Kuyper.

01:55:44

De heer Kuyper (ROSA): Kijk, als het om woningbouw gaat, staat er: wat je niet sloopt, behoudt je sowieso. Ik heb het niet over de bedrijfspanden. De grote projecten die we op dit moment aan het doen zijn, liggen over het algemeen op grote stukken braakliggend land. Daar zijn nu hele grote. Bij de Houthavenkade is al gesloopt. Ik denk dat het de grote ambities op dit moment niet in de weg staat. Het geeft andere ambities, kleinere inbreistukjes, juist meer mogelijkheden.

01:56:11

Voorzitter: Mevrouw Van 't Veer.

01:56:16

Mevrouw Van 't Veer (CDA): Voorzitter, ik vind het een groot fundamenteel verschil als je nu je woningbouwambitie wijzigt naar: niets slopen is het uitgangspunt.

01:56:25

Voorzitter: De heer Kuyper.

01:56:26

De heer Kuyper (ROSA): Ik vind niet dat slopen iets met je woningbouwambitie te maken heeft. Wij willen heel veel huizen bouwen, maar daar hoeft je niet per se voor

Verslag Raadsvergadering 24 oktober 2024

te slopen. Dat is het enige wat wij op dit moment betogen. Dit is een discussie die in de architectuurwereld nog in de kinderschoenen staat. Het afgelopen jaar zijn een aantal architecten ermee begonnen. Er zijn hele mooie voorbeelden van. Je kunt het googelen. Ik kan ook een paar mooie linkjes doorsturen. Het is dus een discussie die wij willen aanzwengelen, omdat het iets is wat eraan komt. Het is goed om dat te signaleren en in deze raad alvast met u voor te bespreken.

01:56:57

Voorzitter: Mevrouw De Boer.

01:56:59

Mevrouw Doeves-de Boer (Groep De Boer): Daar wil ik de heer Kuyper in onderschrijven. Ik denk dat dat heel goed is om op dit punt door te praten, want er is veel aan gelegen om de historische waarde van onze mooie gemeente te behouden. Ik heb een hele ander vraag. Ik ga hem nu doen, want ik vind hem belangrijk. Mevrouw Van 't Veer riep in haar betoog op om samen op te trekken, de gemeenschapszin. Zij vroeg ons om dichterbij elkaar te brengen. U gebruikt woorden als 'rancuneus rechts'. Of u erkent niet dat in het vorige kabinet al was besloten om niet de gemeentefondsgelden te dichten. Ik denk dat u zelf aan een vorm van polarisatie bijdraagt. Ik wil u oproepen om er voorzichtig in te zijn.

01:57:40

Voorzitter: De heer Kuyper.

01:57:41

De heer Kuyper (ROSA): Dankuwel. Ik begrijp wat u zegt. Ik heb mijn woorden de afgelopen week zorgvuldig gekozen. Ik heb er heel veel geschrapt. Een aantal wilde ik toch vanavond laten horen. Ik heb niet gezegd dat dit kabinet de schuld is van het ravijnjaar. Ze doen er niks aan, dus ze lossen het zeker niet op. Inderdaad, het lag in de periode hiervoor. Dat heeft niks te maken met de opmerkingen die ik in het begin maakte. Die hebben meer te maken met het beleid wat door het huidige kabinet voorgestaan wordt. Zoals ik zei: waar ze gelukkig niet zoveel van terechbrengen.

01:58:12

Voorzitter: Wie nog op dit punt? De heer Mattens.

01:58:17

De heer Mattens (PvdD): Dank, voorzitter. Ik wilde de heer Kuyper toch bijvallen, ook op het gebied van niet slopen. Een van de duidelijkste voorbeelden waar het niet aan onze woningbouwambities raakt, is de Peperstaat. Daar zie je het heel duidelijk als je dingen laat staan en vanuit een andere visie naar die straat kijkt. Je kunt heel veel woningen toevoegen, zonder dat je de bestaande straat weghaalt. Dat is op zoveel meer plaatsen het geval. Je kunt eigenlijk zoveel van je duurzaamheidsambities sneller bereiken als je dingen laat staan.

01:58:49

Voorzitter: De heer Kuyper, de tijd is om. U heeft het laatste woord.

01:58:53

De heer Kuyper (ROSA): Heel kort. Dat is wat ons betreft helaas een gepasseerd station. Het is waar, u heeft er gelijk in. Wij proberen het in ieder geval bij de Beatrixtoren zolang die er nog staat. Het is voortschrijdend inzicht inderdaad, daar heeft u gelijk in.

Verslag Raadsvergadering 24 oktober 2024

01:59:10

Voorzitter: De cursus omgaan met teleurstellingen gaat helaas niet door, maar de pauze wel. Om 21:15 zijn we weer terug. Goed, dames en heren, neemt u uw plaatsen in. Dan geven wij mevrouw Köseoglu van de Partij van de Arbeid het woord. Mevrouw Köseoglu.

02:21:30

Mevrouw Köseoglu (PvdA): Dankuwel, voorzitter. Vandaag bespreken we de begroting. We staan hier met gemengde gevoelens. Aan de ene kant mogen we ontzettend trots zijn op wat Zaanstad bereikt, en aan de andere kant maken we ons grote zorgen over de toekomst. Het Rijk geeft ons steeds meer taken, maar we krijgen niet genoeg geld om die uit te voeren. De Zaanse inwoner wordt door dit kabinet in de steek gelaten. Ik wil graag een compliment aan wethouder Onclin geven. Zij strijdt keihard om dit probleem in Den Haag aan te kaarten. Haar doorzettingsvermogen verdient veel waardering. Ik wil beginnen met drie punten waar we als gemeente trots op mogen zijn. Voorzitter, de woningbouwopgaven. Als PvdA voeren wij al geruime tijd het motto: wij bouwen aan een betere Zaanstad. Dat doen we ook letterlijk.

02:22:15

Mevrouw Köseoglu (PvdA): Terwijl andere gemeenten stagneren in de woningbouw, houdt Zaanstad de bouwmotor draaiende. We streven naar de bouw van minimaal 1.000 nieuwe woningen per jaar. Met de specifieke focus op 30 % sociale huur en 30 % betaalbare woningen voor middeninkomens. Ondanks de financiële druk blijft Zaanstad zich hard maken voor gelijke kansen, vooral voor onze kinderen en jongeren. We zorgen ervoor dat elke wijk een plek is waar kinderen veilig kunnen opgroeien met betaalbare sport- en cultuuractiviteiten dichtbij. We investeren slim in onderwijs, armoedebestrijding en de stadspas. Daarmee kan iedere Zaankanter een korting bij winkels en culturele instellingen krijgen. Dat is een mooi voorbeeld.

02:22:55

Mevrouw Köseoglu (PvdA): Daarnaast zet Zaanstad zet keihard in voor een schone en groene toekomst. We bestrijden de energiararmoede en investeren in duurzame energie. Voorzitter, dit is geen luxe, maar pure noodzaak. Onze inwoners moeten hun energierekening kunnen betalen en in een gezonde omgeving kunnen leven. Dit is cruciaal voor hun welzijn en daarom ondersteunen we deze ambitieuze aanpak. Maar naast deze positieve ontwikkelingen zijn er helaas grote zorgen waar wij niet omheen kunnen. Ik noem er drie. De rijkskortingen waar ik het in mijn bijdrage van de inleiding al over heb gehad. Wij hebben als Partij van de Arbeid heel vaak aangegeven: als het Rijk verzuimt om naast de inwoners te gaan staan, blijft het onze taak om naast die Zaanse inwoners te gaan staan. En het welzijn van onze inwoners voorop te stellen.

02:23:40

Mevrouw Köseoglu (PvdA): Als we het welzijn van onze inwoners en de kwaliteit van onze diensten voorop willen blijven stellen, betekent het dat we niet aan een sluitende begroting kunnen vasthouden als dat noodzakelijk is. De aanhoudende groeiende kosten in de jeugdzorg in de jeugdzorg is een groot probleem. Dit kabinet verzuimt ook hierin om deze kosten voldoende te compenseren. Daardoor komt de kwaliteit van de zorg voor onze jongeren in gevaar. De PvdA komt met concrete

Verslag Raadsvergadering 24 oktober 2024

voorstellen in Zaanstad. Om toch enigszins het verschil te kunnen maken in het versterken van de sociale basis. Voorzitter, onze wijken. De bezuiniging van dit kabinet raakt vooral de wijken en de buurtvoorzieningen het hardst. Die zijn afhankelijk van de sociale steun.

02:24:22

Mevrouw Köseoglu (PvdA): Dit baart ons zorgen. Dit zijn plekken waar mensen elkaar ontmoeten, vriendschappen ontstaan, mensen plezier beleven en steun vinden. Daarom vinden we het een gemiste kans dat er nog geen werk is gemaakt van gebiedsgericht werken. We begrijpen dat er extra aandacht is voor Pact Oost, waar problemen zoals armoede en werkloosheid het grootst zijn. Dit is belangrijk, maar het mag niet betekenen dat we andere wijken vergeten of verwaarlozen. Daarom dringen wij aan om echt werk te maken van gebiedsgericht werken. Wijken aanpakken, zodat we de beperkte financiële middelen gericht kunnen inzetten.

02:24:55

Mevrouw Köseoglu (PvdA): Voorzitter, ik rond af. Het is tijd voor actie. Als dit kabinet onder leiding van de PVV blijft weigeren om gemeenten eerlijk te compenseren, zullen we de juridische weg moeten bewandelen. Wij steunen dit college om een rechtszaak tegen het Rijk te beginnen. Laat het duidelijk zijn. Wij zijn hier om op te komen voor onze stad, onze mensen, en onze toekomst. Als het kabinet niet naar ons luistert, zullen wij ons recht halen. Wij laten Zaanstad en haar inwoners niet in de steek. Daarom sluit ik af met de volgende zin: onze raad trekt hierin samen op om het ravijnjaar te voorkomen. Kabinet, duw ons niet het ravijn in. Dankuwel.

02:25:40

Voorzitter: De heer Lopes.

02:25:48

De heer Lopes (VVD): Voorzitter, dankuwel. Mevrouw Köseoglu heeft net tijdens mijn betoog aangegeven dat ze graag wil samenwerken om de jeugdzorgkosten naar beneden te halen. Ik bereid mij graag voor. Welke ideeën heeft u voor mij?

02:26:02

Voorzitter: Mevrouw Köseoglu.

02:26:04

Mevrouw Köseoglu (PvdA): Dankuwel. Als het om de jeugdzorg gaat, we hebben al eerder in de raad over de Hervormingsagenda Jeugd gesproken. Alleen zijn we tot de conclusie gekomen dat de Hervormingsagenda Jeugd goed is, maar de problemen niet meteen oplossen. Daarom zal de PvdA met voorstellen komen, zoals ik eerder heb aangegeven. Er is al een proces gestart om met de gemeente en met andere organisaties juist te kijken wat er nodig is om de sociale basis voor een kind of een jongere op orde te krijgen. Je kunt dan preventief werken, voordat je meteen naar de jeugdzorg doorverwijst. Het proces is al in gang gezet en binnenkort komt er een initiatiefvoorstel.

02:26:46

Voorzitter: De heer Lopes.

02:26:48

De heer Lopes (VVD): Dan kijk ik erg uit naar dat initiatiefvoorstel, want ik heb net niks concreets gehoord.

Verslag Raadsvergadering 24 oktober 2024

02:26:52

Voorzitter: Mevrouw Cornelisse.

02:26:55

Mevrouw Cornelisse (PVV): Dankuwel, voorzitter. Mevrouw Köseoglu had het over gelijke kansen in alle wijken. Hoe kijkt ze ertegenaan dat wij in Poelenburg een heel grote bibliotheek neerzetten, terwijl de kinderen in Westzaan heel ver moeten fietsen om in de buurt van de bibliotheek te komen?

02:27:12

Voorzitter: Mevrouw Köseoglu.

02:27:14

Mevrouw Köseoglu (PvdA): Dankuwel, voorzitter. We staan uiteraard achter het principe 'ongelijk investeren om gelijke kansen te bevorderen'. We vinden het heel goed dat die bibliotheek in Poelenburg komt. Zeker in wijken waarbij sprake is van laaggeletterdheid en onderwijsachterstanden gecreëerd bij kinderen kunnen worden. Dat steunen wij van harte. U heeft het over Westzaan. De bibliotheek in Poelenburg steunen wij. Waar het ons met name om gaat, is dat we richten op Pact Oost. Dat vinden we goed. Het betekent dat we juist breder naar de stad moeten kijken om maatwerk in allerlei gebieden en wijken te kunnen bieden. De behoeften van de wijk centraal stellen. Pact Oost is goed, maar we moeten ook kijken wat de wensen en behoeften van een Westzaan of een andere plek in Zaanstad zijn.

02:28:05

Voorzitter: Mevrouw De Boer.

02:28:08

Mevrouw Doeves-de Boer (Groep De Boer): Dankuwel, voorzitter. Ik was een beetje teleurgesteld in de bijdrage van de Partij van de Arbeid. Ik had wat meer verwacht dan alleen boos zijn op het kabinet. Ik snap het en het is terecht. Ik haalde er weinig uit wat u er zelf zou kunnen doen. Ik constateer een heel belangrijk verschil tussen de Partij van de Arbeid en de VVD als het om de invulling van jeugdzorg gaat. De VVD doet namelijk concrete voorstellen om de instroom te beperken, terwijl de PvdA vooral om meer geld vraagt. Ik ben heel benieuwd hoe de coalitie dit probleem op gaat lossen als de verschillen zo groot zijn.

02:28:49

Voorzitter: Mevrouw Köseoglu.

02:28:51

Mevrouw Köseoglu (PvdA): Om even met het laatste beginnen. Volgens mij hebben we dat niet gezegd. Natuurlijk hebben we meer geld nodig. Ik denk dat de structurele tekorten van het Rijk een groot probleem is. Daar moeten we wat mee. Volgens mij erkennen wij met zijn allen dat de problematiek rondom jeugdzorg niet opgelost kan worden door aan een knop te draaien. Het vraagt dat je op een andere manier naar de jeugdzorgproblematiek moet kijken. De heer Lopes gaf aan: ik heb niks concreets gehoord. Ik heb aangegeven dat we juist naar nieuwe manieren van werken moeten kijken. Dat je de denkkraft van andere partijen moet gebruiken. Om juist met die beperkte financiële middelen effectief op preventie voor jongeren en kinderen in te zetten.

Verslag Raadsvergadering 24 oktober 2024

02:29:34

Mevrouw Köseoglu (PvdA): Om heel concreet antwoord te geven op dat u zegt dat wij om meer geld vragen, ik heb dat niet letterlijk gezegd. Natuurlijk moet er structureel geld bij jeugdzorg. Ik zou graag van mevrouw De Boer willen weten hoe zij dan een oplossing ziet voor de jeugdzorg. Alleen het budget verminderen en geld schrappen gaat de problematiek niet oplossen. U bent het met mij eens dat er binnen jeugdzorg wel degelijk problemen zijn die opgelost moeten worden. Wat is uw voorstel?

02:30:04

Voorzitter: Mevrouw De Boer.

02:30:04

Mevrouw Doeves-de Boer (Groep De Boer): Dankuwel, voorzitter. Ik ben het helemaal met mevrouw Köseoglu eens dat er wat moet veranderen. Zoals het nu gaat, gaat het niet goed. Dit probleem dateert al van een aantal jaren terug, want in 2018 kwamen de eerste proeven uit de decentralisatie aan de orde. Ik weet nog heel goed dat de heer Olthof hier stond en aankondigde dat er een flink gat in de begroting was. Toen hadden we het over minder dan 20 miljoen. Vervolgens zijn we zes jaar verder en zijn die gaten alleen maar opgelost. Het enige wat we tot nu toe hebben gedaan, is om meer geld vragen. We zien het resultaat daarvan, nul op het rekest. U maakte vanaf dat moment deel uit van de coalitie. U had stevig kunnen ingrijpen, denk ik. Alleen is dat tot nu toe niet gebeurd. Ik ben heel blij dat u nu zegt het wel te doen, maar ik maak me nog een beetje zorgen over de invulling daarvan.

02:31:04

Voorzitter: Mevrouw Köseoglu.

02:31:06

Mevrouw Köseoglu (PvdA): Dankuwel. Ik ben blij dat mevrouw De Boer het gedeeltelijk met mij eens is. Als we het over zorgen hebben, ik maak me ook zorgen over de feiten van mevrouw De Boer. U heeft het over dat we steeds meer geld vragen en dat het alleen dat is. Op dit dossier heb ik tot op heden van uw kant niks gezien of gelezen. Als het om de jeugdzorg gaat, heb ik zojuist aangegeven dat de problematiek rondom de jeugdzorg heel groot is. Volgens mij zijn we inmiddels het stadium gepasseerd. U bent een veel betere debater dan dit om terug te kijken. En het te hebben over wat de heer Olthof heeft gezegd. De problematiek is groot. De problematiek is urgent. Ja, er moet meer geld moeten bijkomen. We zijn inmiddels tot de conclusie gekomen dat het niet alleen in de factor geld zit. Je moet ook heel goed over het systeem nadenken.

02:32:01

Voorzitter: Mevrouw De Boer.

02:32:05

Mevrouw Doeves-de Boer (Groep De Boer): Ik denk dat mevrouw Köseoglu mij de afgelopen jaren niet heeft gehoord. Ik denk dat ik een van de eersten was die zei: breng het alsjeblieft terug naar de provincies. Ik heb namelijk ervaring bij de provincies toen jeugdzorg daar was ondergebracht. Ik kan u een aantal opnamen terug laten zien als u mij niet gelooft. Ik denk dat de stelselwijziging een hele belangrijke is. Alleen, een stelselwijziging is in de inmiddels grote hoeveelheid aanbieders een hele lange en moeizame opgave. Ik denk dat we veel concreter

Verslag Raadsvergadering 24 oktober 2024

moeten zijn, dan elke keer tegen het Rijk zeggen: we hebben geld nodig. Dat hebben we, maar de ervaring leert dat we het toe tot nu toe niet gekregen hebben.

02:32:43

Voorzitter: Mevrouw Köseoglu.

02:32:45

Mevrouw Köseoglu (PvdA): Dankuwel, voorzitter. Als het om de hoeveelheid aanbieders en dergelijke gaat, vindt u mij aan uw zijde. Daarom hebben we een centraal punt als het gaat om de jeugd. Je moet het minder versnipperen. Dus u vindt mij aan uw zijde. Alleen, ik zie het nut niet om terug te kijken en na te denken of we die decentralisatie eventueel moeten terugdraaien. Het is een feit dat het is gedecentraliseerd. Het is een feit dat het nu bij de gemeente ligt. Het is een feit dat we te weinig structureel geld ontvangen, maar de problematiek is groter. Op het moment dat we het initiatief indienen, en de gesprekken voeren, hoop ik dat u met uw bijdrage uw visie hierop kunt geven. In ieder geval hopelijk met zijn allen de ambitie hebben om de kwaliteit van de jeugdzorg op orde te hebben of te krijgen. Ondanks de beperkte middelen.

02:33:50

Voorzitter: Mevrouw De Boer.

02:33:52

Mevrouw Doeves-de Boer (Groep De Boer): Voorzitter, afrondend. Ik denk dat het heel goed is om erover door te spreken. Het is uiterst belangrijk. Ik kan alleen maar zeggen dat het overdue is. Het had veel eerder gemoeten, maar ik ben blij dat we dat nu gaan doen.

02:34:08

Voorzitter: Daarmee zie ik geen andere woordmeldingen. We kunnen doorgaan met de volgende spreker, dat is mevrouw De Boer. Na mevrouw De Boer is D66 aan de beurt, mevrouw Kingma.

02:34:34

Mevrouw Doeves-de Boer (Groep De Boer): Dankuwel, voorzitter. Namens Lokaal Zaans en Groep De Boer spreken wij onze algemene beschouwingen uit. Die hebben we de titel gegeven: Geen keuze maken, is ook een keuze maken. Geachte leden van de raad, college, toehoorders thuis, en op de tribune, als constructief kritische oppositiepartij willen wij deze algemene beschouwing met twee complimenten beginnen. We erkennen de inspanningen van de Wethouder Financiën in haar lobby voor financiële steun van het Rijk. Daarbij willen we als raad samen optrekken. We onderschrijven de boodschap: kabinet, duw ons niet het ravijnjaar in. De tweede waardering richten we op de voortgang van de woningbouw. Het vorige college heeft veel woningbouwplannen in de pijplijn gezet en dit college bouwt daarop voort. Dat is goed nieuws in een tijd van woningtekort.

02:35:17

Mevrouw Doeves-de Boer (Groep De Boer): We willen bij deze waardering echter een aantal kritische noten plaatsen. Er is weliswaar een stevige lobby, maar er is geen alternatief. De begroting van dit jaar is droevig. We zien ons geconfronteerd met een structureel tekort van meer dan € 18 miljoen in de komende jaren. Het is zorgwekkend dat we ons van het Rijk afhankelijk maken om de financiële gaten te

Verslag Raadsvergadering 24 oktober 2024

dichten. Het is een heel reëel scenario als het Rijk niet met geld over de brug komt. We zien dit scenario onvoldoende uitgewerkt. Ook de accountant adviseert dat het college beter met de raad op zou moeten trekken. De tweede kritische noot richt zich op woningbouw. Er worden weliswaar woningen gebouwd, maar de focus op leefbaarheid ontbreekt totaal.

02:35:57

Mevrouw Doeves-de Boer (Groep De Boer): De keerzijde van een constante focus op 'bouwen, bouwen, bouwen' is dat we de leefbaarheid uit het oog verliezen. We willen benadrukken dat woningbouw niet boven bereikbaarheid, parkeren, een groene leefomgeving, erfgoed, en voldoende voorzieningen mag prevaleren. We streven naar een levendige woon-werkgemeente. Dat blijft onze opgave.

Voorbeelden zoals de Zaanse Helden en de Houthavenkade tonen aan dat dit niet altijd het geval is. Ook de kleinere plannen in Krommenie, Assendelft, en Zaandam die recent aan de raad gepresenteerd zijn. We willen niet dat de huidige en toekomstige bewoners met een gemeente worden geconfronteerd waar je alleen nog in blokkendozen kunt wonen. Een klein oppervlak, hoge huren, onveilige buurten, onvoldoende parkeermogelijkheden. En te weinig voorzieningen, zoals geen plek bij de huisarts of geen mogelijkheden voor kinderen om te sporten.

02:36:42

Mevrouw Doeves-de Boer (Groep De Boer): Dat is helaas wat er nu gebeurt. Onder andere de voetbalverenigingen SVH en Hercules kennen al een ledenstop. Ik heb deze coalitie bij aanvang verweten dat ze geen keuzes maken en dat ze alles willen. We zien in de praktijk duidelijk dat dit college wel degelijk keuzes maakt. Dat zijn niet onze keuzes. Wanneer bewoners inspreken en hun zorgen over de grote bouwprojecten, of het gebrek aan parkeermogelijkheden uiten, krijgen ze van deze coalitie te horen dat ze pech hebben. Fout geparkeerde auto's - vaak het gevolg van het tekort aan parkeerplaatsen - worden in deze begroting zelfs met hogere boetes bestraft. Laten we duidelijk zijn. Dit zijn niet onze keuzes. Zo willen we niet met onze inwoners omgaan en zo willen we niet verder bouwen.

02:37:23

Mevrouw Doeves-de Boer (Groep De Boer): Om deze zorgen aan te pakken, doen wij de volgende concrete voorstellen. Eerst over de financiën. Wij verzoeken het college om voor het einde van het jaar een aantal financiële scenario's met de raad uit te werken. Eén: structurele bezuinigingen door middel van een concrete discussie over de kerntaken. Twee: incidentele bezuinigingen, dan wel inzet van incidentele middelen. Terwijl we de lobby voortzetten en eventuele juridische procedures overwegen. Drie: andere scenario's die aan een financieel gezonde gemeente kunnen bijdragen. Deze exercitie kan sowieso geen kwaad. Het houdt iedereen scherp over wat de gemeente doet en waarom. Door het ravijnjaar heeft de gemeente grote financiële uitdagingen, maar die hebben velen van onze inwoners ook.

02:38:02

Mevrouw Doeves-de Boer (Groep De Boer): Lokaal Zaans is van mening dat we te veel focus op de 'nice to haves' leggen. Op ambities die verder gaan dan nu vereist zijn, zoals de extra inzet op klimaatdoelstellingen en betaalbaar beleid. Wat ons betreft, zou vooral een betaalbare overheid centraal moeten staan. Als schot voor de

Verslag Raadsvergadering 24 oktober 2024

boeg voor deze kerntakendiscussie, stellen we voor om de zeer ambitieuze en te dure Zaanse klimaatambitie van 2040 naar de landelijke doelstelling van 2050 af te schalen. Dit levert ruim 2,5 miljoen op. Deze miljoenen zetten we in om de openbare ruimte te verbeteren en duurzaam te onderhouden. Van niveau c naar b terug te brengen. Het is schrijnend dat we fantastische hoveniers in dienst hebben die moeten toezien hoe de openbare ruimte verloedert. De POV zei het al. In het verlengde van de afschaling van de klimaatdoelstellingen dienen we een voorstel in om invoering van de zero-emissiezones uit te stellen.

02:38:55

Mevrouw Doeves-de Boer (Groep De Boer): We ronden af met een voorstel om de focus van alleen het bouwen van woningen naar een leefbare gemeente te verleggen. We roepen de hele raad en het college op om aandacht te blijven geven aan ons eerder aangenomen amendement 'eerst wegen, dan bouwen'. Daar willen we aan toevoegen 'eerst voorzieningen en groen, dan bouwen'. We zijn van mening dat het goed is om in de gemeente te blijven investeren, maar doe het met maatschappelijk en economisch rendement. Dankuwel, voorzitter.

02:39:20

Voorzitter: Voor de goede orde wijs ik u erop dat afsplitsingen van andere partijen in de gemeenteraad de naam 'Groep' gebruiken en niet de naam van de nieuw gevormde partij. Dat is vastgelegd in uw Reglement van Orde.

02:39:34

Mevrouw Doeves-de Boer (Groep De Boer): Voorzitter, ik ga over mijn eigen tekst, dus ik mag dat gebruiken.

02:39:36

Voorzitter: Maar niet over de partijnaam die u gebruikt. Dat is vastgelegd in het Reglement van Orde. Dat is dus niet aan de orde. We kunnen er naderhand over spreken, dat doen we hier niet. Nu mag die niet gebruikt worden. Mevrouw Van 't Veer.

02:39:48

Mevrouw Van 't Veer (CDA): Dankuwel, voorzitter. En dank aan mevrouw De Boer voor haar algemene beschouwingen. Ik had een vraag. Het ging heel erg over dat we wat betreft onze financiën niet te veel aan het Rijk moeten hangen. Ik hoorde u een bezuiniging van de klimaatdoelstelling noemen. Even uit mijn hoofd: van 2040 naar 2050 levert het 2,5 miljoen op. Voorzitter, dat gaat lang niet het gat van 18 miljoen dichten, natuurlijk. Ik ben heel benieuwd wat mevrouw De Boer voor ideeën heeft om die andere miljoenen op te lossen.

02:40:14

Voorzitter: Mevrouw De Boer.

02:40:17

Mevrouw Doeves-de Boer (Groep De Boer): Dankuwel, voorzitter. Ook dank ook aan mevrouw Van 't Veer voor de vraag. Wij zeggen niet dat die begroting nu sluitend moet zijn. We vragen om een aantal scenario's uit te werken. Het gesprek wat ik van de week met de account heb gevoerd, was heel waardevol. Ik denk dat we dat als gehele raad moeten doen. De voorstellen die we met elkaar zullen hebben

Verslag Raadsvergadering 24 oktober 2024

om niet nu, maar ook de juridische procedures af te wachten. Het gaat erom dat je een plan B of plan C hebt. Ik denk dat we het met elkaar daarover moeten hebben.

02:40:49

Voorzitter: De heer Mattens.

02:40:51

De heer Mattens (PvdD): Dank, voorzitter. Mevrouw De Boer, allereerst dank voor uw bijdrage. Ik ben verrast door uw standpunt. U zegt: laat die klimaatmaatregelen maar varen. Sluit maar aan bij het landelijke. Waar we voor staan, is dat we een situatie zien. Het water wordt steeds hoger. We krijgen de sluisdeuren niet dicht. En dan zeggen we: weet je wat, we stoppen met onze extra inspanningen. Laat die sluisdeuren maar helemaal openstaan. Dat is toch niet de situatie die je voor een toekomstbestendig Zaanstad wil inzetten? Misschien is het niet genoeg om op tijd klimaatneutraal te worden. Helemaal naar de landelijke ambitie afschalen zoals u voorstelt, is toch niet het verhaal wat wij aan de stad en toekomstige generaties kunnen verkopen?

02:41:33

Voorzitter: Mevrouw De Boer.

02:41:36

Mevrouw Doeves-de Boer (Groep De Boer): We hebben in Zaanstad een Zaans Klimaatakkoord aangenomen. Dat was tot onze verrassing. Het uitvoeren van die klimaatdoelstelling is per definitie duur. We weten dat je als voorloper niet op anderen kunt leunen die wellicht hetzelfde pad ingaan. Dat je dus maatregelen samen kunt oppakken en uitrollen. Net als de zero-emissiezones, zodat iedereen in die ontwikkeling mee kan. Deze ambities van Zaanstad zijn niet alleen veel hoger en duurder dan de rest van het land. Het brengt onze inwoners in de problemen, omdat die dat niet bij kunnen benen. Ik zeg niet: stop ermee. Ik zeg: schaal het af. Daarnaast denk ik dat we qua klimaatdoelstellingen er veel beter van worden als we onze openbare ruimte een stuk beter onderhouden. Dan slaan we twee vliegen in een klap.

02:42:31

Voorzitter: De heer Mattens.

02:42:33

De heer Mattens (PvdD): Voorzitter, ik verbaas me ook hierover, omdat die zero-emissiezones landelijk zijn. Wij zijn niet de enige. Als het over haalbaar en betaalbaar gaat, of we iedereen meekrijgen, deze gelden zijn juist bedoeld om huizen te isoleren. Die zijn bedoeld om schoolgebouwen kwalitatief goed te maken. Net dat laatste stapje te zetten, zodat die jonge kinderen in een goed gebouw kunnen zitten wat toekomstbestendig is. Het zijn dit soort maatregelen waar we juist de zwakkeren of kwetsbaren proberen te helpen om in dit verhaal mee te komen. Als we dit geld weghalen, zetten we die mensen juist verder op achterstand.

02:43:09

Voorzitter: Mevrouw De Boer op dit punt.

02:43:11

Mevrouw Doeves-de Boer (Groep De Boer): Dat zie ik echt anders. U zegt: je zet die mensen op achterstand. Als we naar de ondernemers kijken, de kleine ondernemers

Verslag Raadsvergadering 24 oktober 2024

die met al die klimaatambities proberen mee te komen, die vallen om. Die gaan failliet en kunnen straks hun boterham niet meer betalen. Het is veel breder en moeilijker dan u zo makkelijk aangeeft. U had het daarnet over het scenario dat we allemaal natte voeten krijgen. Ondertussen zijn we bezig met water- en bodemsturend bouwen. Volgens mij wordt er op een andere manier al heel goed rekening mee gehouden. Je ziet het bij het enorme tekort aan vakmensen, waardoor bijvoorbeeld de netcongestie niet opgelost kan worden. We zien allerlei problemen. Vol blijven houden, is gewoon heel duur en niet realistisch. Het zou mooi zijn als we het loslaten en u met ons meedoet om die openbare ruimte te verbeteren.

02:44:05

Voorzitter: De heer Mattens en dan mevrouw Cornelisse.

02:44:06

De heer Mattens (PvdD): Voorzitter, ik hoor heel veel zaken. Over netcongestie en dat we het toch niet kunnen oplossen. Ook al gaan we water- en bodemsturend werken en niet meer in de allerdiepste delen van onze polder bouwen. Dat is allemaal heel verstandig. Maar ik wil aangeven dat als we het niet doen, als we het niet weten te stoppen, we aan begin van de volgende eeuw in een situatie eindigen waarin we nieuwe Deltawerken moeten bouwen. Buiten ons land in de Noordzee om dit deel van het land niet aan de rivieren en de zeeën op te moeten geven. Dat is echt een hele dure grap.

02:44:34

Voorzitter: Mevrouw Cornelisse op dit punt.

02:44:39

Mevrouw Cornelisse (PVV): Dankuwel, voorzitter. Een vraagje aan meneer Mattens. U triggerde mij door te zeggen dat het heel belangrijk is dat er nieuwe schoolgebouwen komen. Dat die klimaatneutraal zijn, CO₂, noem het allemaal maar op. Tijdens corona hebben we duidelijk gemerkt dat het niet alleen de nieuwe schoolgebouwen zijn. De problemen met de luchtkwaliteit zitten met name bij oudere schoolgebouwen die nog niet vernieuwd worden. Hoe ziet u dat voor zich? Dus de kinderen die de aankomende 20 jaar in schoolgebouwen zitten, waarbij de luchtkwaliteit nog niet goed is?

02:45:08

Voorzitter: De heer Mattens.

02:45:09

De heer Mattens (PvdD): Dank, voorzitter. Ik wil het verhaal van mevrouw Cornelisse alleen maar ondersteunen. We moeten ook in die schoolgebouwen investeren. Dat is en-en wat mij betreft.

02:45:19

Voorzitter: Mevrouw Köseoglu.

02:45:22

Mevrouw Köseoglu (PvdA): Dankuwel, voorzitter. Mevrouw De Boer gaf zojuist aan: we investeren heel erg in 'nice to haves'. Ik zou hem graag concreet en compact willen maken. Is het verduurzamen van woningen een 'nice to have', zodat de inwoners van Zaanstad de energierekening kunnen betalen?

Verslag Raadsvergadering 24 oktober 2024

02:45:42

Voorzitter: Mevrouw De Boer.

02:45:45

Mevrouw Doeves-de Boer (Groep De Boer): U zet een heel mooi frame ertegenover. Ik legde net ook aan de heer Mattens uit dat het veel complexer in elkaar zit. Niet die klimaatdoelstellingen an sich. Het lijkt net alsof we helemaal tegen die klimaatdoelstellingen zijn of dat je een energietransitie in moet zetten. Dat zeg ik niet. Je moet het doen, maar doe het in een tempo dat iedereen het kan bijbenen. Als wij het realistisch aanpakken, houden we de belastingen ook laag. Juist voor die mensen die u noemt die niet mee kunnen komen. Waarvoor we het doen, omdat ze het anders niet te kunnen betalen. Dan kunnen ze daarin netjes meedraaien. Al uw dure plannen kosten gewoon een hele hoop geld, mevrouw Köseoglu.

02:46:28

Voorzitter: Mevrouw Köseoglu.

02:46:30

Mevrouw Köseoglu (PvdA): Dat al onze dure plannen heel veel geld kosten, is ook een heel mooi frame. Nee, dit is een investering in de stad, toekomst, en in onze mensen, zodat ze in een leefbare, gezonde omgeving kunnen leven. Dat vindt u complex, volgens ons is het heel erg simpel. Namelijk het verduurzamen van de woningen en op duurzame energie inzetten. Juist het tegengaan van de energiearmoede om de inwoners daarin een perspectief te bieden.

02:47:02

Voorzitter: Mevrouw De Boer.

02:47:04

Mevrouw Doeves-de Boer (Groep De Boer): Er worden toch woorden in de mond gelegd. Nogmaals, ik zeg niet dat we die doelstellingen van 2050 niet moeten halen. Als we die extra doelstellingen van Zaanstad naar de landelijke doelstellingen afschalen, komen we al een heel eind. Dan kunnen heel veel mensen beter meekomen.

02:47:19

Voorzitter: Mevrouw De Groot op dit punt.

02:47:21

Mevrouw De Groot (SP): Voorzitter, ik heb een interruptie. Mevrouw De Boer zegt dat mensen zich niet goed genoeg hebben kunnen voorbereiden. Mevrouw De Boer vergeet dat deze raad aanvankelijk van plan was om in 2020 klimaatneutraal te zijn en daar naartoe heeft gewerkt. Dat opschuiven is naar de wens van mevrouw De Boer. We hebben als raad op tijd ingezet om ons voor te bereiden. In die zin is het heel vreemd dat u nu zegt: we moeten nog verder opschuiven. Laten wij alsjeblieft onze doelen in de gaten houden.

02:48:01

Voorzitter: Mevrouw De Boer.

02:48:02

Mevrouw Doeves-de Boer (Groep De Boer): Ik kan alleen constateren dat er weinig realiteitszin is in wat dit met onze inwoners doet. Daar laat ik het bij, voorzitter.

Verslag Raadsvergadering 24 oktober 2024

02:48:11

Voorzitter: Mevrouw Stroo.

02:48:15

Mevrouw Stroo (GroenLinks): Dankuwel, voorzitter. Dit is een mooi bruggetje, want ik hoor mevrouw De Boer het woord 'realiteitszin' in de mond nemen. Ik ga het over de woningbouw hebben waar u uw twijfels over heeft. Dat we te veel aan wonen en te weinig aan leefbaarheid denken. Ik vraag me af waar de realiteitszin is als we nog steeds met een enorm woningtekort te maken hebben. We hebben nog steeds enorm veel Zaanse jongeren die om een woning smachten. Wat zegt u tegen die jongeren? U zegt dat we minder gaan bouwen en meer voor de leefbaarheid gaan zorgen en mooier. U noemt het: in plaats van blokkendozen. Ik heb er thuis een zitten, die zou met een blokkendoos echt blij zijn. Ik ben heel benieuwd hoe u erin staat.

02:49:03

Voorzitter: Mevrouw De Boer.

02:49:04

Mevrouw Doeves-de Boer (Groep De Boer): Dankuwel. Ook dank voor uw vraag. Ik denk dat ik de afgelopen jaren steeds een aantal maatregelen herhaal. Voorrang voor Zaankanters en meer aan de randen van onze gemeente bouwen. Dat zorgt voor een beetje lucht en leefbaarheid bij de kleine groene plekjes die we nog in onze gemeente hebben. Op die manier kun je ook een woningbouwvraag invullen. Van onder andere uw partij moet het allemaal binnenstedelijk met alle problemen van dien.

02:49:32

Voorzitter: Mevrouw Stroo.

02:49:34

Mevrouw Stroo (GroenLinks): Voorzitter, waar ik een beetje moeite mee heb, is het bouwen voor Zaankanters. Stel dat we dat in alle omliggende gemeentes doen, dan komen we nooit meer de grens over. Ik heb het zelf gedaan en heel veel studenten doen het. In mijn geval was het Amsterdam, maar je kunt ook een paar jaar naar Nijmegen, Groningen. Noem het maar op. Je gaat daar studeren en vervolgens wil je heel graag naar de stad terugkeren waar je geboren bent en waar je familie woont. Wat zegt u tegen die mensen? Die zijn geen officieel geen Zaankanters meer.

02:50:11

Voorzitter: Uw tijd is om, dankuwel. We gaan door naar de volgende spreker en dat is mevrouw Kingma. Daarna is de ChristenUnie aan de beurt. Mevrouw Kingma heeft het woord.

02:50:26

Mevrouw Kingma (D66): Dank, voorzitter. Vanavond is het weer zover. De Algemene Beschouwingen, het moment waarop iedere partij zijn eigen speerpunten naar voren zal brengen. Voor mij is deze keer bijzonder. Niet alleen omdat dit de eerste keer zal zijn dat ik de algemene beschouwingen als fractievoorzitter mag uitspreken, maar ook vanwege de inhoud van deze begroting. En de daarbij behorende financiële uitdagingen waar wij als Zaanstad voor staan. Hoewel wij het jaar 2025 nog met een grote greep uit onze egaliseringsreserve op kunnen vangen, ziet het beeld van 2026 er

Verslag Raadsvergadering 24 oktober 2024

nog slechter uit. Daarbij kunnen we niet nog een greep uit onze egalisatiereserve doen om het probleem op te lossen. De vraag die wij onszelf als gemeenteraad stellen, is vervolgens: hoe lossen we dit gapende gat in de begroting dan wel op?

02:51:12

Mevrouw Kingma (D66): We moeten er serieus rekening mee houden dat het Rijk niet van plan is om ons voor alle taken te compenseren die inmiddels naar de gemeente zijn overgedragen. Het Rijk vraagt ons taken slimmer te organiseren. Iedereen begrijpt dat verbeteringen en besparingen doorvoeren, extra geld en capaciteit kost. Voorzitter, als het Rijk niet snel met een oplossing richting de gemeente komt, zullen wij in Zaanstad noodgedwongen moeilijke keuzes moeten maken. Op dat soort momenten denk ik aan de reden waarom ik de politiek in ben gegaan. Wanneer mijn tijd in de politiek erop zit, hoop ik dat ik Zaanstad een stukje mooier heb kunnen achterlaten dan toen ik aan mijn politieke avontuur begon.

02:51:53

Mevrouw Kingma (D66): Ik denk dat velen van ons in het ZMC geboren of bevallen zijn. Hoe fijn was het op dat moment dat je ouders of jijzelf niet een lange autorit moesten maken? Maar bij je eigen ziekenhuis in de buurt kon bevallen? En de volgende fase van het leven wanneer je naar de kinderopvang gaat? In Zaanstad hoef je gelukkig niet 20 minuten eerder je wekker te zetten om je kind weg te brengen. Dit kan gewoon bij een kinderopvang in je eigen wijk. Als onze kinderen naar de basisschool gaan, doen ze dat hopelijk in een duurzaam en hoogwaardig schoolgebouw. Elke dag een leraar voor de klas, omdat leraren in Zaanstad met voorrang een woning toegewezen krijgen. Ik hoop dat onze kinderen gedurende hun kindertijd zelfstandig met andere kinderen in de speeltuin om de hoek kunnen spelen, omdat wij als gemeente niet op onze openbare ruimte hebben hoeven bezuinigen.

02:52:43

Mevrouw Kingma (D66): Ik hoop dat ze een sportclub in de buurt kunnen vinden waar ze met plezier naartoe gaan, omdat wij als gemeente een budget hebben om sport voor iedereen in Zaanstad toegankelijk te maken. Als er iets met onze kinderen aan de hand is, hoop ik dat ze snel geholpen kunnen worden. Niet op een wachtlijst hoeven te staan voordat ze de zorg krijgen die ze nodig hebben. Als ze toe zijn aan een woning, hoop ik dat ze niet nog jaren bij hun ouders op zolder hoeven te wonen, omdat onze woningmarkt nog altijd op slot zit. Kortom voorzitter, ik ben de gemeenteraad ingegaan om Zaanstad voor Zaankanters een stukje mooier te maken. Nu en in de toekomst, waar we toegang tot zorg, onderwijs en sport hebben. De rekening van klimaatverandering niet bij de volgende generatie neerleggen, waardoor de volgende generaties de kans krijgen om een mooie toekomst in onze stad op te bouwen.

02:53:28

Mevrouw Kingma (D66): Ik roep mijn collega's dan ook op om met de aankomende bezuinigingen goed na te denken. Wat voor Zaanstad willen jullie achterlaten zodra jullie uit deze politieke arena stappen? Als we al onze ambities op het huidige niveau willen doorzetten, zitten we straks elk jaar met vele miljoenen tekort. Om aan te geven hoe groot dat tekort is, zou het zomaar kunnen dat we straks ervoor moeten kiezen om de ozb met 45 % te verhogen. Of niets meer doen aan cultuur, waarmee

Verslag Raadsvergadering 24 oktober 2024

onze culturele instellingen zullen omvallen. Deze culturele instellingen zijn juist de ruggengraat van onze samenleving. Je kunt er ook voor kiezen om niet meer in sport te investeren. Dit heeft niet alleen op korte termijn, maar ook op lange termijn een negatief effect, aangezien de obesitascijfers nu al verder oplopen.

02:54:13

Mevrouw Kingma (D66): Voorzitter, als D66 hopen wij nog altijd dat het Rijk ervoor zal zorgen dat wij binnen Zaanstad onverminderd met onze ambities door kunnen gaan. Een Zaanstad zonder wachtlijsten op de woningmarkt en de jeugdzorg. Een Zaanstad waar iedereen mee kan doen en het niet uitmaakt waar je wieg heeft gestaan. Een Zaanstad die nu zijn verantwoordelijkheid neemt om onze kinderen en kleinkinderen de kans te geven op dezelfde manier een toekomst op te bouwen. Wij willen als D66 dat de raad vanaf nu bij alle bezuinigingsscenario's betrokken wordt. Die worden uitgewerkt voor het moment dat het Rijk niet met een tegemoetkoming onze kant op komt. Zaanstad moet zich op moeilijke keuzes voorbereiden. Wij zullen daarin ons geluid als progressieve middenpartij laten horen. Tot slot, voorzitter, een oproep aan dit kabinet. Onze raad trekt samen op om het ravijnjaar te voorkomen. Kabinet, duw ons niet het ravijn in.

02:55:04

Voorzitter: Het woord is aan de heer Keijser.

02:55:04

De heer Keijser (POV): Dank u, voorzitter. Ik hoorde in uw betoog heel vaak: ik hoop. U weet dat we ieder jaar miljoenen tekort komen als wij al onze ambities willen voortzetten. Ik hoor u ook verschillende dingen zeggen waarvan u vindt dat we niet moeten bezuinigen. Op welke ambities wilt u wel bezuinigen? Ik hoor: ik hoop. U weet dat hoop heel vaak een uitgestelde teleurstelling is.

02:55:35

Voorzitter: Mevrouw Kingma.

02:55:35

Mevrouw Kingma (D66): Dank, meneer Keijser. Wij zijn een hoopvolle partij. Hoe kijken wij naar dit begrotingstekort? Wij zien nog mogelijkheden binnen de huidige begroting. Er komen positieve signalen vanuit het Rijk. We kunnen eventueel een tegemoetkoming op het gebied van jeugdzorg onze kant op krijgen. Daarnaast verwachten we dat de jaarrekening waarschijnlijk een positief resultaat zal laten zien. We hebben ook mooie voorstellen vanuit de andere partijen gezien. Onder andere de tegenbegroting van de Partij voor de Dieren waar we graag verder over in gesprek gaan.

02:56:14

Voorzitter: Mevrouw Van 't Veer.

02:56:15

Mevrouw Van 't Veer (CDA): Voorzitter, ik had een gelijksoortige vraag. Ten eerste, gefeliciteerd met uw eerste Algemene Beschouwingen. De heer Keijser haalde het net al aan. U begon uw betoog heel erg sterk met: we moeten straks keuzes gaan maken. De kans dat het Rijk helemaal over de brug komt, is heel klein. Een beetje in lijn met wat de heer Keijser zei. U zei heel veel dingen. We moeten hierom blijven denken, en we moeten hierom blijven denken. Maar welke keuzes gaat D66 maken?

Verslag Raadsvergadering 24 oktober 2024

02:56:40

Voorzitter: Mevrouw Kingma.

02:56:40

Mevrouw Kingma (D66): Volgens mij heb ik net een beetje toegelicht in welke richting wij kijken. Ik zie u al lopen, wacht heel even. Kijk, wij willen ons focussen op het in stand houden van wat er al is. Dat heb ik in mijn betoog proberen aan te geven. Heel kritisch naar toekomstige investeringen kijken. Hopelijk geeft dat wat duiding.

02:57:03

Voorzitter: Mevrouw Van 't Veer.

02:57:05

Mevrouw Van 't Veer (CDA): Heeft u misschien een voorbeeld van een toekomstige investering?

02:57:07

Voorzitter: Mevrouw Kingma.

02:57:10

Mevrouw Kingma (D66): Nee, ik denk dat we daarvoor de scenario's van dit college moeten afwachten. Wij hopen dat die zo snel mogelijk onze kant op komen. Zoals ik al zei: we kunnen niet langer wachten.

02:57:19

Voorzitter: Mevrouw Van 't Veer.

02:57:20

Mevrouw Van 't Veer (CDA): Daar maak ik wel uit op dat D66 met deze begroting gaat instemmen.

02:57:25

Voorzitter: Mevrouw Kingma.

02:57:27

Mevrouw Kingma (D66): Ik denk dat dat een terechte conclusie is. Wij zijn namelijk best tevreden met deze begroting.

02:57:31

Voorzitter: De heer Lopes.

02:57:33

De heer Lopes (VVD): Via u, voorzitter, het laatste vind ik natuurlijk fijn om te horen. Ik ga er even op door, mevrouw Kingma. U neemt erg een beslag op de toekomst. Ik hoor u zeggen: het geld van de jaarrekening dat overblijft, gaan we hiervoor besteden. Wellicht houden we het over, maar wellicht niet. Dus u geeft geld uit wat er nog niet is en dat vind ik ingewikkeld. Ik ga de vraag die mevrouw Van 't Veer u stelde nog een keer stellen. Hoe ziet die toekomst er uit? Dit zijn vergezichten waar wij niet zo heel veel mee kunnen. Het is een beetje een luchtkasteel.

02:58:05

Voorzitter: Mevrouw Kingma.

02:58:06

Mevrouw Kingma (D66): Voorzitter, via u, volgens mij geef ik geen geld uit wat er nog

Verslag Raadsvergadering 24 oktober 2024

niet is. Het is aan dit college om met scenario's onze kant op te komen. Daarvoor kijk ik naar uw wethouder. Het tweede deel van uw vraag moet u even herhalen.

02:58:23

Voorzitter: De heer Lopes.

02:58:23

De heer Lopes (VVD): Ik zeg dat u met geld speelt dat er nog niet is, omdat u een voorschot op de jaarrekening neemt waar geld overblijft. Dat zegt u en dat is een aanname die u doet.

02:58:31

Voorzitter: Mevrouw Kingma.

02:58:34

Mevrouw Kingma (D66): Voorzitter, de afgelopen jaren hebben we steeds een positief jaarrekeningresultaat laten zien. Ik heb het gisteren toevallig op de informatiemarkt met de ambtenaren besproken. Die geven aan dat we in die lijn kunnen verwachten dat er dit jaar ook een positief rekeningresultaat te zien zal zijn.

02:58:51

Voorzitter: De heer Lopes.

02:58:51

De heer Lopes: Ik doe het even uit mijn hoofd. Volgens mij hebben we het afgelopen jaar 8 miljoen overgehouden. Eigenlijk hoor ik mevrouw Kingma zeggen: wethouder, stop maar met de lobby, want we houden toch geld over. In deze lijn is dat ravijnjaar zo opgelost.

02:59:06

Voorzitter: Mevrouw Kingma.

02:59:07

Mevrouw Kingma (D66): Nee, voorzitter, nu legt de heer Lopes mij woorden in de mond en duwt mij in een frame. Volgens mij heb ik dat niet gezegd. Ik heb juist gezegd dat we scherp moeten zijn en keuzes moeten maken. Wij staan open voor de discussie die vanuit dit college nog onze kant op gaat komen. Daarvoor wil ik nog geen deuren sluiten.

02:59:25

Voorzitter: Mevrouw Stroo.

02:59:27

Mevrouw Stroo (GroenLinks): Dankuwel, voorzitter. Ik wil even teruggrijpen op die opmerking dat er een positief resultaat bij de jaarrekening blijft. U zegt dat u dat van de ambtenaren gehoord. Ik was afgelopen dinsdag bij de kennissessie. Ik ben de enige in deze raad die een certificaat ervoor heeft gekregen. Er werd verteld dat we scherper aan de wind varen. Daardoor is de kans dat er wat overblijft, dus dat er een positief resultaat is, aanzienlijk kleiner dan de voorgaande jaren. Waarom bent u van mening dat we nog steeds zoveel geld op die jaarrekening overhouden?

03:00:09

Voorzitter: Mevrouw Kingma.

Verslag Raadsvergadering 24 oktober 2024

03:00:10

Mevrouw Kingma (D66): Om het scherp te zetten; ik heb gezegd dat de verwachting is dat er een positief jaarrekeningresultaat is. Of dat daadwerkelijk zo is, weet ik ook niet. Ik heb geen glazen bol. Daarnaast heb ik ook niet gezegd dat er dusdanig veel is zoals in de afgelopen jaren. Dat komt inderdaad door het scherper aan de wind varen.

03:00:30

Voorzitter: De heer Keijser.

03:00:31

De heer Keijser (POV): Dank u, voorzitter. Het positieve resultaat op de jaarrekening is incidenteel geld waar u structurele problemen mee wil gaan dichten?

03:00:41

Voorzitter: Mevrouw Kingma.

03:00:42

Mevrouw Kingma (D66): Voorzitter, ik heb alleen aangegeven dat dit een onderdeel is van een aantal maatregelen die we kunnen nemen. De heer Keijser heeft gelijk. We moeten nog structureel naar oplossingen zoeken. Daar is niet alleen het positieve jaarrekeningresultaat een onderdeel van. Ik heb een aantal zaken opgenoemd waar we ook naar willen kijken.

03:01:04

Voorzitter: De heer Mattens.

03:01:05

De heer Mattens (PvdD): Dank, voorzitter. Mevrouw Kingma, gefeliciteerd met uw eerste speech vanavond qua Algemene Beschouwingen. Ik verbaas me erover dat u zegt: we gaan voor deze begroting stemmen. U bent in het verleden een extra coalitiepartij geweest. U waant zich misschien nog steeds in die situatie. Desalniettemin staan er best zaken in die over de toekomst van Zaanstad gaan. Over verduurzaming of we snel genoeg gaan. Ik hoor u heel veel dingen zeggen over wat u straks wilt achterlaten. We moeten sneller op een aantal zaken en misschien moeten we bijsturen. Het doet zorgen opwekken dat u zegt: al krijg ik niks voor elkaar, dan ga ik toch voorstemmen. Dat vind ik een bijzondere houding vanuit u. Begrijp ik u daarin verkeerd?

03:01:53

Voorzitter: Mevrouw Kingma.

03:01:53

Mevrouw Kingma (D66): Ik blijf erbij dat wij voor deze begroting zullen stemmen, omdat ik de begroting goed vind die voor ons ligt. Volgens mij mogen we dat zeggen. We hoeven als oppositiepartijen niet altijd tegen dit soort voorstellen te zijn, ondanks dat het een goed voorstel is. Ik vind dat dit college een aantal ambities op klimaat best goed in het oog heeft. We moeten alleen kijken of het betaalbaar blijft. Die balans is altijd een zoektocht. Dat zei ik net ook: wij zijn voor het in stand houden van wat er nu is. We zetten niet per se in op een versnelling. Hopelijk beantwoordt dat uw vraag.

03:02:36

Voorzitter: De heer Mattens.

Verslag Raadsvergadering 24 oktober 2024

03:02:36

De heer Mattens (PvdD): Dank, voorzitter. Het is wel makkelijk onderhandelen met u als u vooraan al gezegd heeft: ik ga voorstemmen. Uiteindelijk gaat het erom dat u in dit proces dingen verder probeert te verbeteren. U zegt eigenlijk aan de voorkant: het maakt me niet meer uit wat er uitkomt. Ik ga toch voorstemmen.

03:02:54

Voorzitter: Mevrouw Kingma.

03:02:54

Mevrouw Kingma (D66): Voorzitter, blijkbaar is het met de Partij voor de Dieren heel moeilijk om te onderhandelen. Volgens mij is de kern van de politiek dat je medestanders zoekt, gezamenlijk tot een oplossing komt. Ik heb een open houding. Ik ben altijd in de lijn van: als het een goed voorstel is, is het een goed voorstel. Laten we dat steunen. Ik denk niet dat er dusdanig veel aanpassingen nodig zijn om dit ineens een slecht stuk te maken.

03:03:24

Voorzitter: De heer Mattens.

03:03:25

De heer Mattens: Voorzitter, ik kan concluderen dat wij als Partij voor de Dieren onze 'tofu-skin' iets duurder verkopen dan D66.

03:03:38

Voorzitter: De heer Kuiper en daarna mevrouw Köseoglu.

03:03:38

De heer Kuiper (ROSA): Ik wil in de herinnering roepen dat wij als ROSA heel lang in de oppositie hebben gezeten en altijd voor begrotingen hebben gestemd. Niet omdat we het altijd eens waren met wat erin stond. Wel omdat we een verantwoordelijkheid voor de ambtenaren voelen die hier werken. Ook voor de verbonden partijen en de mensen in de stad die op een bestuur rekenen dat slagkracht heeft. Wat dat betreft, begrijp ik mevrouw Kingma heel goed. Het is heel raar dat wij als ROSA dit moeten zeggen, want eigenlijk verwacht ik het van de VVD. Er wordt altijd over duurzaamheid gesproken als een kostenpost. Het is ook een enorme motor voor je economie. Je kunt in de Achtersluispolder fantastische winsten ermee halen. Ik weet het zelf.

03:04:13

De heer Kuiper (ROSA): Er worden fantastische thuisbatterijen gemaakt, bijvoorbeeld. We maken ook zonnepanelen. Het zijn prachtige projecten met heel veel werkgelegenheid. Ik heb geleerd dat wij dat tegenwoordig kennisintensief noemen. Dat is precies wat we willen. Laten we er vooral in investeren.

03:04:30

Voorzitter: De heer Barends.

03:04:32

De heer Barends (PVV): Ik weet niet of u Textiles2Textiles en dat soort initiatieven heeft meegekregen, maar die zijn er financieel niet zo heel goed vanaf gekomen, hoor.

Verslag Raadsvergadering 24 oktober 2024

03:04:40

Voorzitter: Mevrouw Köseoglu.

03:04:45

Mevrouw Köseoglu (PvdA): Dankuwel, voorzitter. Ik wilde nog op de heer Mattens interrumperen, maar volgens mij is het moment voorbij. Desalniettemin ga ik het toch doen.

03:04:55

Voorzitter: Creëert u een nieuw moment.

03:04:57

Mevrouw Köseoglu (PvdA): Ik creëer een nieuw moment, dankuwel. Allereerst, gefeliciteerd met uw eerste bijdrage. Ze hadden het net over makkelijk onderhandelen. Ik kan alleen maar de conclusie trekken dat het ook heel makkelijk is om te onderhandelen met de Partij voor de Dieren. U bent standaard tegen. Ik denk aan alle bouwopgaven en dergelijke die we hebben. Daar bent u ook vaak tegen als u het over vooruitgang boeken heeft. U had het erover dat u uw huid duur verkoopt. Wij zijn van mening dat u met zo'n houding eigenlijk helemaal niks verkoopt. We zijn voorstander van een eerlijke en groene stad, en de duurzaamheidsambities. We vinden D66 zeker aan onze zijde als we voor een zorgvuldige afweging tussen de ambitie en de haalbaarheid pleiten. Dankuwel, voorzitter.

03:05:45

Voorzitter: Uw tijd is om, maar het laatste woord is aan mevrouw Kingma. Klopt, daarmee heeft u deze bijdrage beëindigd. Wij gaan door naar de ChristenUnie. Na de ChristenUnie krijgt de SP het woord, mevrouw De Groot. Het woord is aan mevrouw Veurink.

03:06:09

Mevrouw Veurink-Malda (CU): Voorzitter, in het Rijksmuseum hangt een schilderij uit 1504 dat de zeven werken van barmhartigheid uitbeeldt. Het is te zien op het scherm. Zes ervan komen uit een Bijbeltekst waarin Jezus uitlegt wat er bij de nieuwe wereld past die hij aankondigt. Jezus zegt, ik citeer: toen ik honger had, gaven jullie mij te eten. Toen ik dorst had, gaven jullie mij te drinken. Toen ik een vreemdeling was, namen jullie mij in huis. Toen ik naakt was, gaven jullie mij kleren. Toen ik ziek was, zochten jullie mij op. Toen ik gevangen was, kwamen jullie naar mij toe. Als de mensen zich verbaasd afvragen wanneer ze Jezus in die toestand hebben gezien, zegt Jezus dat ze iedere keer dat ze iets voor iemand hebben gedaan die in zo'n situatie zat, ze het voor hem deden.

03:07:00

Mevrouw Veurink-Malda (CU): De vrijwilligers bij de voedselbank, de drijvende krachten achter de taalcafés, de helpers bij de kledingbank, de mantelzorgers, de bezoekers van Stichting De Sluis die in de PI Westzaan gedetineerden en hun familie bijstaan. Zij kijken bij hun werk Jezus in de ogen. Wat hebben we als gemeente goud in handen met zulke mensen die zich onbaatzuchtig voor een ander inzetten. We hebben ook goud in handen met degenen die door hen geholpen worden. Wat kunnen we veel leren van de veerkracht van mensen bij wie het leven tegenzit. Een les die op dit moment helaas hard nodig is voor onze gemeente. Met een ravijnjaar in het vooruitzicht moeten we iedere euro omdraaien. Net zoals veel van onze inwoners al dagelijks moeten.

Verslag Raadsvergadering 24 oktober 2024

03:07:45

Mevrouw Veurink-Malda (CU): Zijn we in staat om te leren van hun kracht en creativiteit? Van hun bewonderenswaardige vaardigheid om samen te werken en het hoofd boven water te houden? Om te kunnen blijven doen wat broodnodig is, zullen we aan evenwicht tussen inkomsten en uitgaven moeten werken. Net als bij iedereen die van weinig rond moet komen, levert dit ongetwijfeld uiterst pijnlijke keuzes op. Het is de vraag of staand beleid uitgevoerd kan blijven worden. Als we minder middelen hebben, zullen we onze ambities moeten bijstellen. We moeten verantwoord met ons geld omgaan. Graag hadden we over deze te maken keuzes en over welke ambities zullen moeten sneuvelen, al meer van het college gehoord.

03:08:26

Mevrouw Veurink-Malda (CU): Als raad hebben we tijd nodig hebben om hierover tot consensus te komen. Wat de ChristenUnie betreft, moeten we niet op preventie beknipten. Al kunnen we kijken welke vormen van preventie het meest effectief zijn. Op termijn zal slechte preventie alleen tot nog hogere kosten leiden. Ook het sluiten van buurthuizen stuit ons tegen de borst in een tijd waarin eenzaamheid hoogtij viert. Een verhoging van de ozb als serieuze optie vinden wij positief. Boven alles moeten we juist in schrale tijden niet vergeten om kwetsbaren in het oog te houden. Hun roep om hulp te blijven horen en waar we kunnen, recht te doen in hun noden. Gelukkig zien we hoopvolle signalen in de begroting.

03:09:12

Mevrouw Veurink-Malda (CU): Goed dat er stappen worden gezet voor de zorg voor Bulgaarse arbeidsmigranten, doorontwikkeling van de gezinsgerichte aanpak in de jeugdzorg, deelname aan de daklozentelling, en inkoop van inheemse beplanting zonder bestrijdingsmiddelen. Allemaal zaken die bijdragen aan zorg voor wat kwetsbaar is. Tegelijk hopen wij dat ook aan ons als gemeente recht wordt gedaan. Dat het Rijk ons van de middelen voorziet en blijft voorzien die nodig zijn voor de taken die we gekregen hebben. Onze raad trekt samen op om het ravijnjaar te voorkomen. Kabinet, duw ons niet het ravijn in.

03:09:55

Voorzitter: Mevrouw De Groot heeft het woord.

03:10:01

Mevrouw De Groot (SP): Voorzitter, dankuwel. Het valt me op en dat vind ik jammer bij die zeven werken van barmhartigheid. Er was geen werk bij van iemand die de vuilniszak van de mevrouw met die rollator naar de volgende container bracht.

03:10:18

Voorzitter: Mevrouw Veurink.

03:10:20

Mevrouw Veurink-Malda (CU): Dankuwel, voorzitter. Ik kan die tekst van 2.000 jaar oud niet aanpassen. Dat is een beetje lastig. Het zou zeker een werk van barmhartigheid zijn. Ik had het ook al gedacht, maar ik weet niet zo goed onder welk werk ik het moet scharen. Het zevende werk is het begraven van de doden, maar ik weet niet of ik het daaronder moet scharen.

03:10:42

Voorzitter: De heer Lopes.

Verslag Raadsvergadering 24 oktober 2024

03:10:44

De heer Lopes (VVD): Voorzitter, dankuwel. Ik ga een vraag aan u stellen die al vaker gesteld, mevrouw Veurink. Ik hoor u zeggen: ik had graag mee willen denken. Dan draai ik hem even om. U gaf aan dat u de ozb zou willen verhogen. We kijken naar een gat van 19 miljoen. Ik doe een snelle rekensom uit mijn hoofd. Als wij de ozb willen verhogen en 19 miljoen willen verdienen, gaan we enkele tientallen duizenden procenten ozb vragen. Dat lijkt me vrij ingewikkeld, dus ik ben benieuwd wat we wel gaan doen om 19 miljoen te vinden.

03:11:14

Voorzitter: Mevrouw Veurink.

03:11:17

Mevrouw Veurink-Malda (CU): Dankuwel, voorzitter. We hebben ook gezegd: we moeten onze ambities aanpassen. Er horen onder andere grote bouwprojecten bij, zoals het Dam-tot-Dam-fietspad.

03:11:29

Voorzitter: De heer Lopes.

03:11:29

De heer Lopes (VVD): Ik ben het er niet mee eens, maar die kan ik volgen. Heeft u er nog twee voor mij?

03:11:35

Voorzitter: Mevrouw Veurink.

03:11:38

Mevrouw Veurink-Malda (CU): Nog twee. Ik heb ze niet paraat voor u, maar ik had er graag samen over nagedacht. Het is heel moeilijk dat in te schatten. Wat zijn echt de grote winstpunten die je kunt halen? Het is heel verleidelijk om te zeggen: de jeugdzorg kost vreselijk veel geld. Daar moeten we lekker op bezuinigen. Zo makkelijk is dat helemaal niet. Wij staan er zeker voor open om daarin te sturen en om dat beter aan te pakken. Het is soms beter voor jongeren om niet in de jeugdzorg te hoeven belanden, hoe we dat kunnen voorkomen. Houd wat ons betreft vooral de preventie omhoog, zodat we niet straks met nog hogere kosten zitten dan 19 miljoen.

03:12:25

Voorzitter: De heer Lopes.

03:12:27

De heer Lopes (VVD): Voorzitter, dankuwel. Wat een geluk dat we nu in de begrotingsbehandeling zitten, mevrouw Veurink. Dit is het moment waarin u deze ideeën kunt pitchen. Wij gaan de komende weken met elkaar in debat over alle goede ideeën die u heeft. Dus mijn oren staan op 6 en 7 november open om uw besprekpunten te bespreken.

03:12:47

Voorzitter: Mevrouw Veurink.

03:12:48

Mevrouw Veurink-Malda (CU): Ik heb er net ook eentje genoemd. Die leverde 6 ton per jaar op, maar ik zal hem niet herhalen. Goed, u weet welke ik bedoel.

Verslag Raadsvergadering 24 oktober 2024

03:12:56

Voorzitter: Mevrouw Köseoglu.

03:12:59

Mevrouw Köseoglu (PvdA): Dankuwel, voorzitter. Ook dank ook voor uw bijdrage. De ChristenUnie spreekt vaak over barmhartigheid als kernwaarde. Wat zou de gemeente Zaanstad volgens u concreet meer kunnen doen als het om barmhartigheid gaat?

03:13:14

Voorzitter: Mevrouw Veurink.

03:13:19

Mevrouw Veurink-Malda (CU): Meer of minder? Wat zei u?

03:13:20

Mevrouw Köseoglu (PvdA): Meer.

03:13:20

Mevrouw Veurink-Malda (CU): Meer? We gaan aan de daklozentelling beginnen. Ik heb al een aantal dingen genoemd die ik in de begroting juist positief vind. Het is vooral een oproep om daarin te vol te volharden, want we doen hele goede dingen op het gebied van barmhartigheid. Als je uit de daklozentelling het resultaat krijgt dat we wel degelijk een probleem op dat gebied hebben, dat we daarop anticiperen en voor opvang zorgen.

03:13:55

Voorzitter: De heer Mattens.

03:13:57

De heer Mattens (PvdD): Dankuwel, voorzitter. Ik hoor een aantal ideeën van mevrouw Veurink langskomen die best interessant zijn om over door te praten. Een aantal van uw ideeën kan ik in onze tegenbegroting warm aanbevelen om die qua lijst uit te breiden. U benoemde de ozb. Het gaat niet over enkele tientallen duizenden procenten wat ik net voorbij hoorde komen. Een van de manieren om de ozb in te zetten en toch meer binnen te krijgen, is via de rioolheffing. De grootverbruikers meer belasten. Zou dat voor u een concrete maatregel kunnen zijn om verder te onderzoeken?

03:14:32

Voorzitter: Mevrouw Veurink.

03:14:34

Mevrouw Veurink-Malda (CU): Jazeker, ik heb uw begroting gelezen. Dank daarvoor. Dat zou voor ons zeker een maatregel zijn die het overwegen waard is.

03:14:44

Voorzitter: De heer Mattens.

03:14:45

De heer Mattens (PvdD): Dat is mooi om te horen. In het kader van de barmhartigheid waar u het over heeft, ben ik benieuwd naar uw standpunten. Een van de dingen die al bij de Voorjaarsnota terugkwam kwam, betreft de terugvordering van leningen. Onder andere aan statushouders vanuit de bijzondere bijstand om inboedel te kunnen aanschaffen. Het afschaffen ervan moet ons € 500.000 per jaar

Verslag Raadsvergadering 24 oktober 2024

extra opleveren. Alle mensen met bijzondere bijstand helpen kost € 650.000. Is dat ook een maatregel waar u vanuit uw barmhartige bril naar kijkt om daar geld voor vrij te maken?

03:15:22

Voorzitter: Mevrouw Veurink.

03:15:25

Mevrouw Veurink-Malda (CU): Dat valt onder het herbergen van vreemdelingen. Ik denk zeker dat het goed is dat we kijken waar het mogelijk is. Voor de een is het mogelijk om dat terug te betalen en voor de ander is dat niet mogelijk. Er mild en juist mee omspringen.

03:15:44

Voorzitter: Mevrouw Cornelisse.

03:15:56

Mevrouw Cornelisse (PVV): We hadden het over barmhartigheid. Het verhogen van de ozb houdt in dat we het voor de inwoners duurder maken. Aan de andere kant is hetgeen wat het Rijk doet exact hetzelfde wat u nu doet. Dus letterlijk alles over de schutting naar de gemeente gooien. Hoe kijkt u daartegenaan?

03:16:15

Voorzitter: Mevrouw Veurink.

03:16:17

Mevrouw Veurink-Malda (CU): Dankuwel, voorzitter. We zitten op dit moment met de ozb onder het landelijk gemiddelde, dus er is nog wat mogelijk. Het is niet mijn ambitie om hem torenhoog te maken. Het Rijk heeft misschien iets te vaak gezegd: er is nog wat mogelijk. Dat is het verschil, denk ik. Ik denk dat je met het verhogen van de ozb de draagkrachtigere schouders belast.

03:16:47

Voorzitter: Goed, zie ik nog andere woordmeldingen op de bijdrage van mevrouw Veurink? Neen, dan gaan we door naar mevrouw De Groot. Daarna GroenLinks en tenslotte de Partij van de Vrijheid. Mevrouw De Groot heeft het woord.

03:17:04

Mevrouw De Groot (SP): Dank u. Een ongekende ramp komt op alle gemeenten af. Ook in Zaanstad, natuurlijk. Daarom is alleen de begroting voor 2025 sluitend, alhoewel deze ook pijnlijk is. Wethouder Stephanie Onclin doet er alles aan om ervoor te zorgen dat we niet in het ravijn van 2026 vallen. De hele gemeenteraad heeft op 1 februari alle steun aan het instrument van verzet van volksvertegenwoordigers gegeven. Raden in Verzet doet er ook alles aan om alle gemeenten voor een desastreuze val in het ravijn te behoeden. Helaas hebben de inspanningen van onze wethouder en die van Raden in Verzet 0 succes opgeleverd. Het verbaast de SP dat het veel van onze gemeenteraadsleden niet gelukt is om hun politieke partij in de Tweede Kamer te overtuigen dat de grote bezuinigingen van 2026 en verder niet moeten doorgaan.

03:18:04

Mevrouw De Groot (SP): Het rondetafelgesprek van 26 september in de Tweede Kamer, waar ook onze wethouder en Raden in Verzet zich lieten horen, heeft geen

Verslag Raadsvergadering 24 oktober 2024

extra steun voor de gemeente opgeleverd. Het begrotingsdebat van Binnenlandse Zaken van 10 oktober, ging helaas zeer terzijde over de gemeentefinanciën. Dit debat werd door de PVV gekaapt die zich van Femke Halsema wilde ontdoen. Na het debat over de sociale grondprijs van 17 oktober, verklaarde de PVV-fractie in onze gemeente tegen de sociale grondprijs te stemmen. Met als argument dat de sociale grondprijs er niet moest komen vanwege het komende ravijnjaar. Het is duidelijk dat onze inwoners voor sociaal beleid, gelijkheid en bestaanszekerheid, niet bij de PVV moeten zijn.

03:18:58

Mevrouw De Groot (SP): Had de PVV-fractie in Zaanstad maar wat energie gestoken in het overtuigen van Kamerlid Marco Deen. Dan had dit Kamerlid wellicht gepleit voor het voorkomen van de financiële ondergang van gemeenten, waaronder de onze. In het verkiezingsprogramma van de PVV van 2022 lezen we dat de PVV betaalbare woningen voor Zaanse inwoners wil. Daar heb je juist een sociale grondprijs voor nodig. Een gebroken verkiezingsbelofte, denk ik. Soms krijgt de SP de indruk dat sommige leden van het college het leuk uitkomt dat er door het komende ravijnjaar niets meer mogelijk is. Vooral als de voorstellen tot verbetering uit de oppositie komen.

03:19:47

Mevrouw De Groot (SP): Kunnen we als raadsleden nog plannen maken die geld kosten? Het lijkt van niet. Kunnen we als raadsleden nog plannen maken die geen geld kosten? Ook dat wordt moeilijk. Wordt de inwoners van Zaanstad, ook de inwoners met weinig geld, straks nog recht gedaan? Moeilijk te zeggen. De SP wil in elk geval dat er meer gedaan wordt om het klassenverschil te verkleinen, ondanks de forse bezuinigingen op het gemeentefonds. Daarvoor moeten de inwoners beter kunnen lezen en schrijven, van het openbaar vervoer gebruik kunnen maken, en betaalbaar kunnen wonen. Niet worden overgeleverd aan kwaadwilligen, zoals foute huurbazen, foute werkgevers, of foute dienstverleners. We komen er in de Zaanstad Beraden nog op terug.

03:20:42

Mevrouw De Groot (SP): Het is in 2025 al moeilijk om iets van baanzekerheid overeind te houden. In de jaren 2026 en later gaat dit helemaal niet meer. Behalve als de Tweede Kamer besluit om de bezuinigingen terug te draaien. Misschien moeten we erover denken om taken aan het Rijk terug te geven. Het is ook belangrijk om de VNG aan de uitvoering van de motie van 14 juni te houden. Die verzoekt het kabinet en in het bijzonder de nieuwe ministers van Financiën en BZK, op de verplichting te wijzen om gemeenten de komende jaren op grond van de Gemeentewet artikel 108, lid 3 te compenseren. Het lijkt erop dat er hele harde klappen voor onze inwoners aan komen. Als de bezuinigingen op het gemeentefonds doorgaan, kunnen we vanaf 2026 niet anders dan onze inwoners afknijpen. Voor de SP spreekt het vanzelf dat we de inwoners met de laagste inkomens ontzien. Zij die naast de bestaanszekerheid hebben gegrepen.

03:21:47

Mevrouw De Groot (SP): Vooralsnog is er geen licht aan de horizon. In het begrotingsdebat van Binnenlandse Zaken van donderdag 10 oktober, pleit minister Uitermark weliswaar voor een goede samenwerking van het Rijk met de gemeenten

Verslag Raadsvergadering 24 oktober 2024

en provincies. Ze komt niet met extra middelen over de brug. De Algemene Beschouwingen van de SP zijn een sombere voorspelling geworden, waarvan wij hopen dat die niet uitkomt. Gelukkig gaat de gemeenteraad samen in verzet. Onze raad trekt samen op om het ravijnjaar te voorkomen. Kabinet, duw ons niet het ravijn in.

03:22:27

Voorzitter: De heer Barends heeft het woord.

03:22:32

De heer Barends (PVV): Dank u, voorzitter. Ik vind het bijzonder dat zoveel partijen zo gefixeerd zijn op de PVV. De Partij van de Arbeid, ROSA, u, en de andere partijen misschien ook. Het is heel zuur hoe u erbij staat. Ik kijk naar hoe jullie dat benoemen en hoe het bij ROSA naar voren werd gebracht. Ik hoor wat ik in Amsterdam vlak na de verkiezingen ook zag, dat ze tegen een democratische uitslag demonstreren. Ik wil u erop wijzen dat ongeveer een op de vier Zaankanters op de PVV hebben gestemd. Die zet u allemaal weg met dit soort bashen. Laat ik nog een ding rechtzetten. U geeft over de sociale grondprijs aan dat wij niet voor woningbouw zouden zijn. De gemeente Zaanstad staat in de top 5 van alle gemeentes als het aankomt op het bouwen van woningen. Wij doen al heel erg veel.

03:23:29

De heer Barends (PVV): Waar het onder andere om gaat, is vanwege al die extra verregaande duurzaamheidsmaatregelen. Dat is waarom wij tegen hebben gestemd. Jullie willen die corporaties ermee opzadelen. Het moet ENG zijn in plaats van BENG. Er moet biobased gebouwd worden. Dat kost allemaal heel veel geld. Het is heel belangrijk om te benoemen dat daardoor die huizenprijzen zo enorm hoog zijn.

03:23:57

Voorzitter: Mevrouw De Groot.

03:24:01

Mevrouw De Groot (SP): Voorzitter, meneer Barends vraagt mij op twee dingen te reageren. Eerst die sociale grondprijs, die is bedoeld zodat er meer en beter sociale huurwoningen gebouwd kan worden. De PVV is voor betaalbaar wonen, dus ik neem aan voor een heleboel sociale huurwoningen. Door tegen die sociale grondprijs te stemmen, geeft u te kennen dat u niet voor betaalbaar wonen bent. Het kan wat u betreft nog een beetje duurder worden. Dat is a. En b, u zegt: wij zijn vreselijk zuur. Het is logisch dat wij vreselijk zuur zijn om wat de PVV in het kabinet presteert, ook waar de PVV in Zaanstad voor staat.

03:24:47

Voorzitter: Daar zitten we hier voor. We zitten hier om het vooral over het lokale beleid te hebben. Niet over het regeringsbeleid, dat doen wij in de Tweede Kamer.

03:24:59

Mevrouw De Groot (SP): Voorzitter, ik geef antwoord op de vraag van meneer Barends. Hij zei dat wij het de PVV niet gunnen. Wij gunnen het de PVV wel. Wij hopen alleen dat we in Zaanstad en landelijk een beter beleid krijgen. Dat mensen het beter krijgen en dat mensen niet de hele tijd over migranten te horen krijgen dat ze fout zijn.

Verslag Raadsvergadering 24 oktober 2024

03:25:38

Voorzitter: De heer Barends.

03:25:40

De heer Barends (PVV): Ik blijf in herhaling vallen als het op de sociale grondprijs aankomt. Wij vinden het heel belangrijk dat er gebouwd wordt. De prijs van een woning wordt door die sociale grondprijs omlaag gebracht. Vervolgens wordt die omhooggebracht door verregaande duurzaamheidsmaatregelen. We schieten er per saldo niks mee op om. Dat is de reden waarom we tegenstemmen. We gaan serieus erover nadenken als we zeggen dat we meer woningen bouwen die iets groter worden met een hogere parkeernorm. Dan zijn we misschien voor.

03:26:11

Voorzitter: Mevrouw De Groot.

03:26:13

Mevrouw De Groot (SP): Bent u niet van mening dat als we die duurzaamheidsmaatregelen voor de woningen treffen, dat de mensen een veel goedkopere energierekening zullen krijgen? Dus dat de mensen er voordeel van hebben?

03:26:28

Voorzitter: De heer Barends.

03:26:28

De heer Barends (PVV): Dan mag u mij uitleggen wat voor voordeel biobased voor de bewoner oplevert. Dus hout in plaats van beton. Die gaat er geen lagere energierekening door betalen. Dat is een verregaande duurzaamheidsmaatregel waar de inwoner helemaal niks aan heeft. Die heeft meer aan een paar vierkante meter extra in zijn woning.

03:26:45

Voorzitter: Mevrouw De Groot.

03:26:46

Mevrouw De Groot (SP): Voorzitter, biobased is voor onze inwoners. Wij zorgen ervoor dat er een beter klimaat en een beter milieu komt. Dat is op den duur van belang voor onze inwoners, zodat zij in welvaart en gezondheid kunnen blijven leven.

03:27:09

Voorzitter: Mevrouw Köseoglu.

03:27:12

Mevrouw Köseoglu (PvdA): Dankuwel, voorzitter. Dank voor uw bijdrage. Ik had een interruptie op de heer Barends van de PVV. Via u, voorzitter, hij stond hier en gaf aan dat u het allemaal heel erg zuur vond. Inderdaad, want we hadden het goede voorbeeld van de PVV moeten nemen. Dus als het over genuanceerd communiceren gaat. Genuanceerd het verhaal proberen te vertellen, zonder te polariseren. Volgens mij hebben we niet het goede voorbeeld van de PVV genomen. De partijen hebben gewoon een aantal feiten genoemd, want dit is een kabinet onder leiding van de PVV. Dit is ook een kabinet die weigert om meer geld aan de gemeenten te geven. Over de sociale grondprijs gesproken, waarom we al die duurzaamheidsmaatregelen zouden moeten doen? Laat die mensen en die hardwerkende Nederlanders maar lekker voor een dure energierekening betalen. En ik wil het volgende voor de PVV

Verslag Raadsvergadering 24 oktober 2024

aangeven. Als het loopt als een eend, kwaakt als een eend, eruitziet als een eend, dan is het waarschijnlijk een eend en mogen we het een eend noemen.

03:28:19

Voorzitter: Mevrouw De Groot, wil u nog hierop reageren? Nog andere mensen die willen reageren? Dan gaan wij door naar de volgende spreker en dat is mevrouw Stroo. En tenslotte de Partij voor de Vrijheid, mevrouw Cornelisse.

03:28:38

Mevrouw Stroo (GroenLinks): Voorzitter, ik ben geboren in de jaren '70. Te jong voor een boomer, te oud voor een millennial. Toen deze laatste groep werd geboren, was ik bezig het leven en mezelf te ontdekken. Het waren de roemruchte jaren '90. De tijden van overvloed braken aan. Meer, sneller, groter. Waarschuwingen van wetenschappers over de keerzijde van deze materiële welvaart werden genegeerd. Hadden we toen geluisterd en gehandeld, dan had de wereld op sociaal, ecologisch en economisch vlak er heel anders uitgezien. Hoewel sommige in deze raad het weleens lijken te vergeten, Zaanstad is onderdeel van deze wereld. Ook wij zullen onze bijdrage moeten leveren voor een betere toekomst van de wereld, en voor een betere toekomst van onze stad. Ondanks de erbarmelijke financiële situatie blijft dit college vasthouden aan haar duurzaamheidsambities. We streven ernaar om uiterlijk in 2040 klimaatneutraal te zijn. Ik kom daar later nog op terug.

03:29:51

Mevrouw Stroo (GroenLinks): We kunnen onze kop niet meer in het zand steken zoals we dat in de jaren 90 deden. Het meer, sneller en groter is ook nu van toepassing, alleen heeft het een negatieve connotatie. Meer natuurrampen, ze volgen elkaar sneller op. De gevolgen zijn veel groter, ook voor Zaanstad. Voorzitter, ik sta hier niet om enkel veren uit te delen. U mag en moet zelfs enige tegenkracht van de gemeenteraad verwachten. Er staat heel veel in de begroting. Ik ga het met u hebben over iets wat er niet of nauwelijks in staat: toerisme. Het meer, sneller en groter is in de toeristische sector volkomen geculmineerd. Dat merken we in Zaanstad ook. Meer vluchten op Schiphol. Sinds het begin van de jaren '90 is het aantal vluchten verdubbeld. Meer inwoners kampen met ernstige geluidsoverlast en slaapstoornissen, met name in Zaanstad-Noord. Een deel van de toeristen bezoekt onze stad maar even en snel, de zogenaamde flitstoeristen.

03:30:56

Mevrouw Stroo (GroenLinks): Ze stappen uit een trein, een bus of een boot en tuiten hun lippen op het fietspad voor de opgestapelde huisjes. Ze maken een selfie, en vertrekken weer naar Amsterdam of elders. We hebben ook nog de riviercruises die aanleggen aan de Prins Hendrikkade. Deze boten worden steeds groter. Het zijn soms halve flatgebouwen. Passagiers van deze boten worden door touringcars opgehaald om de Wallen in Amsterdam en de dijken in Volendam te bezoeken. Deze boten liggen midden in een woonwijk. De bewoners klagen over stank, geluidsoverlast en verkeersonveiligheid. Hoe goed luisteren wij naar hen? Laat ik vooropstellen dat wij een gastvrije stad willen zijn en blijven. We moeten ons wel de vraag stellen op welke toeristen we ons focussen. Zijn dat mensen die echt interesse in ons prachtige industriële erfgoed en Zaanse architectuur hebben? Of zijn het de toeristen die enkel onze stad gebruiken om meer volgers op TikTok en Instagram te genereren?

Verslag Raadsvergadering 24 oktober 2024

03:31:53

Mevrouw Stroo (GroenLinks): Onze toeristische visie heeft als ondertitel 'Van ongeremde groei naar waardevol toerisme'. Wij denken dat we daar nog wat slagen kunnen maken. Daarom zullen we met wat voorstellen komen om er recht aan te doen. De economische focus van de jaren '90 op meer, sneller en groter, heeft welvaart gebracht. Maar ook grote maatschappelijke en ecologische kosten. Het is tijd om dit groeimodel te vervangen door een benadering die bredere welvaart nastreeft. Waarin ecologische duurzaamheid, sociale rechtvaardigheid, en welzijn centraal staan. Alleen op die manier kunnen we een toekomst bouwen die recht doet aan zowel mens als natuur. Tot slot maak ik een uitstapje naar Den Haag, want daar is geen sprake meer van meer, sneller en groter.

03:32:37

Mevrouw Stroo (GroenLinks): Het kabinet is vooral bezig met verbijsterende plannen om niet meer, maar minder mensen een veilige plek te bieden. Niet sneller, maar langzamer tot beleid te komen. En de bijdrage aan het gemeentefonds niet groter, maar juist kleiner te maken. Dan zijn we bij de olifant in de kamer, het ravijnjaar. We weten allen waar dat toe leidt: bezuinigingen en lastenverzwaring voor onze inwoners. Ik krijg buikpijn als ik eraan denk. Er is nog een sprankel hoop en die hoop wordt door onze eigen Wethouder van Financiën gevoed. Die reist als een ware Jeanne d'Arc door het land naar Den Haag. Dat een VVD-wethouder zich tot een van de grootste actieleiders van ons land ontpopt, is zowel verrassend als bemoedigend. En evenzo bemoedigend is het dat onze raad samen optrekt om het ravijnjaar te voorkomen. Kabinet, duw ons niet het ravijn in.

03:33:37

Voorzitter: Wie wil daarop reageren? Mevrouw De Boer.

03:33:50

Mevrouw Doeves-de Boer (Groep De Boer): Dank u, voorzitter. Dank aan mevrouw Stroo voor haar enerverende betoog. Ik hoor haar meerdere keren zeggen: meer, sneller en groter. Ik moet meteen denken: u doet in deze raad niet anders dan pleiten voor meer, sneller en groter. Dat gaat over het onrealistische tempo met de klimaatplannen. Dan is het opeens niet meer van toepassing?

03:34:14

Voorzitter: Mevrouw Stroo.

03:34:15

Mevrouw Stroo (GroenLinks): Voorzitter, via u, mevrouw De Boer heeft het over niet realistische plannen. Het is meer dan realistisch. Het is 12:05 als we het over de situatie van de wereld hebben. Laten we voorkomen dat we dezelfde discussie voeren die we al de hele avond voeren. Alle wetenschappers zijn het met mij eens. Ik ben zelf geen wetenschapper, maar ik lees de stukken en ik zie het. Het komt erop neer dat als we nu niks doen, het echt misgaat. Dan gaat het in de hele wereld mis en gaat het ook ongelooflijk veel geld kosten. We vinden nu al dat we heel veel geld eraan uitgeven. Mevrouw De Boer, ik weet dat u drie kleine kinderen heeft. Als die drie kleine kinderen groot zijn, dan is er zoveel geld nodig om de wereld nog een beetje duurzaam en fatsoenlijk te houden. Ik spreek u nu aan op uw moederhart. Dat moet u toch niet willen?

Verslag Raadsvergadering 24 oktober 2024

03:35:22

Voorzitter: Mevrouw De Boer.

03:35:22

Mevrouw Doeves-de Boer (Groep De Boer): Dank u, voorzitter. Ik weet dat mevrouw Stroo het goed bedoelt. Ik ben natuurlijk een hele trotse moeder, maar deze persoonlijke kwinkslag? Ik probeer het in deze zaal altijd niet op de man en zakelijk te houden. De hel en verdoemenis die uw partij en de Partij voor de Dieren vaker in deze zaal voorspiegelen, impliceert dat de andere partijen niets aan de energietransitie willen doen. Dat is niet waar. We hebben landelijke klimaatdoelstellingen. Als je de begroting goed bekijkt, zie je dat er een aantal niet beïnvloedbare maatregelen in staan. Onder andere over verduurzaming en klimaatdoelstellingen. Die passen in het landelijke beleid. We doen er wel degelijk wat aan. We doen wel degelijk wat voor die toekomstige generaties. Waar ik dit college en deze raad op aanspreek, zijn de veel te dure plannen om maar vooruit te lopen en sneller te zijn. Dat kost uiteindelijk meer geld dan dat het nu oplevert.

03:36:27

Voorzitter: Mevrouw Stroo.

03:36:27

Mevrouw Stroo (GroenLinks): Allereerst, excuses als u zich persoonlijk door mij aangevallen voelde. Zo bedoelde ik dat uiteraard niet. Ik nam uw kinderen als voorbeeld voor de toekomst. U heeft gelijk, dat moeten we niet op die manier doen. Voorzitter, via u, weet u, ik ben niet voor niks mijn betoog met de jaren '90 begonnen. In de jaren '90 wisten we namelijk ook wat er aan de hand was, maar we deden niks. Omdat we toen niks deden, moeten we de in uw ogen draconische maatregelen nemen. Misschien zijn ze dat ook. Ik wil voorkomen dat we over 20 of 30 jaar in dezelfde situatie zitten en dat we dan terug moeten kijken. Of wanneer Chloé 25 is, dat zij terug moet kijken. Dat ze moet zeggen: potverdorie, waarom heeft mijn oom en de rest van zijn collega's destijds niks gedaan?

03:37:33

Voorzitter: Eerst even mevrouw Köseoglu, zij wil ook reageren en dan mevrouw De Boer.

03:37:38

Mevrouw Köseoglu (PvdA): Dankuwel, voorzitter. Ik had een interruptie op mevrouw De Boer. U zegt steeds: het kost allemaal heel veel geld. Dan denk ik: hoeveel kost het als we juist nu niks doen? Waarom ziet u dit als een kostenpost en niet als een investering in de toekomst? Uiteindelijk gaat u het verzetten. U wilt het vertragen, maar de problematiek gaat niet veranderen. De problematiek wordt groter en daarmee zadelt u de gemeente meer problematiek op.

03:38:14

Voorzitter: Mevrouw De Boer.

03:38:16

Mevrouw Doeves-de Boer (Groep De Boer): Ik ben helemaal niet zo pessimistisch erover. U zegt: we doen niks. Ook richting de VVD. Ik heb de heer Lopes helemaal niet horen zeggen dat hij niks wil doen. U legt een aantal partijen woorden in de mond die volgens mij niet gezegd zijn. Ik zeg ook niet dat we niks moeten doen. Ik

Verslag Raadsvergadering 24 oktober 2024

verafschuw het enorme gedram in deze gemeenteraad om maar sneller te willen lopen. Dat is het juiste woord hoe ik het inmiddels voel. En heel veel kosten maken, terwijl we een enorm gat in de begroting hebben. Die kunnen we op heel veel andere manieren invullen. Als we naar het beïnvloedbare deel van deze begroting kijken, zit er een hele hoop bij de extra klimaatopgaven. Het is niet niks doen. Ik wil de discussie van mevrouw Stroo niet, het is haar algemene beschouwing. Het is voor mij even een punt. Dankuwel.

03:39:05

Voorzitter: Ik stel voor dat we weer overgaan tot het reageren op mevrouw Stroo. Mevrouw De Groot, u wilde nog een interruptie of gaan we eerst het rijtje af?

03:39:13

Mevrouw De Groot (SP): Even heel kort op mevrouw De Boer. Er zijn namelijk hele dure plannen waar mevrouw De Boer wel voor is. Dat is bijvoorbeeld de A8-A9. Een mooi bedrag van 40 miljoen.

03:39:25

Voorzitter: Dan gaan we naar de heer Kuyper.

03:39:30

De heer Kuyper (ROSA): Voorzitter, ik wilde het hebben over wat mevrouw Stroo over toerisme zei. Ik begrijp de bezwaren die zij tegen flitstoerisme en vervuילend toerisme heeft. Ik hoop dat ze een klein tipje van de sluier wil oplichten. Je kunt niet van tevoren aan iemand vragen: kom je hier alleen om een TikTok-filmpje te maken? Of kom je hier serieus onze cultuur opsnuiven? In welke richting moet ik denken dat u op wilt?

03:39:54

Voorzitter: Mevrouw Stroo.

03:39:56

Mevrouw Stroo (GroenLinks): Dankuwel, voorzitter. Dat is een terechte vraag die de heer Kuyper aan mij stelt. Ik heb erover na zitten denken. Het is best een ingewikkelde vraag. Kunnen we niet een manier bedenken om die toeristen te verleiden om wel naar ons Zaans Museum te gaan? En om wel naar onze ondernemers te gaan? Ze komen hier toch. Ik denk dat onze ondernemers er ook heel erg blij mee zullen zijn. Ik kijk de VVD aan, die zal dat toch met mij eens moeten zijn. Op een bepaalde manier moeten wij met elkaar erover van gedachten gaan wisselen. Hoe gaan we nu bereiken dat deze groep verleid wordt die toch wel komt? Dat we niet alleen de lasten hebben, maar ook de lusten.

03:40:40

Mevrouw Stroo (GroenLinks): Ik wil nog een punt eraan toevoegen. Er is namelijk een specifieke groep toeristen die hier binnenkomt en waarvan wij de lasten hebben en niet de lusten. Dat zijn de toeristen op de boten. De boten veroorzaken veel last in de omgeving. Wat ik al zei: de passagiers die op deze boten zitten, blijven niet in onze stad. Die vertrekken uit onze stad. Die komen terug vanuit hun touringcar. Die gaan de boot op. Daar is het all inclusive. Ook daar profiteren onze ondernemers niet van. Dat vind ik een gemiste kans. Daar moeten we het over hebben.

03:41:29

Voorzitter: De heer Kuyper.

Verslag Raadsvergadering 24 oktober 2024

03:41:32

De heer Kuyper (ROSA): Ik hoor nog niet een hele directe, behalve het verleiden om meer te doen dan alleen even een selfie maken. Ik denk heel graag met mevrouw Stroo mee, want ik ben het met haar eens dat we er op een andere manier naar kunnen kijken.

03:41:42

Voorzitter: Op dit punt de heer Lopes.

03:41:46

De heer Lopes (VVD): Voorzitter, dankuwel. Ik wil even op de pauzeknop drukken, mevrouw Stroo. U kunt niet zeggen dat u er voor de ondernemers bent als u de duurzaamheidseisen wil doorvoeren die u net allemaal opsomde.

03:41:57

Voorzitter: Mevrouw Stroo.

03:41:59

Mevrouw Stroo (GroenLinks): Voorzitter, ik wil graag wat concreter horen waar de heer Lopes op doelt.

03:42:06

Voorzitter: De heer Lopes.

03:42:06

De heer Lopes (VVD): Laten we een onderwerp nemen wat vandaag al vaker behandeld is. De zero-emissiezones, daar pakken we de ondernemers keihard mee.

03:42:23

Mevrouw Stroo (GroenLinks): Voorzitter, ik probeer te voorkomen dat we in herhaling vallen, en dat we weer dit hele debat opnieuw doen. De zorgen die een aantal ondernemers heeft, die deel ik wel degelijk. We moeten aandacht voor die zorgen hebben. Voor zover ik heb begrepen, is er maatwerk mogelijk. Er wordt de hele tijd naar een grote groep ondernemers gekeken. Dat is ook al door de heer Mattens genoemd, volgens mij. Er zijn ondernemers die wel al zover zijn, en die wel al geïnvesteerd hebben. Ik vind het echt van een onbetrouwbare overheid getuigen als we zeggen: we gaan het hele beleid over de schutting gooien en uitstellen. Voorzitter, via u en meneer Lopes, u heeft het heel de tijd over ondernemers en u bent er voor de ondernemers. Ik mag aannemen dat u er ook voor de inwoners bent.

03:43:26

Mevrouw Stroo (GroenLinks): Onze stad bestaat niet volledig uit ondernemers. Ik heb ze lief. We moeten er voor ze zijn. Maar onze stad bestaat ook voor een groot deel uit inwoners. Mensen die hier in de wijken wonen. Mensen die een gezonde lucht om zich heen willen hebben. U bent ervoor en uw handtekening staat er ook onder dat wij wijken willen hebben die leefbaar, schoon, en veilig zijn.

03:43:56

Voorzitter: Mevrouw Stroo, uw tijd is om. Ik denk dat er nog heel veel mensen zijn die er iets over willen zeggen. U heeft uw tijd volledig vol gesproken. We hadden afgesproken dat we niet over de tijd gaan. Het spijt me. Daarmee geef ik als laatste het woord aan mevrouw Cornelisse.

Verslag Raadsvergadering 24 oktober 2024

03:44:12

Mevrouw Cornelisse (PVV): Dankuwel, voorzitter. Geachte voorzitter, raadsleden, andere aanwezigen, en kijkers thuis, de begroting begint met de oproep: kabinet, trek de gemeenten uit het financiële ravijn. Bij een grote financiële tegenvaller thuis zou je meteen naar de grootste kostenposten kijken. Voor de gemeente Zaanstad komt de jeugdzorg snel in beeld. De hoge uitgaven voor de jeugdzorg zijn deels het gevolg van de openeinderegeling. Die is te vergelijken met hongerige pubers in huis, ze blijven onverzadigbaar. Er is geen budgettair plafond. Hoe groter de vraag naar zorg, hoe hoger de rekeningen voor de gemeente. Hoewel preventie op lange termijn de oplossing biedt, zijn er op korte termijn meer onorthodoxe maatregelen nodig om deze kosten beheersbaar te houden.

03:45:10

Mevrouw Cornelisse (PVV): Het is tijd voor een serieuze discussie over welke zorg de gemeente daadwerkelijk moet financieren. Niet alles wat in het leven van opgroeiende kinderen en jongeren moeilijk is, hoort automatisch bij de gemeente op het bordje te liggen. Dit is inmiddels in Den Haag doorgedrongen. Het zal door de PVV-fractie tijdens het Begrotingsonderdeel Jeugd op 11 november 2024 zeker benoemd worden. We begrijpen dat dit een heel gevoelig onderwerp is, maar ouders investeren voortdurend in het welzijn van hun kinderen. Als zij financieel in staat zijn om dit op het gebied van de jeugdzorg ook te doen, is dat in onze ogen niet meer dan redelijk. Daarom zullen wij als PVV Zaanstad een initiatief uitwerken om dit op de agenda te zetten.

03:45:58

Mevrouw Cornelisse (PVV): Wanneer wij de afgelopen drie jaarrekeningen bekijken, zien we dat er jaarlijks geld overblijft. Dit heeft verschillende oorzaken, maar onder de streep is er gemiddeld een positief saldo van € 14,3 miljoen. Zo slecht doen wij het als gemeente Zaanstad nog niet. Inmiddels zijn er aanpassingen gedaan om de begroting strakker in te richten. Wat PVV Zaanstad betreft, is het tijd om kritisch naar onze uitgaven te kijken. Waarom 6 miljoen in sociale grondprijzen investeren, bijvoorbeeld? We hebben in de eerste zeven maanden van dit jaar al meer woningen opgeleverd dan in heel 2023. We staan in de top 5 van de Nederlandse gemeenten die het meeste bouwen. Waarom in een nieuw fietspad investeren om de Noorder IJ-Plas van Amsterdam met Zaandam te verbinden? Er loopt al een fietspad om de plas heen, zij het aan de andere kant.

03:46:47

Mevrouw Cornelisse (PVV): Deze middelen zouden we ook kunnen investeren om onze financiële positie te verbeteren. Daarnaast zijn er andere kostenbesparende mogelijkheden. Zo zou de grond van het bedrijventerrein op de Omweg in Assendelft verkocht kunnen worden. Dat zou een aanzienlijke financiële opbrengst opleveren. Waarom een extra bibliotheek in Poelenburg openen als er een goede bibliotheek op fietsafstand is? Door kritisch naar deze uitgaven te blijven kijken, kunnen we ons beter tegen de financiële tegenvallers wapenen, en stappen zetten om ons uit het ravijnjaar te trekken. Verder wil ik aandacht voor de zero-emissiezones vragen. De invoering van de zogenoemde zero-emissiezones zou voor ondernemers tot 2029 uitgesteld moeten worden. Een meerderheid van de Tweede Kamer steunt dit idee.

Verslag Raadsvergadering 24 oktober 2024

03:47:33

Mevrouw Cornelisse (PVV): Hoewel het een gemeentelijk besluit is, wil de fractie van PVV Zaanstad benadrukken dat het er niet om gaat of er uitstel moet komen, maar hoe dit uitstel wordt gerealiseerd. Tot slot, voorzitter, PVV Zaanstad is een voorstander van een stevig debat met respect voor elkaars mening. We zien steeds vaker dat deze debatten als intimiderend worden ervaren. We hebben vaker onze zorgen hierover kenbaar gemaakt. We vinden dat wij elkaar hierover zouden moeten aanspreken. Wij zijn echter van mening dat we er niet veel mee opschieten, omdat zelfreflectie bij veel mensen totaal ontbreekt. Daarom wil ik in deze beschouwing er toch aandacht voor vragen. Dankuwel, voorzitter.

03:48:15

Voorzitter: Dat waren ook uw eerste algemene beschouwingen net als van mevrouw Kingma. Fijn dat het zo kon. Ik zie een aantal mensen voor me. Ik dacht dat de heer Keijser als eerste stond.

03:48:24

De heer Keijser (POV): Dank u, voorzitter. U ook gefeliciteerd met uw eerste beschouwing. Ik heb een vraag aan u. U bent van de PVV, de grootste partij in Den Haag. Het valt mij op dat onze oproep richting Den Haag niet mee wil uitspreken, terwijl u daar de grootste fractie hebt. Dus u zou daar de meeste invloed kunnen uitoefenen. Waarom doet u dat niet?

03:48:52

Voorzitter: Mevrouw Cornelisse.

03:48:53

Mevrouw Cornelisse (PVV): Dankuwel voor de vraag. Waarom wij dat niet doen? Omdat wij het niet publiekelijk doen, wil dat niet zeggen dat we achter de schermen niks doen. Daar ben ik wel degelijk in gesprek met diverse medewerkers en partijleden van mijn partij in Den Haag.

03:49:09

Voorzitter: Mevrouw Köseoglu.

03:49:18

Mevrouw Köseoglu (PvdA): Dankuwel, voorzitter. Ook gefeliciteerd met uw eerste bijdrage als fractievoorzitter. U had het over de onorthodoxe maatregelen die we moeten treffen als het om de jeugdzorg gaat. We hebben het net al aangegeven. Geld is een van de belangrijkste onderdelen. Kunt u met het beperkte financiële budget die we krijgen, uitleggen hoe wij die onorthodoxe maatregelen kunnen treffen? Ik heb een tweede vraag. U wilt bezuinigen en dan komt weer die sociale grondprijs. Ik ga misschien herhalen wat mijn collega, mevrouw De Groot van de SP, zo goed heeft verwoord. Namelijk, er is een woningcrisis. Ik heb dit de afgelopen debatten heel vaak aan u gevraagd. U heeft consequent geweigerd om een antwoord erop te geven, daarom stel ik de vraag nog een keer. Wat is uw antwoord op al die hardwerkende Nederlanders en kinderen die op dit moment een woning nodig hebben?

03:50:22

Voorzitter: Mevrouw Cornelisse.

Verslag Raadsvergadering 24 oktober 2024

03:50:23

Mevrouw Cornelisse (PVV): Dankuwel, voorzitter. Het antwoord op de eerste vraag is geen initiatief van mezelf. Het komt eigenlijk van Binnenlands Bestuur. Het is een website waar mensen opiniestukken schrijven. Daarin werd gerefereerd aan de VNG en dan vind ik hem interessant worden. We praten over meer dan een opiniestukje. Daarin wordt letterlijk voorgesteld om naar meer onorthodoxe maatregelen te kijken. Aan de ene kant het plafond. Aan de andere kant een taakstelling die voor de gemeenten niet helemaal duidelijk is en door het Rijk niet duidelijk aan ons wordt voorgesteld. Wij vinden dat we zelf de stoute schoenen moeten aantrekken om ons eigen beleid te schrijven.

03:51:07

Mevrouw Cornelisse (PVV): Het antwoord op de tweede vraag. Dat heeft meer betrekking op de sociale grondprijzen. Eigenlijk wat meneer Barends net zei. Dat is de reden waarom wij tegenstemmen. Natuurlijk zijn wij voor meer woningen, maar we zijn ook voor grotere woningen die niet biobased gebouwd worden.

03:51:28

Voorzitter: Mevrouw Köseoglu.

03:51:30

Mevrouw Köseoglu (PvdA): Dankuwel, voorzitter. Allereerst, als het om het jeugdzorg gaat, heeft mijn collega, mevrouw Visser, u benaderd om het gesprek aan te gaan. Dat heb ik net al aangegeven. Ik zou een handreiking willen doen om erop in te gaan. Dan kom ik toch weer terug op de sociale grondprijs. Wat is er mis met woningen voor die hardwerkende Nederlanders te bouwen, zodat ze hun energierekening uiteindelijk kunnen betalen? Wat is uw antwoord daarop?

03:51:59

Voorzitter: Goed, er staan veel mensen achter de interruptiemicrofoon. Ik wil voorstellen om de vragen kort te houden en niet te herhalen. Anders komt niet iedereen aan bod. Mevrouw Cornelisse.

03:52:10

Mevrouw Cornelisse (PVV): Dank u, voorzitter. Ik wil het bij het antwoord van meneer Barends houden. Wij denken niet dat een sociale grondprijs aan meer sociale huurwoningen bijdraagt. Met name de haalbaarheid van de grootte van de woningen. Ik denk dat iemand veel meer met een goed geïsoleerde woning is geholpen.

03:52:31

Voorzitter: Mevrouw Veurink.

03:52:33

Mevrouw Veurink-Malda (CU): Dankuwel, voorzitter. Als het om de jeugdzorg gaat en u graag onorthodoxe maatregelen wil treffen, heb ik twee vragen. Er zijn namelijk twee aanjagers van de jeugdzorg, twee risicofactoren. Het ene is armoede, opgroeien in armoede. Het andere is opgroeien in een gebroken gezin, dus waar de ouders zijn gescheiden. Misschien vindt u dit juist een hele orthodoxe maatregel. Wat ziet u in om ouders te helpen om scheidingen te voorkomen en armoede te bestrijden, zodat de jeugdzorg minder vraag krijgt?

03:53:01

Voorzitter: Mevrouw Cornelisse.

Verslag Raadsvergadering 24 oktober 2024

03:53:03

Mevrouw Cornelisse (PVV): Dankuwel, voorzitter. Wij zijn van mening dat als we een onorthodoxe maatregel treffen, dat die kinderen een keer geholpen worden. Met name die de meeste jeugdzorg nodig hebben, dus die heel lang op de wachtlijst staan. Over de mensen die scheiden, dat is vooral de keuze van mensen die scheiden. Niet ieder kind is erbij geholpen als de ouders bij elkaar blijven, terwijl ze elkaar niet meer zo aardig vinden.

03:53:29

Voorzitter: Mevrouw Veurink, kort.

03:53:32

Mevrouw Veurink-Malda (CU): Niet ieder kind is ermee geholpen als de ouders niet scheiden. Er zijn ook heel veel kinderen die ermee geholpen zouden zijn als de ouders bij elkaar bleven.

03:53:41

Voorzitter: De heer Mattens.

03:53:43

De heer Mattens (PvdD): Dankuwel, voorzitter. Mevrouw Cornelisse, ook gefeliciteerd met uw eerste bijdrage als algemene beschouwing. Ik wil me allereerst bij uw laatste punt aansluiten. Heel veel kinderen zijn erbij geholpen als je op een vredige manier als ouders uit elkaar gaat. Over de jeugdzorg heeft u in uw bijdrage een aantal dingen gezegd die mij zorgen baren. U zegt: kinderen worden te veel gediagnosticeerd, misschien moeten we de rem erop zetten. Het probleem is de openeinderegeling. We zien dat er enorme wachtlijsten zijn voor het aanbieden van jeugdzorg. Ook ernstige zorgtrajecten waar kinderen echt heel veel problemen hebben. In hoeverre ziet u de openeinderegeling als het daadwerkelijk oplossen van het probleem? We constateren dat we veel te weinig geld en capaciteit besteden om deze kinderen nu te helpen.

03:54:35

Voorzitter: Mevrouw Cornelisse.

03:54:39

Mevrouw Cornelisse (PVV): Ik mag niet op de tekst vooruitlopen die in de Tweede Kamer gezegd gaat worden, daarom refereerde ik aan het debat van 11 november aanstaande. In ieder geval over de jeugdzorg.

03:54:53

Voorzitter: De heer Mattens.

03:54:53

De heer Mattens (PvdD): Voorzitter, ik hoop van harte dat Den Haag extra geld voor de jeugdzorg beschikbaar gaat stellen. Niet dat het gaat betekenen dat we minder jeugdzorg gaan verlenen, want het is op dit moment keihard nodig. Ik hoop heel erg dat we samen met u een debat gaan voeren over hoe we ervoor gaan zorgen dat kinderen beter opgroeien. Dus meer welzijn bewust, in plaats van welvaart bewust om uiteindelijk op die preventie in te zetten. Ik hoop dat het beknopten op de jeugdzorg niet de bijdrage gaat zijn.

03:55:26

De heer Mattens (PvdD): Mevrouw Cornelisse.

Verslag Raadsvergadering 24 oktober 2024

03:55:27

Mevrouw Cornelisse (PVV): Dankuwel, voorzitter. Het zijn twee dingen die parallel lopen. De oproep die ik hier deed om misschien met een onorthodoxe maatregel te komen en het debat wat in de Tweede Kamer gaat plaatsvinden. Het zijn twee hele andere uitgangspunten of startpunten. Wat mevrouw Köseoglu zei, ik ga me in ieder geval aansluiten. Dat heb ik aan mevrouw Visser doorgegeven. We gaan samen kijken hoe we er meer grip op kunnen krijgen.

03:55:50

Mevrouw Cornelisse (PVV): Mevrouw Van 't Veer.

03:55:53

Mevrouw Van 't Veer (CDA): Dank u, voorzitter. Ook de felicitaties aan mevrouw Cornelisse. Ik hoorde een aantal incidentele punten waarop u zou willen bezuinigen. Mijn eerste vraag is: hoe gaat u dat anders besteden? En mijn tweede vraag is: hoe gaat u om met de structurele bezuinigingen die we hebben?

03:56:08

Voorzitter: Mevrouw Cornelisse.

03:56:09

Mevrouw Cornelisse (PVV): Dankuwel, voorzitter. Ik heb bewust een aantal punten opgenoemd, waarvan ik dacht: dat hadden wij als PVV anders gedaan. Dat is het recht van iedere partij om bepaalde dingen anders in te richten. De structurele uitgaven, misschien dat we het daaraan kunnen besteden als het overblijft of het gat kunnen opvullen. Ik denk niet dat het mogelijk is als ik naar de wethouder kijk. Ik heb er geen antwoord op, mijn excuses.

03:56:37

Voorzitter: Mevrouw De Groot.

03:56:39

Mevrouw De Groot (SP): Dankuwel. Ik wil een ding aan de PVV vragen. Wat ik niet snap, is dat de PVV de mensen in Poelenburg niet vooruit wil helpen door hen een bibliotheek te geven. En dat de PVV niet zegt: we gaan ervoor zorgen dat de ondernemers die het niet zo heel goed doen, met maatwerk toch aan die zero-emissiezones mee kunnen doen.

03:57:19

Voorzitter: Mevrouw Cornelisse.

03:57:22

Mevrouw Cornelisse (PVV): Eigenlijk was de eerste vraag het leukst, maar daarop ben ik het antwoord kwijt. Over de zero-emissiezones zijn wij heel duidelijk. Waarom zullen wij eerder gaan? Het beste jongetje van de klas willen zijn, terwijl 2030 een heel mooi streefdatum is aangezien landelijk er ook mee komt. Ik weet dat we ons niet aan het landelijke hoeven te houden. Ik vind het een nobel streven. De mail van BIZ gaf ook duidelijk aan dat ze er heel veel vraagtekens bij hebben. Wilt u de tweede vraag nog even herhalen?

03:57:51

Voorzitter: Mevrouw De Groot, kort.

Verslag Raadsvergadering 24 oktober 2024

03:57:55

Mevrouw De Groot (SP): Waarom zou u de inwoners die het nodig hebben niet met een bibliotheekvoorziening willen helpen?

03:58:00

Voorzitter: Mevrouw Cornelisse.

03:58:00

Mevrouw Cornelisse (PVV): Dankuwel, voorzitter. Ik wil iedereen aan een bibliotheek helpen. Daar gaat het niet om, maar op fietsafstand is een bibliotheek. Dat is 2,3 of 3 kilometer, zeer waarschijnlijk net even te ver, maar het is op fietsafstand en het is in de buurt.

03:58:15

Voorzitter: Mevrouw Kingma.

03:58:17

Mevrouw Kingma (D66): Dank, voorzitter. Toch even door op die onorthodoxe maatregelen die de PVV voorstelt. Ik ben benieuwd of u concreet kunt maken wat u wilt. U heeft het tegelijkertijd over de rem erop, onorthodoxe maatregelen. Hoe moet ik dat zien? In augustus gewoon een patiëntenstop voor de jeugdzorg?

03:58:37

Voorzitter: De tijd is om, maar mevrouw Cornelisse geeft nog antwoord.

03:58:39

Mevrouw Cornelisse (PVV): Dat klopt. In mijn bijdrage heb ik aangegeven dat als ouders financieel in staat zijn om een bijdrage te leveren dat we dat moeten vragen.

03:58:48

Voorzitter: Goed, dankuwel. Daarmee zijn we aan het eind van de Algemene Beschouwingen op die van mevrouw Lassooy na. Zij is vanwege ziekte verhinderd. Daarmee is het laatste woord aan wethouder Onclin voor een korte, kleine reflectie.

03:59:07

Wethouder Onclin (VVD): Dankuwel, voorzitter. Voorzitter, vanaf deze plek heb ik vaker met u mogen delen dat ik de Algemene Beschouwingen altijd een hoogtepunt van het politieke jaar vind. Ook vanavond heb ik weer extra genoten. Om te beginnen kan het college uw gezamenlijke oproep enorm waarderen en alleen maar onderschrijven. Samen in verzet. Dit is het laatste jaar dat het kan, dus laten we het vooral samen blijven doen. Ik heb ook van de steun genoten en de complimenten die u heeft uitgesproken, en omdat ik het dit jaar korter kan houden. U kent mij als direct, rechtvaardig, maar ook streng. Ik heb u vanaf deze plek ook weleens streng over het feitenvrije debat toegesproken. Vanavond daarentegen, ben ik daarmee snel klaar.

04:00:00

Wethouder Onclin (VVD): Voordat ik daarnaartoe ga, wil het college zich bij de complimenten van ROSA aansluiten richting de organisatie. Ook wij zijn enorm trots op onze mensen die met een enorme inzet en betrokkenheid aan deze begroting hebben gewerkt. Dan wil ik even met u terug naar de aanbieding van deze begroting. Het college heeft ervoor gekozen om deze niet-sluitend aan te bieden. De primaire reden hiervoor is de onzekerheid rondom het financiële perspectief. Niet vanwege de symboolfunctie, zoals eerder deze avond werd gesuggereerd. Hoewel ik het cynisme van een aantal van u herken, is niet uit te sluiten dat het Rijk nog met een oplossing

Verslag Raadsvergadering 24 oktober 2024

komt. Al is het maar omdat het kabinet in het afgelopen begrotingsdebat bij hun Voorjaarsnota 2026 wederom heeft aangegeven een oplossing in de vorm van een aangepast takenpakket verwacht te presenteren.

04:00:53

Wethouder Onclin (VVD): Daarnaast verwachten zij voor die tijd een uitkomst uit de Commissie van ARK over de kosten van de jeugdzorg te hebben. Ik kan mevrouw De Boer geruststellen. Het college werkt aan een plan B en plan C, zoals u in de begroting heeft kunnen lezen. Daarom hebben wij eerder aangegeven dat 20 miljoen bezuinigen ons tot maatregelen dwingt die onze inwoners en ondernemers pijn zullen doen. Dit kunt u in de begroting terugzien bij de overzichten van het deel 'Het beperkt beïnvloedbaar en het niet beïnvloedbare deel'. De eerste categorie is slechts 40 miljoen. De oplossing in de ozb-verhoging zoeken, zou overigens om een verhoging van bijna 50 % gaan. In de tussentijd werken we aan het verder uitwerken van de maatregelen die nodig zijn.

04:01:36

Wethouder Onclin (VVD): Zoals door de Partij van de Arbeid werd benoemd, onderzoeken wij de mogelijkheid voor juridische stappen. Dan even over de boodschap dat de jeugdzorg alleen extra geld zou vragen. Dat is de realistische boodschap op dit moment, want een aanpassing van de opneemregeling vraagt een wetwijziging die minimaal twee jaar zal duren. En tot die wetwijziging er is, moet er geld bij. Als laatste helemaal terug naar het begin van het debat, want we gaan niet op de gladheidsbestrijding bezuinigen. We gaan scherper aan de wind varen. Als het nodig is, zal er gewoon gestrooid worden. Ook het college wil dat onze wegen veilig zijn. We zien alleen dat er de afgelopen jaren geld over is gebleven en dat geld romen we nu af.

04:02:23

Wethouder Onclin (VVD): Er kan geen sprake zijn van belastingverhoging in een lopend jaar. Los van dat we dat als college onwenselijk zouden vinden, hebben we wetten die dat niet alleen ons, maar ook u verbiedt. Ik heb inmiddels van de Partij voor de Dieren begrepen dat het om een overzichtsstaatje ging en niet om een voorgestelde wijziging. Voorzitter, dan is er door DZ direct een vraag aan ons gesteld. Hoe wij het risico hebben gewogen om ambtenaren in de hoogste schalen te laten uitstromen, omdat het mogelijk tot kennisverlies leidt. De vraag impliceert dat het een keuze van het college is om die ambtenaren te laten uitstromen. Ook hier gaat het om een technische wijziging. We zien dat er via natuurlijk verloop ambtenaren uit de hoogste tredes van hun schaal uitstromen. Met name omdat ze met pensioen gaan. Die worden door jongere mensen vervangen die in lagere tredes instromen. In het kader van realistisch begroten, hebben we het op deze manier begroot. Wij nemen dus geen risico op extra kennisverlies.

04:03:20

Wethouder Onclin (VVD): Afsluitend, wij zijn benieuwd naar de verdere onderbouwing en uitwerking van uw voorstellen. We verheugen ons op de debatten hierover na het herfstreces. Dan rest mij alleen om u namens het college een enorm fijne herfstvakantie te wensen.

04:03:33

Voorzitter: Goed, en daarmee heeft een aantal van u de letters van de zin 'samen in

Verslag Raadsvergadering 24 oktober 2024

verzet' hier op de desks gezet. En rest mij nu om u te zeggen: grote dank voor uw bijdrage vanavond. Ik wens u een goed herfstreces. Daarna gaan we verder met de besluitvorming rondom de Begroting 2025. Een fijne avond, wel thuis.